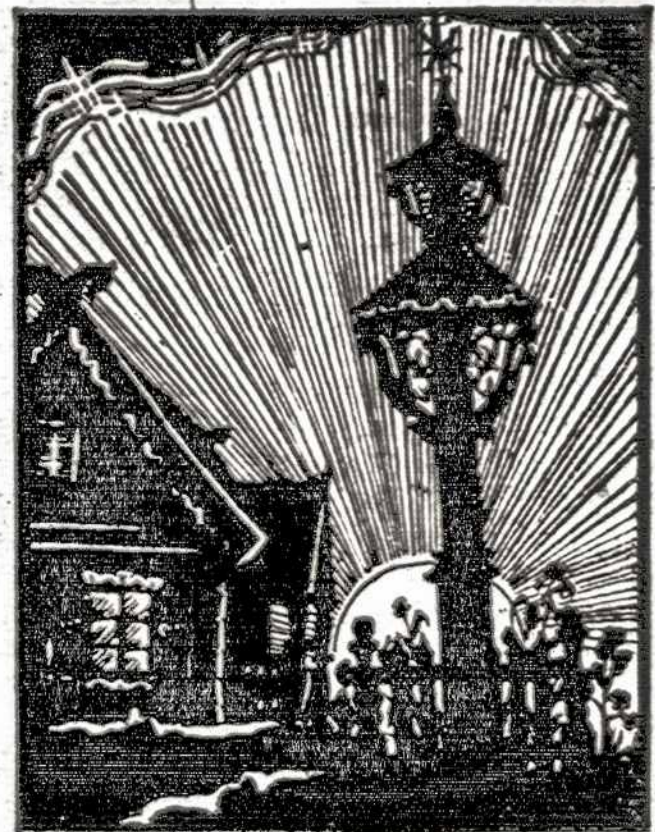

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 28 (185)

TORONTO, Ontario, 1953 m. Liepos (July) mėn. 16 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Kolonijinės epochos sutemos

Normalaus tautų gyvenimo laikais emigracija kadaise būdavo labai svarbus veiksnys valstybių gyvenime. Kur tik gyventojų prieauglio nespėjo vytiškinės krašto galimybės, emigracija buvo tarytum garo spaudimą palengvinantis klapanas. Apsukresnių Europos tautų vyriausybės emigraciją stengėsi tvarkyti, išsivais rūpinosi, rėmė jų iškūrimą atsilikusiųose placių galimybių kraštuose, taip pat rūpinosi emigrantų dvasiniu gyvenimu bei ryšiu su tėvyne tamprumu. Daugelis valstybių turėjo net atskiras emigracijos ministerijas. Rezultatai gavosi ryškūs. Daugelis Europos kraštų tolimuose užjūriuose sukūrė savas kolonijas, nepažūdydami savo žmonių ir gaudami iš jų daugybę gyvybiškai reikalingų gėrybių.

Šiandien tie kolonizacijos laikai jau yra praėję. Kolonijiniai kraštai kelia galvas ir stengiasi atsikratyti atėjūnais "kultūros nešėjais", kurie jiems per daug prakaito ir net kraujo įkaino. Pirmasis ir antrasis pasauliniai karai dar buvo iš esmės kolonijiniai karai. Pasaulio, tikriausiai Europos, galiūnai susikirto dėl valdymo žaliavomis turtingu, bet neaugstoj civilizacijos laispio tepasiekusių kraštų. Vokietija šaukė, kad ji esanti tauta be erdvės — "Volk ohne Raum", — kad anglosaksiskasis pasaulis per daug esąs pasigrobes, kad jis tūnaks svetimosios gėrybėmis bei svetimu prakaitu ir nepriešdžiaus prie jų gėrybių veržliosios vokietų tautos, kuri jau taip pat turinti teisės gyventi ir maitintis.

Daugiau kolonijinių karų vargu ar bebūs. Šiandien pasaulio politikos jau nebeleima klausimas, iš ko gyvens Europos tautų žmonės. Kolonijinės epochos metu, 19 amž., Europoje iškiles ir tik joje teviras tautų apsisprendimo principas šiandien jau yra apėmęs visą pasaulį ir tarptautinės politikos veiksmams yra pasidavę buvę kolonijiniai kraštai. Jie jau lemia pasaulio likimą, sprenddami visai kitais metodais, žūreidami visai kitomis akimis, gyvendami visai kitomis tradicijomis. Jei 19 amž. pasauliui paliko klausimą, kur ką rasti ir užgrobti, tai dabar naujieji "užokeaniniai" veiksniai ir Europai perša vienintelį klausimą — kaip kur ką uždirbti. Jei pas jus ten Europoje per daug žmonių, jei stinga darbo, ateikite pas mus ir užsidirbkite sau duonos. Ateikite ne kaip ponai, bet kaip darbininkai. O kiti kraštai — dar nespėję užmirti išnaudojimo laikų — staciai kratosi. Žinokitės. Mes jūsų niekad nekviestume ir dabar bei toliau be jūsų apsieisime.

Abi Amerikos juk dar ne taip seniai buvo kolonijiniai kraštai. Bet argi kas gali juos tokiomis laikyti šiuandien? Visiškai savarakiškam gyvenimui yra apsisprendusios ne tik JAV, ne tik Pietų Amerikos valstybės, bet ir Kanada. Tiesa, su metropolija ji tebesantykia anglosaksisko etiketo formomis, bet baltos

sios pirštinais jau nebereikia nieko daugiau kaip mandagumą. Dar taip neseniai kolonijiniui kraštu buvo pasakiškoji Indija, o šandien ji net britiškojo Commonwealtho nariu save tik išmalonės telaiko. Kolonijinės padėties kratosi Malajai bei visa Okeanija, jos jau beveik atsi-kratė "prancūziškoji" Indokini-ja, maištauja, nors jau beveik išsivadavę, arabų pasaulis, yra kolonijalinio pastato pamatai juodųjų Afrikoje. Pastangos išgelbėti kolonijalines imperijas būtų beprasimės, tad klasiškieji kolonijų steigėjai britai jau skuba pereiti į naujas formas — atpalaiduojant politinius ryšius, tamprinti ūkinis.

Kolonijalinė epocha neabejotinai baigiasi. Europiečių kratomasi visur, kur tik jis nespėjo išaugti iki daugumos. Ar jis — tas europietis bei apskritai europinės kultūros auklėtinis — dar spės atsigauti, priklausys nuo to ar sugebės jis persilaužti į naujas ekspansijos formas. Jos jau sugalvotos ir pradėtos vykdyti. Europietis bei jos kultūros auklėtinis amerikietis jau pasisovė nebėti ir atsilikusius kraštus kaip nukariuotus bei kolonijų kūrėjas, bet kaip organizatorius tenyškiojo gyvenimo. Jis nebevalvoja apie pasaulines kolonijalines imperijas, bet planuoja pasaulinę rinką, pasaulinę prekybą. Visokie "atsilikusių kraštų atkūrimo" planai bei kuriamieji fondai turi suvaldinti dideli vaidmenį naujajame pasaulizme, turi suvesti pasaulį į ūkinę vienybę — ne į politinę, bet į ūkinę. Kas nori, gali tai vadinti nauja kapitalistinio imperializmo forma, tačiau aišku, kad šitam naujam kely jau daug daugiau pagarbos žmogui ir tautai. Ir jei tai pavyks, milijonų žmonių kraujas nesilies į žemę.

Taip dar neseniai pasaulis svarstė, kas iš Kremliaus triumvirato iškils: Malenkovas ar Berija. Šiandien jau aišku — tik ne Berija. Jo dainelė jau sudainuota. Niekas nežino ar jis dar gyvas, kaip išvis mažai ką žino, kas Kremliuje darosi.

Maskvos ir visos Sovietų Sąjungos gyventojai pereinio penktadienio rytą buvo priblokšti krauju dvelkiančių ir didelių klausimų iškiliančių partijos ir Augščiausios Tarybos prezidiumo komunikatų, paskelbtų per radiją, spaudoje ir išlipintų vietose vietose.

Partijos vadovybė paskelbė: "Tik ką įvyko Sovietų Sąjungos komunistų part. CK pilnaities posėdis. Išsklause ir apsvairste Centro Komiteto prezidiumo pranešimą, padarytą G. M. Malenkovo, apie kriminalinę anti-partinę, antivalstybinę veiklą L. P. Berijos, siekusio sugriauti sovietų valstybę svetimo kapitalo naudai, parodžiusio išdavikišką pastangą SSSR vidaus reikalų ministeriją pastatyti virš SSSR vyriausybės ir komunistų parti-

Vak. Vokietijoje rinkimai rugsėjo 6 d.

V. Vokietijos prezidentas Th. Heuss oficialiai paskelbė rinkimus rugsėjo 6 d. Į federalinį parlamentą bus renkama 484 atstovai, 82 daugiau, kaip buvo išrinkta 1949 m. Pusė atstovų skaičiaus bus išrinkti tiesiogiai po vieną 242 apylinkėse, o antra pusė bus renkama pagal partijas proporcingo atstovavimo sistemoje. Partijos gaus tiek vietų, kokį procentą balsų surinks kurioje iš 9 provincijų. Pagrindinės jėgos, kurios šiuose rinkimuose grumsis bus tos pačios —

CSU, t. y. krikščionys demokratų, kurie dabar valdo su koalicija, ir socialdemokratai.

— **Bangkokas.** — Pastangos prikalbėti nacionalistų kinų kariuomenę pasitraukti iš Burmos neduoda vaisių, nors Čiang-Kai-Sekas pasiuntė jau antrą delegaciją. Burma jau grasiina pradėsianti spausti tuos kinus ginklu. Bet ji spaudžia jau 6 metus.

— **Parizius.** — Prancūzijos gyventojų skaičius po karo paauog 2 mil. ir dabar yra 42.740.000.

Galingesnis nei atomas

Niujorko bendradarbio
ALMAUS

menė, vadovaujama įvairaus plauko intelektualų ir "geografių" bei istorijos" nemokytų žurnalistų, labai sunkiai pagavo tikrąją demokratijos ir tiranijos neįsengiamai bręstančio konflikto priežastį. Vieniems Berija buvo beveik "liberalas", kitiems "humanistas" (žydus gydytojus išgelbėjęs), tretiems priešingai. "TZ" "Pavergtos Lietuvos" skaitytojai žino, ką reiškia "buržuazinis nacionalizmas", "pasturalai", "išperos" bolševikinėje terminologijoje ir "tarybinis patriotizmas" bei "didžiosios rusų tautos pagalba". Nuostabu buvo skaityti NYTimes publicisto George May realų dėstymą: "Sovietų teoretikai turbūt jokio kitojo srityje neparodė tokių "double talk" sugebėjimų. Rusams nacionalizmas — šventas, bet didžiausias nusikaltimas kitoms tautoms".

Musiškis dr. Kazys Gečys, prasišūkęs rimtoje JAV spaudoje, kaip sovietų sistemos žinovas, viename paskutinių straipsnių "Present Russian Nationalism" ("The Ukrainian Quarterly", Vol. IX, No. 2) perspėjo jankius: "Rusiškasis neo-nacionalizmas, susidedas iš pergėm išpūstos istorijos ir ideologijos, kurioje randame kovingą nacionalizmą ir internacionalizmą, šiuo metu yra tapęs dar stipresniu ir pavojingesniu negu kada anksčiau". Neo-rusiškasis seniai paneigęs leninizmą, nuspyrė visas komunizmo dogmas.

JAV ukrainiečiai, nesitenkina kaip lietuviai vien tik politine akcija. Kultūros-politikos žurnalas "The U. Quarterly" vedamame jie nuogastauja, kad nacionalizmas dažno amerikiečio valstybininko ir žurnalisto yra maišomas kaip panašiai skambą su nacionalizmo. Tuo tarpu gi Rytų Europos nacionalizmas esąs tas pats, kas "amerikonizmas". Dėl šito nesuvokimo, JAV iki šiol nesugebėjo išnaudoti tiek gaivalingų, dinamiškų antikomunistinių pajėgų. Klausimą dar labiau sunkino tai, kad "nationality" ir "nation" vienaip yra suprantamas anglosaksų ir kitaip likusiam pasaulyje. Pirmieji tai vien tik teisinė sąvoka. Antriesiems — kenčianti tauta, neatskiriama jokiais sienomis, nesunaikinama jokiais būdais, turinti savą kalbą, kultūrą, religiją, tradicijas, savą dvasinį giminingumą. Jei JAV-se nerastime nė vieno instituto ar fondo tautybių problemoms tyrinėti, daugybė "Rusijos tyrinėjimo" institutų, pasirėmę sovietų leidiniais, skelbia, kaip ir pats didžiausias Rusijos "ekspertas" Kennan, tokias nesąmones: pavergtos tautos tesančios "bewildered linguistic groups", kurios jau yra beveik išmirstančios. Tad nėra dėl juo ko gaisinti laiką, nes ir patys sovietai apie jas mažai rašo... Nieko stebėtino, kad pasisuka tokių išvedžiojimų, JAV žurnalistas tada išveda, jog klaidinga JAV išlaisvinimą remti tautų nacionalizmu, o verčiau toizmu! (Drew Middleton). Net toks Cyrus Sulzberger iš NYT praejusią savaitę su didžiausiu džiaugsmu deklaravo — "Žin, Kennan buvo teisus sakdamas, jog komunizmas gali būti sunaikintas "containment" politika". UQ mokina JAV ekspertus, kad tautiškasness neesą jokia politika, bet istoriniai dvasiniai sąjūdį. Ukrainiečiai dėl to siūlytų "ekspertams" pasistudijuoti Rytų Europos istoriją: Lenkijos, Vengrijos, Ukrainos ir Lietuvos. Tam tikslui JAV neatidėliojant turėtų būti steigiami institutai pasaulio tautų tautinėms problemoms pažinti. Dabar tokie "ekspertai" prieistieja niekam nevertu "Rusijos tautų komitetų", gražiai sutvarko Kiniją, dabar nepajėgia susikalbėti su Korėjos prezidentu Syngman Rhee; savo postringavimais per "Voice of America" ne tik nepajėgia suimdominti pavertųjų ir laisvų kraštų, bet ir tokios Indijos; nesugeba nė rasti kalbos su Irano (Nukelta į 2 pusl.)

BENDRADARBIAMS ir SKAITYTOJAMS

"TZ" redakcija paskutinę liepos mėn. savaitę atostogaus. Dėl to liepos 30 d. numeris neišeis. Sekantis numeris, — Nr. 29, — bus paskutinis prieš vienos savaitės pertrauką. Jei kas turėtų ką paskelbti atostogų metu, prašome prisiųsti į tą Nr. 29 dar šią savaitę.

Lietuvos Gen. Konsulatui 30 metų

1923 metų liepos 16 d. Niujorke pradėjo veikti pirmasis Lietuvos konsulas Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Naujai atidaryta įstaiga, įsikūrusia 38 Park Row, žemutinėje Niujorko miesto dalyje, vadovauti, konsuliarinio agento titulu, Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerio pareigas eina Petras Klimas paskyrė Julijų J. Bielskį, buvusį Lietuvos Finansų Ministerijos įgaliotinį Amerikoje. Tam paskyrimui laikinai sutikimas iš JAV Valstybės Departamento buvo gautas 1923 metų liepos 12 dieną.

1924 m. sausio m. 11 d. Prezidento Aleksandro Stulginskio raštu, Julius J. Bielskis buvo paskirtas tikruoju Lietuvos Konsulu Niujorke. JAV Prezidentas Calvin Coolidge p. Bielskį Lietuvos Konsulu pripažino savo pavaduotoju 1924 m. vasario 9 d. raštu.

Julius J. Bielskis, dabartinis Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, Kalifornijoje, iš Lietuvos valstybės tarnybos išėjo 1926 m. lapkričio mėnesį, ir šiuo metu vadovauja apdaruos įstaigai Los Angeles mieste. 1926 m. konsulas Niujorke

Pereitos savaitės pasaulinė sensacija buvo penktadienio rytą iš Maskvos paskelbta žinia, kad L. P. Berija, vidaus reikalų ministras, saugumo viršininkas, ministerių pirmininko pirmasis pavaduotojas, po Stalino mirties antroji figura iš valdancios trejukės, suimtas kaip išdavikas, planavęs sugriauti sovietinę valstybę (žr. atskirai). Bolševikinėje santvarkoje, žinoma, viskas galima. Tas pats galiūnas, kurio vardas dar taip neseniai kėlė visiems siaubą, šandien apšauktas išdaviku ir gal būtų jau nugalabytas. Tai rodo,

apie kurį skelbiama, kad ten visi badauja.

Trijų užsienių r. min. konferencijoje Vašingtone, prasidėjusioje pereiną penktadienį, sakoma, buvo apsvairstyta padėtis po "rūmų perversmo" Maskvoje, Korėjos, Vokietijos suvienijimo ir 4 konferencijos klausimai. Komunikato dar nepaskelbta jokio, tačiau sakoma, kad D. Britanijos ir Prancūzijos ministrai pasisakė už susitikimą su Malenkovu, o JAV valst. sekretorius tam tik nesipriešins, bet pirmiausia siūles susitarti dėl vakariečių bendros laikysenos Vokietijos suvienijimo klausimu. Visi trys sutikę, kad Maskvos įvykiai duoda didelių galimybių vakariečių veiklai. Jie sveikina "rūmų" satelitų kraštuose ir sutarė, kad dabar yra gera proga paspausti geležinę uždangą.

Reikia manyti, kad ministrai svarstė ir S. Atlanto Sąjungos kariškus reikalus bei Vokietijos apginklavimo klausimą, kuris tebealiekamas aktualiu, ypač kai esama gandų, kad ir pati Maskva ruošiasi pasiųsti konferencijai Vokietijos reikalą.

Churchillis, sakoma, jau atsigavęs, net galėsias dalyvauti 4 konferencijoje, bet kartu kalbama, kad jis užleisias vietą Edenui, kuris ilsisi po sunkių operacijų.

Korėjoje, atrodo, iš mirties taško bus išjudėta. Kai komunistai, turbūt, norėdami pagilinti plyšį tarp JAV ir P. Korėjos, pagaliau pareiškė sutinką pasirašyti paliaubas ir be P. Korėjos, jei būsia užtikrinta, kad jai nebus leidžiama paliaubas laužyti, po poros dienų buvo paskelbta, kad ir prez. Rhee su prez. Eisenhowerio atstovu Robertson radę kažkokią abiems priimtina formulę, kuri betgi ištisai dar nepaskelbta. Paskelbta tik, kad Rhee sutikęs laikytis paliaubų 6 mėn., o jei po Korėją nebūsimi sujungta, jis pasilieka teisę imtis tokių priemonių, kokias ras tiksliomis. Jis taip pat pasižadėjęs nebepaleisti dar likusių 7000 belaisvių. Susitarime esą dar kitų dalykų, su paliaubomis netiesioginiai tesurištų, kurių sprendimą Robertson palikęs pačiam prez. Eisenhoweriui. Jis savo misiją laiko baigta ir išvyksta į Vašingtoną.

Siuo metu derybos Panmunjone vėl atnaujintos ir gal būtų paliaubų sutartis ištikrųjų bus pasirašyta. Ar užbaigs ji konfliktą, priklausys nuo komunistų agresyvumo laipsnio. Tuo tarpu JAV jau kalbama apie tai, kas turėtų dalyvauti paliaubas pasirašius susirinkiančioje politinėje konferencijoje. Senate jau iškeltas reikalavimas, kad dalyvauti galėtų tik tos valstybės, kurios dalyvaavo kare. Tai reikštų, kad negalėtų dalyvauti ir Sovietų Rusija.

Is Tol. Rytų įvykių minėtina, kad Prancūzija pasiryžus įvykdyti savo siūlymą duoti visišką nepriklausomybę Indokinijos trims valstybėms — Vietnam, Laos ir Cambodija — bet taip pat nusistatčiusios testti kovą ir paskyrusios nauju vadu gen. Navarre ruošiasi ten pasiųsti 20.000 karių. Prancūzija teigia, kad kom. kinų pagalba ten plauktie plaukia ir 3 ministerių konferencijoje būgštaujama, kad Indokinija gali virsti antra Korėja.

Pranešama, kad į Burmą įžengė Kinijos kariuomenė, bet ką tai reikštų, dar nepaaiškėjo. Greičiausia ji nori likviduoti ten tebesančius kinų nacionalistų dalinius.

Italija dar be vyriausybės. Ja sudaryti tebebanda tas pats de Gasperi.

Tauriam Lietuvui

A. A. KAZIMIERUI GIRDZEVICIUI

nelaukta mirus, jo šeimai: žmonai, sūnui, dukterims ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Z. Girdvainis ir St. Jogaudas.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

SAVAITRAŠTIS

Redaguojama kolektyviškai. Redaktorius dr. A. Sapokas.
Leidžia Kanados Lietuvių Kultūros Draugija.
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50.
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50.Įmokėjimo nurodymai: \$10 laikini garbės prenumeratoriams.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel.: EM. 3-4265

TAUTOS FONDO NUOSTATAI

\$1. Tautos Fondas (TF) yra viena iš VLIKo institucijų, esanti tiesioginėje VLIKo žinioje.

\$2. TF telkia Lietuvos laisviniui reikalingas lėšas, jas saugojant ir pagal VLIKo patvirtintą samatą ar kitus jo nutarimus perduoda jas VLIKui.

\$3. Visos betkuriomis būdais gaunamos Lietuvos laisviniui lėšos eina per TF.

\$4. TF reikalus tvarko Tautos Fondo Valdyba (TFV) iš trijų asmenų; jos pirmininką — Tautos Fondo Valdytoją — VLIKas renka skyrimu 2/3 balsų dauguma ir tokia pat 2/3 balsų dauguma taip pat du TFV narius bei vieną jų pavaduotoją.

\$5. TFV kas pusmetį teikia VLIKui TF veiklos apyskaitą, kurią tikrina VLIKo Kontrolės Komisija.

\$6. TF žinioje esančios lėšos yra laikomos TFV nutarimu nustatytais būdais ir tvarka; jomis disponuojama ne mažiau kaip dviem TFV narių parašais. TF Valdytojo parašas kiekviename piniginiame dokumente yra būtinas.

Pastaba: TF veiklos bei atsiškai dokumentai saugojami, kad atėjus laikui būtų įteikti išlaisvintoms Lietuvos vyriausybė.

\$7. TF veikia visuose lietuvių gyvenamuose kraštuose per tu kraštų Tautos Fondo Atstovybes (TFA) ar Igaliotinius, tiesiogiai priklausančius TFV ir kiek galint glaudžiau bendradarbiaujančius su VLIKo LB organais.

\$8. TF kraštų Atstovybės ar Igaliotiniai veikia pagal TFV jiems duodamas direktyvas ir ne rečiau kaip kas ketvirtą pusmetį pristato TFV savo veiklos apyskaitas.

\$9. TF kraštų Atstovybių ar Igaliotinių piniginių atsiškai bent viena kartą per metus tikrina atitinkamos LB Kontrolės Komisijos ir tikrinimo aktais pristato TF Valdybai ir vietos krašto LB Valdybai.

\$10. Kandidatus ir krašto TFA ar Igaliotinius rekomenduoja atitinkamos LB krašto Valdybos, o juos tvirtina TFV. Jei dėl to-

kių kandidatų nesutariama, juos skiria TFV ir apie tai painformuoja to krašto LB Valdybą.

\$11. Kandidatus ir apylinkių ir apygardų TF Atstovybės ar Igaliotinius rekomenduoja tu vietų LB vadovybės, o juos tvirtina krašto TF Atstovybė. Jei dėl tokių kandidatų nesutariama, juos skiria krašto TFA.

\$12. Kraštų TF Atstovybių ar Igaliotinių pareigų ėjimas pasibaigia tada, kai juos nuo jų pareigų atšaukia ar atleidžia TF Valdyba. Vietos TF Atstovybių ar Igaliotinių kadencija pasibaigia, kai juos atšaukia ar atleidžia to krašto TF vadovybė.

Pastaba: Visi TF pareigūnai iš pareigų laikomi atleisti tik tada, kai jie su TF visiškai atsisakait.

\$13. Visas surenkamas TF sumas kraštų TF Atstovybės laiko banko sąskaitose 2 iš 3 asmenų dispozicijoje ir jas perveda kiekvienam TF Valdybos patvarkymu. Surenkamos TFA apylinkių-apygardių ar Igaliotinių sumos tuoj pat pervedamos kraštų TF Atstovybėms, jeigu dėl to TF Valdybos nėra patvarkyta kitaip.

\$14. Kraštų TF Atstovybių ar Igaliotinių organizacinio bei piniginio pobūdžio sutarimai su tu kraštų LB organais galioja tik tada, kai juos patvirtina TF Valdyba.

\$15. TF lėšų telkimo darbai yra neapmokami — garbės tarnyba.

\$16. Visos pinigines rinkliavas ar loterijas, išskiriant Tautos Fondo ir PLB statuto \$63 vykdomas rinkliavas, turi būti sankcionuojamos:

a) LB krašto valdybos, sutarus jai su to krašto TFA, jei tatau vykdoma rinkėjo gyvenamame krašte;

b) LB krašto valdybos, sutarus jai su to krašto TFA ir gavus TFV pritarimą, jei tatau vykdoma ne savo gyvenamame krašte.

Leidžiant tokias rinkliavas ar loterijas, sutariama, koks jų rezultato procentas tenka TF ir LB.

\$17. Šie TF veiklos nuostatai veikia nuo 1953. VI. 1.

Vokiečių tremtinių projektai Rytuose

Kai Sekminių antrąją dieną (š.m. gegužės 25 d.) augstas JAV užsienio reik. ministerijos valdininkas pareiškė, kad Amerika stovi tvirtai, kaip ir iki šiol, už 1937 m. sienas Europoje, šita deklaracija sukėlė tarp vokiečių pabėgėlių jautrią reakciją ir planai nuaidėjo ne tik per visą pabėgėlių, bet iš dalies ir per kitą vokiečių spaudą. Ministeris dr. Seebomh'ui tuojuo pareiškė per oficialų vyriausybės biuletenį: "Reikalaujantis atstatyti 1937 m. sienas turi būti aišku, kad tuo jis reikalauja ir 1919 m. Paryžiaus priemonių sutarčių restauracijos, vadinasi, restauracijos ir tos padėties, kuri privedė prie šio šimtmečio Antrojo Pasaulinio karo". O ministeris Kraftas pasakė per radiją ir spaudą: "Mes pasaulyje niekur nerastume tokios koncepcijos, kuri mums nepaprastai veikia grąžinti pagrobtojus kraštus... Mes negalime siūlyti jokių sienų, nes mes esame bejėgiai! Mūsų vienintelis ginklas tėra teisė! Kai mes formuluosime sujungimo būtinumą "su nuo mūsų atskirtu kraštu, kuris pagal teisę mums priklauso", tai tuo bus pateikiama nelaimama formulė, nors sienos ir nebūtų pietu atžymėtos... Kvailas ir nesąmoningas reikalavimas "atstatyti 1937 m. sienas" reikštų: Sudėtą, Vakarų Prūsijos, Danco ir Klaipėdos krašto išsižadėjimą. Dar daugiau: būtų puolamas mūsų 1914 m. sienų reikalavimas. Aš todėl išpuoli išvėdinti kokias nors sienas. Kas atsitiks vėliau, kai akmuo pradės riedėti, pamatysime..." Tuo abudu ministeriai nusako, ko vokiečiai nenori, bet nė vienas iš jų nepasakė, ko jie Rytuose siekia.

Teisė ir gimtinė
Pirmučiausia vokiečiai Rytuose siekia "Teisės ir gimtinę". 1950 m. vasarą visų vokiečių pabėgėlių organizacijų atstovai pasakė: "Vokiečių tremtinių charta" ir joje, be kitko, deklaravo: "mes jaučiamės pašaukti reikauti, kad teisė ir gimtinė, kaip Dievo žmonių suteikti viena iš pagrindinių teisių, būtų pripažinta ir vykdoma". Iki šiol gimtinės teisės sąvoka tarptautinėje teisėje neparafojta. Ją tegalima išvesti iš kitų žmogaus teisės liečiančių dėsnių. Nuo chartos pasakbimo dienos jau praėjo beveik treji metai, ir per tą laiką paaiškėjo, kaip vokiečiai valdžiuojasi gimtinės teisės praktišką vykdymą. Pagal juos į gimtuosius kraštus

grįžta pabėgėliai, karo tremtiniai, išvietintieji ir repatriantai, kurie 1939-40 m. savo valia, Hitlerio šaukiami, paliko gimtuosius kraštus. Tas pats min. Seebomh'as kitur aiškina: "Gimtinės teisė yra suma, susidedanti iš individualinės ir grupinės teisės". Tuo jau patikslinama, kad žmonės turėtų galėti grįžti tiek pavieniui, tiek visomis tautinėmis grupėmis. Tokiu būdu grįžti visi, kurie tik nori, į gimtuosius kraštus, ir Hamburgo universiteto tarptautinės teisės prof. Rudolf von Laun pastarąjį mintijimą pagrindeja prancūzų filosofo Renano posakiu: "Tautos egzistencija yra kasdieninis plebisitas"...

Laisvas apsisprendimas

Prie "gimtinės teisės" sąvokos laiko būvyje prijungtas "laisvo apsisprendimo" ir "mažumų apsaugos" sąvokos. Laisvo apsisprendimo teisė išvedama iš prancūzų revoliucijos laiku, iš Napoleono III epochos, iš Wilsono 1918 m. liepos 4 d. Mount Vernon kalbos ir iš dabartinio JT nuostatu. Min. Seebomh'as toliau interpretuoja: "Tik tuomet, kai gimtinės teisė bus praktiškai praversta kaip kiekvienos tautinės grupės, o ne tik pavienio asmens optacinė teisė, kai krašto perleidimo kitai valstybei atveju pilietis galės pagal savo norą pilietybę pasilaikyti arba ją pakeisti, tik tada-tebus galima kalbėti apie apsisprendimo teisės įkūnijimą..." Nagrinėjant "mažumų apsaugą", statoma pavyzdžiui savo laiku nepriklausomai Estija. "Teigiamu pavyzdžiu tenka laikyti Estijoje vokiečių mažumai suteiktą kultūrinę autonomiją. Bet tie pradai nepatenkina".

Praktiškasis gimtinės teisės ir apsisprendimo teisės pravedimas pro vokiečių spektrą atrodo taip: 1. Kiekvienas žmogus gali nekiludomai grįžti į gimtinę. Bet jis negrįžta vienas. Su juo grįžta kartu visa jo tautinė grupė. 2. Savo gimtinėje jis gali turėti tokią pilietybę, kokia jam patinka.

3. Gyvenamojoje vietoje jis naudojasi visišką religinę, kultūrinę, tautinę ir ekonominę ne tik laisvę, bet ir autonomiją.

4. Nors jis ir nebūtų krašto pilietis, tačiau jis dalyvauja lygiateisiškai su to krašto piliečiais komunaliniame ir politiniame gyvenime; pastarojo teisė siekia iki plebisito teisės.

Valstybinė koncepcija

Panašiai kaip pavienių piliečių gyvenime, taip ir Rytų Europos valstybių suverenume ir santykiavimo atžvilgiu kairiųjų vokiečių politikų siūloma visai naują drąsią koncepciją. Rudolf Storch, brošiūros "Der Kampf um die Heimat" autorius, siūlo, kad, pravedant gimtinės ir apsisprendimo teisių principus, Rytų Europos valstybės turėtų jungtis į federacijas: "Norint išvengti atomizavimo (balkanizavimo), sąlyginė pareiga dėtis su kaimynais ir federacijos arba konfederacijos. Regioninės federacijos yra būtini statybos akmenys..." Min. Seebomh, o su juo ir laikraštis "Christ und Welt", yra kitokios nuomonės. Jų teigimu, tarp žmogaus teisės ir valstybės teisės sąsajos kontroversi. Demokratijos esmėje glūdi žmogaus teisių stiprinimas ir kė-

limas, o valstybės suverenumas turis pamažu išblėsti. "Augančio neutralumo ir didėjančios tolerancijos prasme valstybės suverenumas susilpnėja, ir jos vietoje iškyla tauta su tautinėmis bendruomeninėmis savo žmonių ypatybėmis... Daugely pareiškimų — sako Seebomh, — aš jau eilę metų pasisakau prieš naujų sienų pravedimą ir už sienų panaikinimą Europoje... Lemiamoji išvada yra, kad mes įveiktume dabartinę įprastinę sienos sąvoką ir dėl jos susidariusią padėtį. Ateityje šio klausimo negalima taip tvarkyti, kad mes Europoje sienas naujai išvestume, pakeistume arba praplėstume, jog susidarytų stambios ūkiniai vienetai... Vidurinė ir Rytų Europos problema neišsprendžiama sudarant tautines valstybes... kaip tai buvo mėginta 1919 m.,... bet tik panaikinant tautines valstybes... naujos supranacionalinės europinės tvarkos rėmose. Kas pripažįsta 1937 m. sienas, reikalauja Vidurinėje ir Rytų Europoje atstatyti tautines valstybes... Europos pertvarkyme ne tiek svarbus valstybių sujungimas, kiek tautų sugyvenimas..."

Kiek migloti yra šia tema laikraščio "Christ und Welt" pareiškimai: "Jau šiandien galima tvirtinti, jog būsimosios Rytų Europos koncepcijoj šiandien Vakaruose dar daugelio taip kietai galimai suvereninių nacionalinių valstybių istor. pasireiškimų formai visai negalės būti vietos iš viso. Kas Rytų ir Vidurio Europoj nori atgaivinti senąsias valdymo formas, tas senąsias statines iš naujo priekšams parako naujiems konfliktams kelti".

Yra, ir dar kitų siūlymų, iš kurių išsėda, kad turėtų būti panaikintos sienos tik Rytų ir Vidurio Europoje, bet Vakarų Europos valstybės ir Vokietija Rytuose paliktų apjuostos aiškių sienų. Bet šiaip nebūtų suprantamas kaipvokiečių vokiečių aiškinimas, kad koridorius, Dancigas ir Klaipėda turi būtina grįžti Vokietijai.

Naujųjų Rytų tezių plitimas

Cia išdėstyta vokiečių Landsmannschaftų Rytų politikos koncepcija tėra tik jų, vadinasi, tik vienos vokiečių tautos dalies, projektas. Bet negalima nutylėti, kad toks galvojimas pamažu persiduoda ir į kitus vadovau-

jančius sluoksnius bei vyriausybės narius. Be susisiekimo ministerio Seebomh, kuris pats yra vienas iš didžiausių jos propagatorių, ir Bundesstago pirmininkas dr. Ehlers, atidarydamas Hamburge CDU atstovų suvažiavimą, pasakė: "Griežta tremtinių politika ir besąlyginė teisė į gimtinę reikia laikyti visos tautos reikalu".

Užsienio reikalų ministerijos viceministeris prof. Hallstein gegužės pradžioje teigė: "Vyriausybė yra nuomonės, kad teisėtą gimtinės reikalavimas sudaro bendrą žmogaus teisę. Ji darys pastangą, kad šita pažiūra būtų pripažinta tarptautiškai". "Memeler Dampfbott", Klaipėdos krašto vokiečių organas, mėgina aiškinti, kad kanclerio Adenauerio praėjais metais, Bundesstago miesto 700 m. istėgimo minėjimo proga, atsiųsioji telegrama esanti aiškus pažadas klaipėdiškiams vokiečiams, duodas vilčių į Klaipėdą. Iš tikrųjų kancleris tuomet pareiškė gražių linkėjimų ir užuojautą, bet konkrečių pažadų iš telegramos negalima išskaičiuoti. Ir tarptautiniuose sambūriuose mėginama populiarinti Landsmannschaftų projektus. Taip š.m. kovo 28-29 d. Speyerje buvo sukvietas "Union Europeene des Federa-

(Nukelta į 7 psl.)

Oro kovos virš Stalingrado

(Tęsinys iš pr. numerio)

matinius pistoletus ir mano šonkaulius ir aš bijojau kiekvieną kartą, mašinai krestelėjus, kad kuris neišsautų.

Dideliame apartamentų name buvau paguldytas ant vielinio lovos tinklo, bet tuoj vėl ėjau per tamsius užkaborius, kur kareiviai ir civiliai, vyrai ir moterys begėdiškai voliojosi.

Dvokiantis degine karininkas atsisėdęs prieais. Kreivomis akimis mongolai ir kazakai aplink. Rusai buvo gan draugiški. Du kalbėjo šiek tiek vokiškai. Turėjau atsakyti daugybę klausimų apie asmeninį gyvenimą ir apie Vokietiją. Jie turėjo tas pačias iluzijas apie mus, kaip ir mes apie juos. Palaipsniui pasikalbėjimas nukrypo į politinę temą.

— Kodėl jūs mus užpuolėte? —

Ką mes jums padarėme? Ko jūs siekiate prieš Stalingradą?

"Kad tik turėčiau pateisinamų atsakymų", galvojau sau.

Jie vėl pakartojo. Mačiau, kad turiu ką nors atsakyti. — Mes vokiečiai nieko neturim prieš rusus, — pradėjau samprotauti. — Vokietijoje nėra neapykantos rusų tautai. Prieš Prancūziją galbūt, ir gal prieš Angliją, prisimenant praejusį karą, bet prieš rusus ne.

— Bet kodėl jūs mus užpuolėte? Kodėl naikinate viską? Klausimas buvo neišvengiamas.

— Manau, yra didelė nelaimė Vokietijai ir Rusijai kovoti viena prieš kitą. Vieni, kurie turėtų naudą iš to, yra amerikoniai ir anglai. Be jokios kovos jie imanevravo Vokietiją į šią bala.

Pasakiau tai, norėdamas nustumti klausimą į šalį. Nes argi aš galėjau jiems tiesiai ir akis pasakyti, kad mes atėjome užkariauti jų žemę ir ją kolonizuoti. Vargu ar norėtų jie išgirsti ir apie "kryžiaus karą prieš bolševizmą".

Mano nuostabai, žodžiai pataikė stebinančiai. Nejuočius palieciau toną, kuris per eilę metų buvo oficiali sovietų propagandos linija. Apie anglosaksus pas juos buvo nekokia nuomonė, ypač dėl delsimo sudaryti ant-rąjį frontą. Jie vertė mano žodžius vienas kitam ir linkėjo pritaridami galvomis. Suko į laikraštinių popierių cigaretes (bankrutės) ir, suselindami galus, uždegdavo man. Kuriam laikui pamiršau savo praeitį, jausiausi lyg koks tyrinėtojas, atidengęs įdomią vietinių giminių, negu vienias belaisvis su nežinomu likimu.

Karininkas pirmas nutraukė malonią atmosferą. Savo kvailai dainuojančiu balsu išposkino: — Hitleris kapitalistas!

Galingesnis nei atomas

(Atkelta iš 1 pusl.)

nacionalistų dr. Mossadegh. O kas atsitiks, kai tokie ekspertai vyks kartu su išlaisvinimo kariuomene ir atgautas teritorijas? Ar nebus tas pats, kaip Hitleriui(?), kuris taip pat netikėjo, kaip ir Mr. George Kennan ir jo "ekspertai", kad TSRS egzistuoja labai jautrios tautinės problemos? Protestantai, siūsdami savo misionieriaus Afrikos džinglės, reikalauja juos išmokyti kalba, papročius, pažinti istoriją. Tačiau puoselejančioms išlaisvinimo politikai JAV vyrams, Rytų Europos žinovams, tas nebūtinai. Jiems, matyt, net nėra žinoma, jog tos tautos ne tik sudaro pusę TSRS gyventojų, bet yra tikras ir negingiamas potencialinis JAV sąjungininkas. Ukrainiečiai gi net liūdnai nusišaipė, kad vieno tokio Rusų instituto darbuotojas neseniai nusišėbė, kaip sovietai sugebėjo su savo priemonėmis perkeldinti milijonus žmonių kurdami "viena, vienalytę tautą". Girdi, greitai nebūsi tokios tai nacionalizmo problemos. UQ atiduoda sovietams kreditą už studijas nacionalizmo reikalui; dėl kiekvieno teritorinio ginčo sovietai turi savo nuomonę.

Jei lietuvių veiksniai nenu-mato artimiausių metų bėgyje išiešti kokio angliško šiuo reikalu leidinio, būtų labai gera, jei jie platintų JAV įtakinguose sluoksniuose "The Ukrainian Quarterly". Gal dėlto nukentėtų mūsų "valstybingumas" ir veiksmų prestižas, tačiau šitokia informacija didžiai JAV jaunai tautai yra būtina. Ir laime, kad su pavergtųjų tautų nuomone ir valia vis labiau skaitomas. Net prancūzas Mr. Bidault, pradėdamas konferencijas Vasingtone susirūpino: "Paskutinių sa-vačių įvykiai pasunkino vakariečių vadų atsakomybę svarstant anapus geležinės uždaros pavergtųjų tautų problemą". Tačiau čia pat jis pasitiksino, jog aišku, jog bus "svarstomas" "in spirit of peace from which we shall never depart".

Atominių laisvinimas gali atnešti sunaikinimą. R. H. Tawney manė, jog "Either war is a

crusade, or it is crime". Kryžiaus karui gi būtina idėja — Rusijos ir kitų pavergtųjų tautų išlaisvinimas ir tautų — apsisprendimo teisė. Kas kliudo JAV nors dabar rimčiau tai pasvarstyti? Jiems yra primesta milžiniška atsakomybė prieš atominę istoriją. Savaip tai išreiškia amerikietis George May: "The answer is one of the keys to our policy toward the satellites. Until we know it, we have no policy".

TIKIMA, kad pajudės Kersteno rezoliucija

Praėjusią savaitę Amerikos Lietuvių Taryba ir jos padaliniai lankėsi Vasingtone ir kaip teko patirti, jie vyks, jog dar šią savaitę HR 231 bus priimta "Committee on Rules" ir persiūsta Atstovų Rūmų pilnčiai. Amerikos pabaltiečiai reagavę tiek, jog kairieji kongresmenai prisipažino gavę tuo reikalu telegramų ir laiškų daugiau negu JAV kongresui svarstant "The National Military Training" bi-lių. Daugiausiai laiškų bei telegramų gavę spykeris Martin, Committee on Rules pirmininkas Allen ir pats kongresmenas Kersten.

Nemaža kongresmenų gavę šimtus laiškų kreipėsi į Kersteną klausdami, kas tai per rezoliucija taip sujudinusi jo rinkėjus. Nors rezoliucija Senato neličia, net visa eilė senatorių kreipėsi į šios rezoliucijos autorį Charles J. Kersten, siūlydami savo paslaugas, nes to nori mano rinkėjai. Sakoma, jog paskutinieji įvykiai Maskvoje HR 231 labai padėjo.

Lenkai išgirdo — "Vilniaus klausimas"

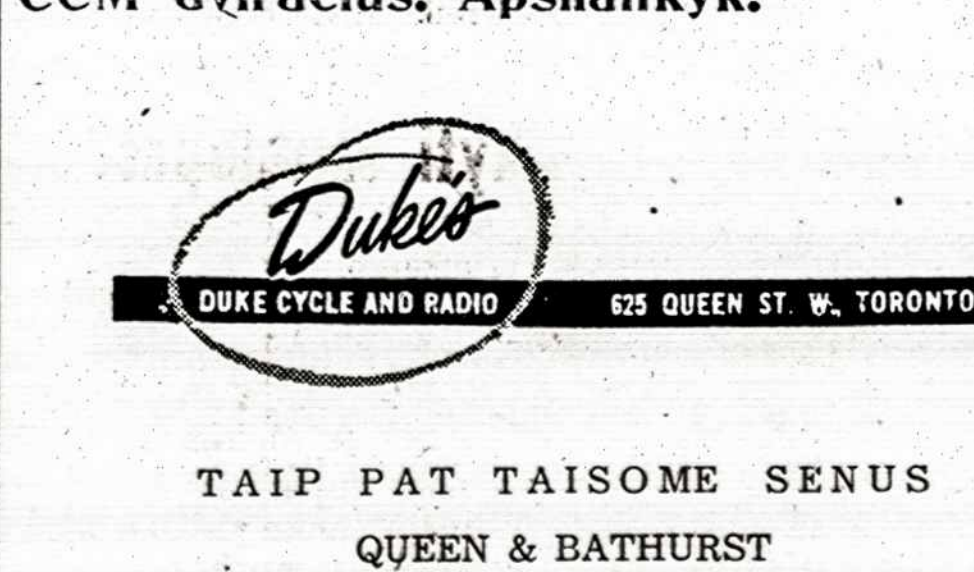
Pavergtosios Rytų Europos laisvieji pabėgėliai, perspektyvoje svarstydami bendrą istoriją ir ateitį, spaudžia savuosius politinius veiksmus rasti vieną kalbą ir veikti kartu. Beveik kiekvienoje LLKomiteto spaudos konferencijoje būdavo užsimenamas lietuvių-lenkų suartėjimo klausimas. Balandžio 23 d. pranešime iš Niujorko "Egzilai atominame išlaisvinime" "T2" bendradarbis Almus, atsargioje formoje at-

si "galvojama, jog jau esąs pribrėdęs reikalas, nelaukiant kitų įsiterps koks "komitetas", bandyti sudaryti privačią lietuvių-lenkų komisiją Vilniaus klausimo geriausias išsprendimo rekomenduoti, kad "išlaisvinimas" neatneštų naujų "želigovskiadų", juo labiau, jog šiuo kartu, lietuvių už savęs turės pasaulio opinią".

Gegužės viduryje lenkų-lietuvių klausimas vėl buvo pateiktas Lietuvos Laisvės Komitetui Niujorke. Ir šiuo kartu buvo atsakyta, jog lenkai esą labai susiskaldę, tad nežinia su kuo reikėtų tartis, taip kad visa bendravimo forma būtų "Nei su kuo, nei kas", privati lenkų-lietuvių komiteto studija, pagerinti lietuvių-lenkų santykiams, neduotų jokių rezultatų.

Bet mesta mintis prigijo. Ją paminėjo latvių ir estų spauda. Tuo reikalu lenkų "Tribuna" paprašė pasisakyti V. Sidzikauską. Liepos 11 d., įtakingas didžiulė JAV lenkų mažumoje ir tarp JAV kongresmenų — lenkų, "The Polish American Journal" savo vėdamųjų skyrinėje "What America wants" įdėjo "The Wilno Problem". Nors lietuvių šiuo metu kaip ir neturi raštines tarptautines informacijas (išskyrus p. Gelžinį VT "ELTA" Vokietijoje) stebėtina, kaip kitos tautos yra jautrios lietuvių spaudoje iškeliams mintims. "The Polish American Journal" rašo: "Almus Salčius, žinomas Amerikos lietuvių žurnalistas, neseniai pasiūlė sudaryti jungtinę laisvųjų lenkų ir lietuvių komisiją surasti geriausius būdus išspręsti Vilniaus klausimui, kad tuo būdu būtų pašalinta kliūtis lenkų-lietuvių santykiuose ir būtų pradėtas bendradarbiavimas būsimosios Centro Rytų Europos federacijos rėmose. Mes rekomenduojame "Mr. Salčiaus" pasiūlymą laisvųjų lenkų vadams" — rašo "The Polish American Journal". Jei kais kas iš lietuvių abejoja ar dera dėl savo sostinės dar ginčytis, dauguma sutinka, kad lietuvių-lenkų bendradarbiavimas išlaisvinime yra gyvybinės svarbos abiem tautoms.

Lengvomis išsimokėjimo sąlygomis parduodame įvairiausių rūšių CCM dviračius. Apsilankyk.

Vis daugiau kanadiečių vartoja

Užsidirbi pragyvenimą Kanadoje... PRISIDĖK PRIE KANADOS GEROVES... pirk Kanadoje pagamintus produktus.

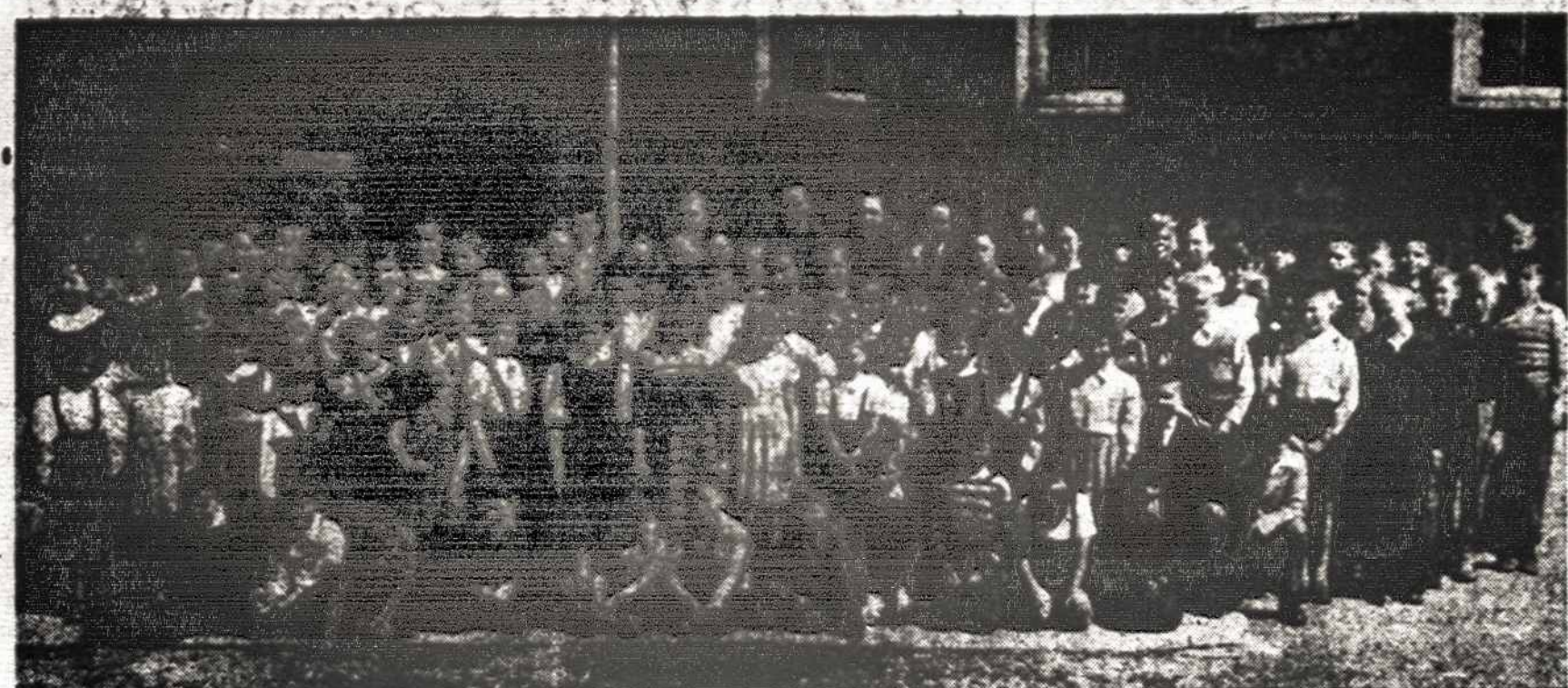
CCM's

Kada atsigavau, buvau dar vis bestovis prieš medį. Negirdėjau nieko, bet mačiau šurkščius, plačius žmonių veidus, mirštantių iš juoko. Gerai nuteiktųjų pliaukštelėjimai ir žandus ir baksnojimai gražina mane ir tikrovę. Parpuoliau ant žemės ir praradamas visokią savitvardą pradėjau pasikukčiodamas verk-ti. Rusai dabar stovėjo aplink su-mišę. Visi norėjo man padėti. Vienas siūlė vandens atsigerti, kitas davė gabalą arbužo, trečias kišo cigaretę. Aš nieko nenorėjau. Visiškias abuojamas apėmė mane. Neįstengiau už žmonių net nekęsti.

(Bus daugiau)

Toronto lietuvių šeštadieninė Maironio vardo mokykla

Išėjimo į gyvendamą, kai dar galime kalbėti ir rašyti apie lietuviškas mokyklas, dar galime puoselėti viltis, jog lietuviškoji dvasia mūsiškį jaunąjį kartą dar ilgus metus bus gyva, gaj.

Toronto Lietuvių Maironio Vardo Šeštadieninė Pradžios Mokykla 1952-53 mokslo metus sėkmingai ir gražiai užbaigė birželio 7 d.

Metų pabaigoje baigiamuosius egzaminus laikė 6 skyrių baigimo pažymėjimus gavo šie mokiniai: 1/ Algis Augustinavičius, 2/ Nijolė Bilkšytė, 3/ Dalia Gotčaitaitė, 4/ Dalia Kvietytė, 5/ Aldona Sapokaitė, 6/ Vida Tamulaitė, 7/ Nijolė Šėpanavičiūtė, 8/ Julius Treigys.

Mokykloje dirbo šie mokytojai: su I-muoju skyriumi — p-lė Antanina Steponaitytė. Mokinių skaičius — 45 — 17 berniukų, 28 mergaitės. Metų bėgyje dėl įvairių priežasčių klasėje sumažėjo 9 mokiniai (5 bern., 4 merg.). II-rasis skyr. Mokyt. Juozas Jankaitis. Dirbo su 36 mokiniais (12 berniukų, 24 mergaitės). Metų bėgyje iškrito 4 mokiniai. III-čias skyr. Mokyt. Br. Mackevičius. 24 mokiniai. (8 bern., 16 mergaičių). Sumažėjo 2 mok. IV-tas skyr. 24 mokiniai (10 bern., 14 mergaičių). Metų bėgyje sumažėjo 4 mokiniai. V-tas skyr. 18 mokinių (11 bern., 7 mergaitės). Metų bėgyje iškrito 5 mokiniai. VI-tas skyr. 11 mokinių (2 bern., 9 mergaitės). Metų bėgyje sumažėjo trims mokiniais.

Cia pat pažymėtina, jog nuo 4 iki 6 skyriaus imamai mokslas buvo einamas dalykine sistema. Mokyt. Pr. Mačiulaitis dėstė lietuvių kalbos gramatiką, mokyklos vedėjas Julius Sirkas — Lietuvos istoriją, Lietuvos geografiją ir lietuvių literatūrą. Tikią ir nuo 3-čio iki 6-to skyriaus dainavimą dėstė kun. B. Pacevičius. Pradžios mokyklos mokykloje dirbo dar mokytojas Vytautas Taseckas.

Be viso šito, mokykloje dar

buvo sudaryta (iš mergaičių) tautinių šokėjų grupė. Tautinius šokius mokino Elena Merkelienė.

Mokyklos laikytojas — lietuvių Sv. Jono parapijos klebonas kun. P. Azubalis. Pamokos dėstomos Sv. Pranciškaus pradžios mokyklos patalpose, Claremont St.

Mokslo metų bėgyje mokykla buvo surengusi šiuos renginius: pr. metų gruodžio mėn. — Maironio minėjimą, Kalėdų eglutę. Vasario 16 proga mokyklos mokiniai turėjo savo programą per radiją. Be to, mokyklos mergaičių tautinių šokių grupė, vadovaujama E. Merkelienės, Karūnacijos dienos proga (birž. 2 d.) dalyvavo tautinių šokių festivaly Delhi.

Maironio Vardo Pradžios Mokyklos Tėvų Komitetas šiais metais buvo itin darbingas ir judrus. Komiteto pirmininkavo A. Gurevičius, nariais buvo Juozas Tamulionis, Vyta. Skrinškas, V. Rušas ir p. Dailidienė.

Pagal visuotinio tėvų susirin-

Toronto Liet. Maironio Vardo Šeštadieninės mokyklos mokytojai: stovi iš kairės ir dešinės: Br. Mackevičius, Juozas Jankaitis, Julius Sirkas ir Pr. Mačiulaitis. Sėdi: kun. P. Azubalis, Ant. Steponaitis ir kun. B. Pacevičius. Foto J. Dvilaičio.

kimo nutarimą, šiais metais tėvai sumokėjo už mokslo metus po 5 dolerius, nežiūrint į mokyklą leidžiamų vaikų skaičius.

Iš tėvų įnašų bei suruoštų parengimų susidarė pakankamai pinigų. Jų Tėvų Komitetas galėjo išmokėti mokytojams už dirbtą laiką mokykloje mokslo metų bėgyje po 1 dolerį į valandą.

1952-53 mokslo metų bėgyje buvo dirbtas 33 darbo šeštadieniai. Bendroji sumoj visų mokytojų išdirbtos 558 valandos. Tėvų Komitetas mokytojams išmokėjo lygiai tiek dolerių, kiek buvo išdirbtų valandų. Judrusis Tėvų Komitetas, ir padaręs šį išmokėjimą, neliko visiškai tuščia kasa.

Baigiant šį statistinį žiniomis pamarginimą pranešimą, norėtusi palinkėti, kad ir ateinančiais metais Maironio Vardo šeštadieninė pradžios mokykla Toronto taip gražiai veiktų, kaip šiais metais, auklėdama jaunąją lietuvių kartą savo brangiai Tėvynei Lietuvai. Pr. Als.

PARVEŽTI J. BILIŪNO PALAIKAI

Kaip žinoma, Jonas Biliūnas jaunystėje 1907 m. mirė džiūva Zakopaneje ir buvo palaidotas ten pat Lenkijoje. Dabar lenkų komunistinė spauda praneša, kad į Lenkiją atvyko tarybinių Lietuvos rašytojų delegacija, vadovaujama Antano Venclovos ir Juozo Baltušio, kuri dalyvaus Jono Biliūno kapo atidaryme ir jo palaikų išsinešime į Lietuvą.

Ta proga Venclova vadinamas augščiausios tarybos nariu ir Stalino premijos laureatu, o dėl Baltušio primenama, kad jo pjesė "Gieda gaideliai" buvusi statoma ir Lenkijos teatruose.

Vilniaus radijas birželio 23 d. paskelbė, kad bolševikinių Rašytojų Sąjungoje įvyko "moksline konferencija" rašytojui Jonui Biliūnui pagerbti. Ją atidarė Korsakas, o apie jo veiklą referavo Markso-Engelso-Lenino instituto Vilniaus filialo direktorius. Jo palaikus pažadėta atgabenti į Lietuvą.

A. Sakalo 25 m. darbo sukaktis

Ir kas nežino montrealiečio Sakalo, visad jauno, energingo darbininko ir organizatoriaus! Tai senas ateivis, visą laiką gyvenęs Montrealyje. Suzinojęs, kad š. m. gegužės m. jam suėjo 25 darbo sukaktis, užsukau pasi-matyti.

— Seniai iš Lietuvos? — klausiu.

— Nuo 1925 m. Atitarnavau Lietuvos kariuomenę šarvuojančių rinktinėje ir leidausi užjūrin laimės ieškoti. Bučiau galėjęs ir Lietuvoje gerai įsikurti, ypač ūkyje, bet mane labiau traukė užjūris. Na, ir išplaukiau Kanadon. Išlipau Halifakso uoste ir netrukus pakliuvau St. John, N. B., anglių kasyklosna. Pir-mieji bandymai buvo tiesiai baūs — kalbos nemokėjau, turėjau dirbti sunkiausią darbą; grįždavau su pūslėtais delnais, visas išvargęs. JAV turėjau bro-lį ir pranešiau jam didelį mano nusivylimą užjūriu. Buvau užsi-mojęs grįžti atgal į Lietuvą. Bro-lis buvo sutikęs apmokėti kelio-nę. Po kiek laiko betgi nusira-minau. Pamečiau kasyklas, nu-vykau laikinai pas brolių JAV, po to grįžau į Kanadą ir ėmiau ieškoti darbo Montrealyje. Be-vaikštinėdamas radau "Imperial Tabac Co", prisitačiau darba-viui — bosui ir tučiuojau gas-vau darbą mašinų skyriuje. Nuo to dienos niekur daugiau nebe-sitraukiau. Ir šiandieną dirbu toj pačioj vietoj.

— Ar įmonė atžymės kuo nors Tamtos ištikimybę? — Taip. Rudenį bus iškil-mės, per kurias gausiu auksinį laik-rodį, šiek tiek riebesnį atlygini-mą ir ilgesnias atostogas. O kai sulauksiu 60 metų, turėsiu teisę pensijai.

— Rodos, Jūs esate žinomas lietuvių visuomenei kaip veikė-jas? — Dirbau įvairiose draugijose bei komitetuose. Gyvai prisime-nu montrealiečių veiklą Vilniui Vaduoti Sąjungoj, kurią buvo įkūręs V. Uždavins, svečias iš Lietuvos. Pirmąja pirmininke buvo rašytoja Marija Aukštaitė o vėliau tos pareigos buvo per-duotos man. Turėjau apie 120 narių, rengdavom pobūvius, rem-davom lietuvišką spaudą, keldavom Lietuvos teises į Vilnių, nepašikstėdavom ir Ginkly Fon-dui. Kai Vilnius grįžo Lietuvai 1939 m., V. V. Sąjungą likvidavom, o turėtus lėšas persiuntėm V. V. S. centrui Kaune. Tuo mūs-pareiga buvo atlikta. Nurim-ti betgi negalėjom. Įvykiai pa-krypo taip, kad atvadavus Vil-niui reikėjo vaduoti visą Lietu-vą.

Kuriame banke laikyti sutaupas?

Atvykę į Kanadą kiekvienas susiranda butą, darbą ir banką. Čia taip viskas sutvarkyta, kad pinigų su savimi negali nešiotis, rinkinga.

Operacijos atlikti per bankus ir čekiškai.

Tremtiniai, truputį atsigavę, kiekvienas kuriam nors banke yra atidavęs savo einamąją są-skaitą. Taip po kiekvienos algos ir apsimokėjimų, su likučiu bė-game ir savo pasirinktą banką. Čia paduodi pinigus, knygtę, tarnautojas greit išrašo, maloniai nusišypso ir grąžina pilnesnę knygtę. Dažnai ir banko vedė-jas praedamas nusišypso, jei ne-prasai paskolinti pinigų. Taip milijonai "mažų" taupytojų sunė-ša bilionus dolerių ir bankus. Jie gerai gyvuoja, moka 1,5%, o ima žymiai daugiau, užtat dangorai-žis dygsta po dangoraižio. Jie skolina pinigus didiesiems, tur-tingiesiems. Eilinis taupytojas dažnai nepagalvoja, kur jis laiko pinigus. Ar tas "savas" bankas jam pagelbės reikalui esant ar ne? Kiekvienas pasirenka "savo" banką. Ar jis "duosnas"

ar ne? Nes Tau nėvėstik, kur Tau laikai pinigus, sunkiai prakaitu uždirbtus. Pasirodo, kad vien Toronto bankai turi "Personal Loans" skyrius, kiti ne. Pirmieji gali Tau padėti, jei "ge-ras" manageris, antrieji ne, nors ir 10 metų klientas esi. Kiekvie-nu atveju banko rekomendacija Tau yra labai svarbi.

Stai pavyzdys. Vienas lietuvis susitaupė virš \$6.000 per 5 me-tus, užpildo namą, truko įmokė-jimui \$500. Jis kreipėsi į savo banką ir nieko negavo, o finansų kompanijos ima labai didelius procentus (iki 20%). Žmogus nusiminė. Aš jam patariau eiti pas savus, Jis nuvyko į kredi-to kooperatyvą "Paramą" Lietu-vių Namuose, gavo žekį \$500, nu-sipirkio namą ir dabar linksmas, kad rado "Ameriką".

Visiems siūlyčiau pasitikrinti savo banką ir rekomenduotiau pasirinkti lietuvių banką "Para-mą", kuris saugumo atžvilgiu yra lygus su kitais Kanados ban-kais, yra apdraustas visais at-žvilgiais — gaisro, mirties, išeik-vojimo, apipilimo ir kt. Jonas Karka.

KOMUNISTINIAME PASAULYJE

Lenkijoje šiuo metu valomas kom. jaunimas. Bulgarijos pa-sienis prie Jugoslavijos dar dau-giau įtvirtinamas. Čekoslovaki-joje dėl žmonių masiško nepa-sitenkinimo naująja valiutos "reforma" kai kur kilo tiesiog ginkluotų susirėmimų su polici-jai ir bolševikų pareigūnais. Pil-zeno ginklų fabriko darbinin-kai vietoje stalininių paveikslų ir sovietinių vėliavų iškėlė Ame-rikos, laisvosios Čekoslovakijos vėliavas ir Benešo paveikslus. Maskvinė "Pravda" apkaltino visą eilę valdininkų, kad jie ne-sugebėję "kaip reikiant nuteikti masių". Čekoslovakijoje komu-nistai verčia jau ir Masaryko paminklus. Tačiau gyventojai tam spontaniškai priešinosi. Nu-vestų paminklų vietose net ir vaikai padeda gelius.

Sovietams nesutinkant nie-kaip suteikti Austrijai nepri-klausomybę, Vakarų valstybės pareikalavo, kad duotų tekstą

sutarties, kokią jie sutiktų pa-sirašyti.

Ryt. Vokietijos bolševikams daug rūpesčio sukėlė pabė-gimas į Vakarų Piekto asmeninio sekr. W. Bartelio, žinojusio visas jų paslaptis. Bir-želio 14 d. Vokietijos vyskupų nutarimu buvo meldžiamasi už persekiojamus brolius anapus gelež. uždangos. Po masinių Berlyne demonstracijų sreiškai eina visoje rytinėje zonoje. Va-karai tuos darbo žmonių reika-lavimus duonos ir laisvės laiko visą augančią nepasitikejimu bolševikiniu režimu. Už nepa-sitenkinimo Rytų zonoje stengiamasi visą kaltę sumesti atstytat-jam finansų ministeriui, suim-tajam kadru šefui Francui Dah-lemui ir kt. pareigūnams.

Rytinėje zonoje ir kt. sate-litiniuose kraštuose į per-tvarkomas kom. vyriausy-bes numatoma dėl akių įtraukti daugiau neutralaus elemento.

Ypatinga Dahlema istorija. Tas senas teroristas, ispanų piliet. kare ėjęs polit. komisaro parei-gas, dar 1952. I. 14. buvo išgar-bintas kaip "darbo didvyris". Jį tada aukštino ne tik Piekcas, bet ir Rytų zonos komunistų jaunimo organas "Freie Deut-sche Jugend" jo 60 m. amžiaus sukakties proga rašė: "Brangu-sis Dahlemai, mes visados sek-sime Jūsų garbingu pavyz-džiu..." Tuo tarpu 1953 m. balandžio 26 d. jo įpėdinis H. Axenas paskelbė, kad jis kal-tas esąs ne tik už nepasisekimus Rytų zonoje, bet net ir Vakarų zonoje, nes jis, "nesugebėdamas atrinkti kadru, padėjo priešiš-kam elementui įsikverbti į augščiausias partijos viršūnes", o netiesioginiai "prisidėjo prie sužlugdymo plano užimti vaka-rinį Berlyną ir Vak. Vokietiją".

Dar prieš pusę metų Dahlemas buvo numatytas Rytų armijos vyr. vadu, o dabar — gaus pa-sekti Slansko pėdomis...

Šiuo metu Semionovas, pagal Maskvos direktyvas įsakęs — bent tuo tarpu, dėl akių — su-stabdyti Rytų zonos sovietini-mą, kolchozų įvedimą, kovą su evangelikų bažnyčia ir kt., mė-gina "atsigriebti" ten, kur buvo "prakiše" Dahlemai ir pan. "ne-vyke aparačiukai". Faktiškai tuo siekiama dar daugiau su-skaldyti Vak. Vokietijos vienin-gumą ir naujais propagandini-ais viliojimais padidinti smunkan-čias prokomunistiniam elemen-tui Vak. Vokietijoje simpatijas. Sveicarų spaudoje reiškiamu monomė, kad apgulos padėties įvedimu ir

neturinciomis sau pavyz-džio Berlyno skerdynėmis Sovietai nori iš Vakarų iš-siderėti sau Vokietijoje di-desnių nuolaidų.

O kad dėl to krinta moraliskai jų prestyžas, tai bolševikams nėra jokia naujiena — jų visas režimas tik panašiomis priemo-nėmis laikosi.

Gerei informuotas vokiečių "Rheinischer Merkur" Nr. 23/1953 aprašo, kaip vyksta kova tarp Kremliaus dabartinių vadų

Sovietai paraduoja ir veikia

Sveicarų "Neue Zürcher Zeit-ung" Nr. 162/1953 aprašo, kaip Sovietų jūrininkai, atvykę į britų vainikavimo iškilmes su nau-jausio tipo rusų kreiseriu "Sverd-lov", Londono gyventojų buvo sutikti lyg kokie atkeliavę iš Marso. Specialistai su susirūpi-nimu konstatavo, kad šiuo metu antroje po amerikiečių pasaulyje savo galingumu karo laivyną turi ne britai, bet rusai. Ypač pavojingas esąs jų povandeninis laivynas su 350 vienetu, kurių 50, aprūpinti pačiais naujaisiais įtaisais, gali veikti pusę žemės rutulio. Šiuo metu raudonasis laivynas, sužlugdžius vokiečių ir japonų karo laivynus, yra pajė-giausias Vakarų priekas jūrose. Tačiau "Times" konstatuoja, kad vidžio Vakarai yra už bolševi-kus jūrose pranašesni.

Kai visa vokiečių visuomenė vienigai reiškė savo simpatijas bolševikiniu teroro aukoms Rytų Vokietijoje, vokiečių komu-nistų organai ir toliau šmeižia juos, vadindami "fašistų agen-tais", "parsišlavais" ir tt., ir stengiasi visą kaltę dėl to suver-ti Vakarų valstybėms. Vokiečių antikomunistinės organizacijos Taikai ir Laisvei Ginti Sąjungos Württembergo - Badeno srities vadovybė, reaguo-dama prieš tu-kius nieku nepagrįstus komunisti-nės kraudo tvirtinimus, įteikė savojo krašto vidaus reikalų mi-nisteriui pareiškimą, prašydama imtis reikalingų žygių, kad ko-votojai dėl Vokietijos laisvės ir suvienijimo nebūtų taip begė-diskai šmeižiami. Iš savo pusės, minimoji Sąjunga pasiūlė kom-organus "Volksstimme" ir "Ba-disches Volksecho" visai uždary-

Sov. Sąjungoje ir sateliti-niuose kraštuose.

Laikraštis pažymi, kad Se-mionovo grąžinimas į Berlyną su paaugstinimu rodo, jog jau beveik išstūmęs iš viešojo gy-venimo Malenkovas vėl pradė-dia atsigrębti. Semionovas yra Malenkovo šalininkas, o jo pa-dėjėjas Judinas — Berjoso. Kai per Stalino su Mao-Tse-Tungu pasitarimus Maskvos laikraš-čiuose išspausdintoje nuotrau-koje Malenkovas pasirodė kaž-kodėl per didelį, palyginti su kitais 2 (tat buvo užuomina, kad nuotrauka esanti specialiai to-kiu užsakyta), o pasaul. spauda dėl to pakėlė triukšmą, Malen-kovo vardas netrukus visai ding-o iš bolševikinės spaudos. Bet štai gegužės 1 d. minimoji nuotrauka vėl pasirodė Vokietijos Rytų zonos oficioze "Neues Deutschland". Tai aiškiai rodė ištikimybę Malenkoviui. Neilgai trukus atėjo ir jo padėka...

Tokių tarpusavio kovos žymių tarp Maskvos didžiųjų yra ir daugiau. Štai Čekoslovakijoje Ostravos mieste leidžiama "No-va Svoboda"

pareikalavo (Maskvos adre-su) peržiūrėti ne tik Slans-ko bylą, bet taip pat "ati-taisyti ir kitus ryšium su Maskvos gydytojų byla, ati-taisytinus padarinius", tik-riau — atstatyti santykius su Izraeliu.

Kadangi tarp Slansko byloje pakartųjų buvo ir gerų prezid. Gottvaldo draugu, tarp jų ir jo artimas patarėjas ūkiniais rei-kalais Freika, tai Bratislavoj pasakytoje kalboje slovakių pre-kybos ministeris netiesioginiu būdu užspūdo seną MVD agen-tą Široky (dabartinis min. pirm.) ir net patį prez. Zapotockį.

Čekoslovakijoje vykstanti kova yra Kremliaus vidaus kovos atspindys.

Kai Gruzinų vietinė valdžia pasisako pvz. už "Stalino tau-tietį Beriją", tai Azerbeidžano prezid. Bagirovas, įsakęs prave-s-ti naujus "valymus", aiškiai sto-ja už Malenkovą. Jei seniau an-tisemitizmas buvo visai dingęs iš viešosios programos, tai dabar jo žymių vėl pradeda rodytis.

O Rytinėje Vokietijoje lau-kiama tokių "valymų", dėl kurių dreba kiekvienas žy-mesnis komunistų pareigū-nas.

Niuorko radijo komentatorius, įvertindamas dabartinę padėtį Sov. Sąjungoje, betgi pažymi, kad tam tikros sėkmės turi ir Berija. Atleides Ignatjevą, Mel-nikovą ir kt. "žymius tūzus", jis skelbiasi "apsaugojęs kitas SSSR tautas nuo didžiurųjų nacionalizmo". Porą eilimų jis laimėjo, bet — dar ne visus.

Vokiečių spauda skelbia, kad nesnaudžia ir Malenkovas: pastaruoju laiku iš atsakin-gesnių pareigū jis atleides 15 maršalų ir 25 generolus, i kurių vietas pasakyęs sau i-tikimus jaunesnius karininkus. Vis dėlto prancūzų ambasad. Maskvoje Louis Joxe, geras so-vietinių reikalų žinovas, šiuo metu tvirtiausiu laiko ne Ma-lenkovą, bet Molotovą. Vokie-čių spaudos žiniomis,

Rytinės Vokietijos "galva" Piekcas esąs "iškvietas pa-sigdyti į Krimą"

visai ne sveikatos sumetimais, bet pasirostų galimam atvejui, jei, susitarus dėl Vokietijos at-eties, bolševikams tektų paa-koti visą Rytinės Vokietijos "vy-riaušybę".

Rusai, neišaiškindami, kas nu-leidžia nuo bėgių jų "mėlynąjį ekspresą", kursuojantį tarp Ber-lyno ir Brest-Litovsk, su rie-dandėmis vis į rytus bolševi-kams skirtomis gerybėmis, ga-liausiai suėmė 42 geležinkelini-kus. Dabar jie pervežti į Pots-damo kalėjimą ir dar ligi šiol nėra išvydę tardytojo, nors jau laikomi nuo 1952 m. rugpjūčio mėn. Per vieną užpuolimą nuo partizanų padėtos minos žuvo 52 rusai, tarp jų ir aukštų So-vietų geležink. štabo karininkų. Kad vėl nepasikartotų panaši istorija ir "lenkų partizanai ne-padarėtų gėdos išvaduojuoms", Varšuvos vyriausybė buvo pri-vesta traukiniui saugoti duoti net visą diviziją. Dabar kas du šimtai metrų stovi po ginkluotą sargybinį, turintį pareigą "ne-leisti jokio sabotožo". Vrž.

kus komunistiškų laikraščius: "Informator Polski" ir "Illustro-vanny Tygodnik". Jau anksčiau buvo uždaryti dar 3 tokie pat laikraščiai: "Gazeta Polska", "Kurier Polski" ir "Głos pola-ka we Francji".

— Stockholmas. — Tarptauti-nis darbo unių federacijos kon-greso JAV atstovai paragino Fe-deracijos narius sudaryti specia-lią fondą dabar iš už geležinės už-dangos atbėgusiems darbinin-kams, riaušiu dalyviams. Ameri-kečiai pirmieji pažadėjo prie to prisidėti savo įnašais.

NAUJA OKUPANTŲ POLITIKA LIETUVOJE

Britų teleg. agentūra Reute-ris, vokiečių telegramų agentūra DPA ir kt. spaudos agentūros birželio 18 d. paskelbė žinią apie naujus įvykius Lietuvoje. Pasirėmus Maskvos radio praneši-mais, buvo nurodyta, kad Lietu-vos komunistų partijos centro komitetas padarė priekaištų vad. "ministerių tarybai" dėl "rimto apsilėidimo ir klaidų". Kom. partijos vadovybė "nukrypusi nuo lenininės - stalininės politikos", "nepritraukusi į partijos vadovybė lietuvių tautinių grupių", jai taip pat tenkantis atsakin-gumas už nepasiekimą reikalau-jamų rezultatų konsoliduojant kolektyvinį ūkininkavimą. Už padarytas klaidas kaltė su-versta tiek pačiai partijai, tiek LTSR kom. vyriausybei.

Paskelbus minimąjį praneši-mą, VLIKO Vykd. Tarybos In-formacijos Tarnyba žymiausioms spaudos agentūroms, laik-raščiams ir radijams išsiuntinė-jo tuo reikalu savo komentarus, kuriuose pažymima, jog Sovietų politikoje okupuotoje Lietu-voje galima laukti "naujo kur-so", būtent — bus stengiamasi pritraukti į vadovybę naujų as-menų. Jau per baltų spaudos konferenciją Stutgartė buvo pažymėta, kad kolektyvinė siste-ma Lietuvoje dar daugiau negu Vokietijos Rytinėje zonoje su-smugdė mitybos padėtį krašte, nuvesdama ją tiesiog į katastro-fą, ir kad dėl to galima tarp gy-ventojų laukti iš bado sukeltų neramumų. Noras "į vadovybę pritraukti tautines grupes", ku-rios dar taip neseniai buvo ap-šauktos "nacionalistinėmis krau-geriais, teroristais, sabotažini-kais, išdavikais, šnipais, apmoka-mais amerikiečių bernais" ir kt., buvo išryškintas kaip naujas ap-gaulingas manevras. Tokiu noru pritraukti į vyriausybę "tauti-nius elementus" siekiama pa-laužti lietuvių tautos pasiprie-šinimą. Tačiau tai nėra, kaip ma-no Londono sluogsniai, nu-krypimas nuo aštrios Stalino po-

litikos, taikomoms mažumoms. Pareiškimu gale pažymima, kad lietuvių tautinės grupės jau nuo 1944 m. yra susijungusios į VLI Ką ir kovoja dėl nepriklausomy-bės atstatymo Lietuvoje. Ne so-vietinės vyriausybės pakeltimas lietuviškoms Nušėmėms, bet tik visišką nepriklausomybės Lie-tuvoje atstatymas įvykdys tikrą-ją lietuvių tautos valią ir atnės jai taiką. Komentari baigiami citata iš neseniai VLIKO pa-skelbto į laisvąjį pasaulį atsi-šaukimo, kuriuo išspėjama, jog nesileistų Sovietų suvedėjamiu tariamąja taikos politika. Patys baltai gerai iš savo praktikos ži-no, ką reiškia Sovietų "taika". Informacinės Tarnybos paskelb-tajį pranešimą su komentarais išsiai atsispausdino žymus sveicarų dienraštis "Neue Züri-cher Zeitung" abeiose laido-se, o svarbiausias ištraukas ir kt. spaudos organai. Vokiečių "Bre-mer Nachrichten" ir "Die Hei-mat am Mittag" paskutinius pa-keiktimus Lietuvoje įvertino kaip "nosį bolševikinei Lietuvos mi-nisterių tarybai". Esseno "Die Welt" rašo, kad Lietuvos komu-nistai gavo viešai "apgailėti" savo padarytas klaidas. Tai esą jau padaryta ir tebedaroma to-liau. Am. Balsas pažymėjo, kad "naujo kurso" įvedimas okup. Lietuvoje reiškia visai ne "lie-tuvių tautinių grupių" laimėji-mą, bet — nebet Berjoso. Lie-tuviai paskatinti kuo toliausiai laikytis nuo bolševikų vidaus kovų.

Amerikiečių New York Times pažymi, kad Maskvos įsakymu Pabaltijo valstybėse vedami drastiški valymai tarp komuni-stų partijų vadų ir komunistinių vyriausybų. Ši kartą jie ypač paliečia Lietuvos komunistus. Iš viso apie Pabaltijo valstybes nuo 1940 m. nedaug tebuvo girdėti, išskyrus gaupamas žinias per tremtinius baltus, kurie kovoja dėl savo kraštų išlaisvinimo Va-karuose, pažymi NT. Ypač valymus Lietuvoj paskel-

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Baletas "Ant marių kranto"

3 veiksnių 5 paveikslų gegužės 25 d. pirmą kartą buvo pastatytas Vilniaus Operos ir Baletų teatre. Muziką parašė pokario metų kompozitorius Julius Juzeliūnas, libretą — V. Grivickas, nesenai baigęs Maskvos teatro meno institutą baletmeisteris. Jam talkininkavo rusas A. Meserer. "Tiesio" įvertino baletą kaip "posėkų, nes rėmėsi socialistinio realizmo pagrindais, meninėmis priemonėmis pavaizdavo naują ir priškinę. Tai rado baletu turinis. Pajūrio kolūko gyvenimas. Iš armijos sugrįžta kolūketis Marius. Jis įtampa iniciatorių pastatyti uostą. Tam priešingai brigadininkas Jonas, kuris mišį Kaste, per visus metus laukiusi sugrįžtant Marius. Uostas pastatomas ir švyturio atidarymo praga šventė. Jonas nesidžiaugia. Jo neaptykiant Mariui išsivaduoti buože Krezas. Jis pataria Joniui nuplaukti jūron, o pats audros metu užgesina švyturį. Jonas sąžinės kankinamas skuba užvėžti švyturį, bet žūsta kovoje su liudies priešiniais. Baletas baigiamas švente, į kurią atvyksta svečiai iš brolių respublikų". Sovietiniai kritikai įvertina J. Juzeliūno muziką kaip "realistinę, išsiskiriančią, emocingą, giliai liaudinę, sultingą". Jos vertinimas — giliai nacionalinis pobūdis. Tačiau "išsivyrus ketėta lietuviškų pasilinksmimo bei apėginų šokių temų, visos liksios yra individualios — kompozitoriaus sukurto, su nacionaliniu koloritu". "Tiesios" kritikai Alg. Žiūraitis ir J. Požera džiaugiasi, kad kompozitorius sumanią panaudojęs rusų klasiškos muzikos tradicijas. Vienas iš labiausiai vykusių esąs baletu muzikos epizodas — audra. "Tai įspūdingas simfoninis kūrinys, kuris paguoda pločiu užmoju, dramatiine jėga". Jie augsta vertina baletu skoningą ir įvairių instrumentikų. Kritikai jaunam kompozitoriui prikiša per dažnų kaikiurių motyvų pakartojimą, siūlo trumpinti išestą II veiksmo įžangą, pakeisti II veiksmo polkos pabaigą. Jiems nepatinka ir šokis "Kubilos". Kritikai mano, jog sunkiausios uždavinys šiame baletu tebe režisieriams, kurie turėję išsiskirti žiūrovams ir parodyti "savių kovą prieš aštrius lietuvių tautos prieš — buržuazinius nacionalistus". Buvo parodyta "tautų draugystė", parodyta, jog "visa tai plaukia į Lietuvą iš tarybinių respublikų". Marius vaidmenį atliko H. Banys. Kaste — G. Sabaliauskaitė, One — T. Sventickaitė, Jonas — H. Kunavičius, Krezas — B. Kelbauskas, Gustas — S. Gončarov, Mikis — V. Brazdylis, Vytas — S. Bilida, Pliaugas — P. Baravykas, Bartkus — A. Kareckas, Orkestras, kuriam vadovavo R. Geniusas, nebuvo savo geriausioje formoje. Dekoracijos piešė J. Surkevičius.

Peikis Kauno jaunimo teatras

Jau kelintai metu tarybinė spauda aštriai kritikuoją Kauno Jaunojo Žiūrovo teatrą. Paskutinė tokia kritika tilpo gegužės 26 d. iš Skaudvilės, pasirašyta mokytoju Pr. Martinkaus ir Vyt. Venckaus. Jo "Pelenės" pastatymas buvęs chaotiškas. Žiūrovai juokėsi ne iš veikalo minties ar vaidybos, bet iš aktorijų ir "teatro". "Pelenė" režisavo I. Liozin, vaidino M. Polozova, A. Vederaitė, N. Korutkevičiūtė, A. Markevičius.

Esą, gerai vyksta statyba,

neatsidžiaugia LTR spauda, aprašydama 120 butų gyvenamojo namo statybą Vilniuje buv. Gedimino gatvėje, prie Žvėryno tilto. Namai bus išnuomojami geležinkeliečiams ir esąs 6 augstų.

Apleistas Druskininkų kurortas,

prispėjusi P. Čičinauskas, kurorto burmistras. Nors visai senesniai LTR komunistai džiaugėsi, jog tik rusams išsivadavus lietuvių gali pasidžiaugti gražiausiomis Lietuvos vasarvietėmis, atydziaustu pastiduje spauda patiriame, jog Druskininkuose: didžiausią dalį poilsiautojų sudaro Maskvos, Leningrado, Minsko, Donoso ir kitų vietovių piliečiai, per visą 1952 metų sezoną kurortas neturėjo direktoriaus. Jį pavadavo vyr. gydytojas, kuriam dabar susirgus, trys mėnesiai kurortas likęs be jokios vadovybės. Nėra ne kitokio medicinos personalo. Sanatorijoje nėra baldų. Iki šiol nepasiruošta pastatyti sandėlio daržovėms ir "sanitarinei švafyklai". Sanatorijos šiais metais buvo atidarytos nepatikrinus jų stovio. Atvykę poilsiautojai neturi priemonių su savo daiktus pasiekti jiems paskirtas sanatorijos. 1952 m. pastatyta elektrinė, tačiau taip blogai, jog srovė nuolat nutrūksta ir gėsta. Ligoninės ir sanatorijos neturi savo elektros tinklo, todėl nutrūksta operacijos ir kitos elektrinis aptarnavimas. Nėra ir nežinoma, kada bus pradėta statyti skolbykla. Kurortas labai užterštas. Savivaldybės tarnautojai "jau kūrė laikas" negauna algy. Karo metu Druskininkai buvo smarkiai apgrauti, bet iki šiol naujų sanatorių nepastatyta. Mieste nėra turgavietės, tai prekiaujama kar popuola. Nesirūpinama daržovių pristatymu — apylinkės kolūkių daržovių sėjų atliko vos 23% numatyto plano. Krautuvėse trūksta prekių ir maisto produktų.

Iško ir garbina Lietuvos budėlis

LKP istorikas Sarmaitis uoliai atkosi- neja Žemaitijoje gen. Plechavičiaus dalinių 1919-1920 m. sušaudytų Maskvos šnipų ir diversantų kapus ir rašo apie juos stebėtinai istorijas. Vienas iš tokių "prisimintinų" yra Vladas Rekašius, sušaudytas 1920 m. kovo 12 d. Plungeje. Eja, jis neabejotinai būtų tapęs LKP vadovaujanti asmeniu po "išsilaisvinimo".

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

Pelėngs nepaaužė vasarai

Tarybinė spauda skundžiasi, kad gegužės mėnesio viduryje kai kurios sanatorijos nepradėjusios remonto, kurortas neapsirūpinęs kuro sanatorijoms, taip pat krautuvėse nesu pakankamai maisto produktų ir prekių atsargų.

Orinis susisiekimas pavergtoje Lietuvoje

Centrinis aerodromas yra Vilniuje, iš kur lėktuvai skrenda kasdien į Kauną ir Klaipėdą. Du kartus per dieną skrendama į Maskvą ir atgal. Prieš mėnesį atidaryta linija Lviv-Minsk-Vilnius-Ryga-Talin-Leningrad.

Prievarėjami miestiečiai

Aštuntojo pokario metais vilniečiai, nuo pirmaklasio mokinių iki senelių, tebebuvo varomi šventadieniais vyti Vilniaus miesto griuvėsių. Nepajėgiami sugriautų namų atstatyti (nežinint kaip trūksta Vilniuje butų), komunistiniai valdovai išvalytos vietose taisė skverus ir gėlynus. Tačiau ir 1953 m. gegužės mėnesio pabaigoje Vilniuje "daugelio gatvių grindiniai labai blogi, šaligatviai neatremontuoti, gatvės nevalios, nėra vandentiekio, kanalizacijos". Kaikurie fabrikai naudojami įvairiomis išimtimis neprisidedami prie miesto tvarkymo.

Kolūkių nesugejo savo miškų

kaltina Petras Isokas, Vilniaus miškų apsaugos inspektorius. Girdi, Vilniaus krašte nemaža ūkininkų "įsijungdama" ir kolūkių "perdave didelių miškų plotus. Kolūkių jiems saugoti išsėkė eiguilys, kurie savo darbą atlieka labai nesąžiningai. Tik vienam kolūkių buvę išskirta savavalių 78 kietmetriai miško. Brakoniariai kerta sveikus, gražiausius medžius, politikdami augtus kelmus ir tt. Kolūkių taip pat beveik visai nesirūpina atželdinimo darbai, nors turi daug tuščių plotų.

Rašo apie "Makartį"

Pavergtoje Lietuvoje tarybinė spauda, persispausdindama iš "Izvestijos" straipsnius, spausdina feljetonus apie "Visagali senatorių Makartį, kuris tiria "Tarpautinės Informacijos bibliotekas" užsienyje, iškeldamas ar jose nėra komunistinių autorių". Girdi, jis puolęs Marką Tvaivą už jo paskutinius žodžius, jog tik mirusieji turi spaudos laisvę Amerikoje.

Pašarai ir linai — didžiausias rūpestis LKPartijai

Komunistai niekaip nesugeba susitvarkyti su šiomis problemomis, kurios rėkia kolūkių žmonių nori dirbti. Jie rėkia linų ūkis, kuris esąs labai svarbi kultūra. Sąlygos esančios geros, o linininkystės išsivystymas nepatenkinamas, kitur tiesiog žlugdomas. Perekaita meškos daugelis kolūkių negalėję atiduoti pilyvių valstybei, bet neatrodo, kad jie būtų pasimokę. Ir 1953 m. daromos tos paties klaidos linus sėjant pavėluotai, pakrikai, ir netinkamai priėsieli ir blogai paruoštas dirvas. Gegužės 14 d. (terminas gegužės 20 d.) Dusetų, Ukmegės, Igalnolės, Vievio ir Nauj. Vilnios rajonai linų sėjos nebuvę pradžioje. Panaši padėtis esanti ir kitose srityse. "Tiesio" delto kaltina vietinius komunistus. Ji siūlo, kad kolūkiuose būtų suorganizuotos specialios grandys, kurių nevalia vartoti į kitus darbus. Linai taip pat daug geriau augtų, jei kolūkiečiams būtų įskiepinis ideologinis supratimas, mano komunistai.

Stipo erkiai

Širvintų rajono "Atleties" kolūkių dirvos iš rudens nebuvo suartos, todėl pavasarį užklupo kalnai darbu. Atsistūdiu traktoristai dirbo dieną ir naktį, tačiau mažą pažangą, nes erkiai vos paslenka. Nėra pašaro ir delto buvo pašalintos iš partijos kolūkių pirmininkas. "Vilties" kolūkių pirm. Chovan ir gyvulininkystės fermos sudosino savo gimes. 600 vištų ūkį prižiūrėjo Chovanaite, tai niekas ir negalėjo sužinoti, kiek kiaušinių buvo padėta per visą pavasarį. Chovan atsiširdavo, jog jis dabar čia šeiminkas. Dzeržinskio vardo kolūkių pirm. Korobilkov visai neatreikė dėmesio, kad piliečiai Audėjais klajime sukurti visuomeniniai dabilai 4 to dingo, o Audėjus pradejęs švaistytis Cervoncias.

Partinis-politinis darbas

"Tiesios" pogrąsėję korespondentai Vismantas ir Verkulevičius skundžiasi. Gal tik koks 50% lanką paskaitas ir tie patys užklausti negali atsakyti net tokių elementariųjų klausimų, kaip kas savorst 20-tosios Maskvos kompartijos suvažiavimas. Daugumas įmonių soclenktynės skelbią tik pro forma. Politruke Sefirova tokiame "Giedros" litografijos fabrike neugdanti komjaunuolių kadru, nesirūpinanti partine organizacija.

Rokiškėje nėra kur pataisyti radijo

aparatus ir tenka važiuoti į kitus rajoninius centrus arba net į Vilnių.

Vilniuje, gatvės, įrengtos telefonų

automatų būdelės, kurios tačiau nėra abonentų knygų, skundžiasi VVU studentai E. Saulinskas.

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu IRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI ir naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų. Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis: TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951 HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

Leidybami Toronto

neapmirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn "The Times" 1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547 J. Berzinskas Užsakykmai priimami ir paštu.

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

Pelėngs nepaaužė vasarai

Tarybinė spauda skundžiasi, kad gegužės mėnesio viduryje kai kurios sanatorijos nepradėjusios remonto, kurortas neapsirūpinęs kuro sanatorijoms, taip pat krautuvėse nesu pakankamai maisto produktų ir prekių atsargų.

Iško ir garbina Lietuvos budėlis

LKP istorikas Sarmaitis uoliai atkosi- neja Žemaitijoje gen. Plechavičiaus dalinių 1919-1920 m. sušaudytų Maskvos šnipų ir diversantų kapus ir rašo apie juos stebėtinai istorijas. Vienas iš tokių "prisimintinų" yra Vladas Rekašius, sušaudytas 1920 m. kovo 12 d. Plungeje. Eja, jis neabejotinai būtų tapęs LKP vadovaujanti asmeniu po "išsilaisvinimo".

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

Pelėngs nepaaužė vasarai

Tarybinė spauda skundžiasi, kad gegužės mėnesio viduryje kai kurios sanatorijos nepradėjusios remonto, kurortas neapsirūpinęs kuro sanatorijoms, taip pat krautuvėse nesu pakankamai maisto produktų ir prekių atsargų.

Iško ir garbina Lietuvos budėlis

LKP istorikas Sarmaitis uoliai atkosi- neja Žemaitijoje gen. Plechavičiaus dalinių 1919-1920 m. sušaudytų Maskvos šnipų ir diversantų kapus ir rašo apie juos stebėtinai istorijas. Vienas iš tokių "prisimintinų" yra Vladas Rekašius, sušaudytas 1920 m. kovo 12 d. Plungeje. Eja, jis neabejotinai būtų tapęs LKP vadovaujanti asmeniu po "išsilaisvinimo".

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

HAMILTON, Ont.

Birželio mėnuo Hamiltono lietuviams ilgą laiką liks atmintis savo dideliais įvykiais, kurių vieni bus mūsų minimi su pasididžiavimu, kiti gi bus prisimenami su tam tikru liūdesiu.

Sio mėnesio 7 d. buvo iškilmingai pašventinta lietuvių Aušros Vartų naujoji bažnyčia, kurios atidarymo iškilmės sutraukė apie 1500 tolimesnių ir artimesnių apylinkių lietuvių (žr. T2 Nr. 23). Didelį pasisekimą turėjo ta pačia dieną surengta parapijos bažnyčios statymo k-to gegužinė, davusi apie \$1200 pelno.

Sekantį sekmadienį, birželio 14 d., Bendr. V-bos iniciatyva surengtoji pabalietijai antikomunistinėje demonstracijoje, ypač lietuvių buvo gausu. Dar kartą buvo efektyviai kanadiečiams parodyta, kas yra komunizmas. Šiuo pasirodymu lietuvių išsigijo vieną kitą nuosirdų draugų įtakingų kanadiečių tarpe. Vienas tokių buvo p. Frolick, progresyviųjų konservatorių kandidatas į parlamentą Toronte. Toronto lietuvių gyveną apylinkėje, kurioje jis kandidatuoją, turėtų simpatyčiai atnešančius rinkimuose jį palaikyti.

Demonstracijos tikslas — prisiminti 1941 m. pirmųjų Pabaltijų masinių tremimų aukas.

Antroji birželio mėn. pusė atnešė mūsų kolonijos tautinei veiklai didelių pasisekimų. Birželio 21 d. Bendr. V-bos surengta Bridgeman ūky gegužinė baigėsi nelaimingai. Per penkerius praėjusius metus viešųjų valdžios įstaigų "nematomas" stipriųjų gerimų vartojimas sekmdieniais vykstančiose gegužinėse, netikėtai pasikeitė. Į šią gegužinę atvykę 5 policijos pareigūnai konfiskavo 14 dežių alaus, 50 dolerių ir suėmė vieną Bendr. V-bos narį, kuris birželio 25 d. teismo buvo nubaustas 2 mėnesiais kalėjimo.

Energingų Bendr. V-bos ir ypač kun. dr. J. Tadarauško ir K. Barono pastangų dėka, bausmė Ontario teisingumo ministerio buvo dovanota. Šiuo reikalu paduotą malonės prašymą pasi-

rašė 250 Hamiltono lietuvių, o greitą pas ministerį audienciją išsivyrino jau mūsų minėtas p. Frolick, į kurį Toronte kreipėsi K. Baronas. Delegaciją, įteikusią malonės prašymą, sudarė kun. dr. J. Tadarauškas, K. Baronas, palydėti p. Frolick.

Ir paskutinis birželio sekmadienis, 28 d., atnešė skaudų nepasisekimą TF vietiniams skyriui, kurio rengta Bridgeman ūky gegužinė davė \$135.95 nuostolio.

Tai buvo pirmas laike dviejų metų skyriaus veiklos nepasisekimas. Svarbiausia to priežastimi tektų laikyti praėjusio sekmadienio gegužinės nemalonius įvykius, kurie daugeliui lietuvių sulaukė namuose. Antra priežastis — netolimoje kaimynystėje rengta Toronto Šalpos Fondo gegužinė, kuri, atrodo, išėjo lygiomis, o gal ir su šiokiu tokiu pelnu, nes taip pat neperdaugiausia turėjo svečių. (Berods apie 300).

Sis nepavykęs TF parengimas dalį skyriaus V-bos narių taip paveikė, kad kilo net noro skyriui likviduoti. Liepos 6 d. valdybos posėdyje ta nuotaika beveik jau buvo pranykusi. Viskadėlto šia proga maloniai kreipiamės ir lietuvišką sąmoningą visuomenę prašydami ateity nepalikti valdybos vienos. Darbas, kurį atlieka TF skyrius, yra absoliučiai neduodas jokiame v-bos nariui nei trupinėlio asmeniškos naudos (ką visuomenė pastebi iš smulkmeniškos atskaitomybės spaudoje). Jis, tas darbas, remiamis vieninteliu noru: gauti ir padėti finansiniai viskam, kas yra lietuviška. Lietuviškoji visuomenė mielai prašoma ateity TF vietinio skyriaus parengimus skaitlingai lankyti, nes be visuomenės paramos šis darbas vienai skyriaus v-bai neįmanomas.

TF vietinis skyrius per š. m. gegužės-birželio mėnesius yra parengęs piniginius šias Hamiltono organizacijas: Bendr. V-bai antikomunistinei demonstracijai praversti \$40; susidariusiems sąryš su birželio 21 d. gegužinė nuostolams padengti \$20; šesd. lietuvių mokyklai mokslo metų baigimo proga \$25; chorui "Rūta" pianinui įsigyti \$25; Šalpos Fondo vietiniam skyriui parvesta 10% nuo gauto šiais metais parengimų pelno \$121.

Lietuvišką kaimo gegužinę liepos 18 d., šeštadienį, ruošia TF vietinis skyrius. Ji bus įdomi tuo, kad primins mūsų lietuvišką kaimo gegužinių stilių. Vertėtų ir ją atvykti ir čia subrendusiam jaunimui ir vyresniosios kartos lietuviams, nors dalinai prisiminti tuos gražius laikus, kada mes jauni, be rūpesčių siautėme tėvynės padangėje.

Kitas informacijas rasite šio numerio paskutiniame puslapy dedamame skelbime. Sk. St.

NAUJŲ "FORD" AUTOMOBILIŲ

ir sunkvežimių pirkimo reikalaus kreipkitės į mūsų firmos atstovą

V. PESECKA

1638 Bloor Street W., Toronto Tel. OL 2371 Informacija vakarais 18-21 v., šeštadieniais 10-13 val. CHURCH MOTORS LTD.

Vasarvietė atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mylia nuo KESWICK, Ont.

Kambariai ir atskiros kabinos. Autobusai priveža prie pat vietos. Užtikrinami vietos atostogoms telefonuoti: Roches Point 184M.

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais

Jums patarnaus

Feliksas Senkus

Tel. LL. 3744

WILLIAM BOLLAND Real Estate

1130 College St., Toronto, Ont.

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu IRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI ir naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų. Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis: TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951 HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

Leidybami Toronto

neapmirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn "The Times" 1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547 J. Berzinskas Užsakykmai priimami ir paštu.

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

Pelėngs nepaaužė vasarai

Tarybinė spauda skundžiasi, kad gegužės mėnesio viduryje kai kurios sanatorijos nepradėjusios remonto, kurortas neapsirūpinęs kuro sanatorijoms, taip pat krautuvėse nesu pakankamai maisto produktų ir prekių atsargų.

Iško ir garbina Lietuvos budėlis

LKP istorikas Sarmaitis uoliai atkosi- neja Žemaitijoje gen. Plechavičiaus dalinių 1919-1920 m. sušaudytų Maskvos šnipų ir diversantų kapus ir rašo apie juos stebėtinai istorijas. Vienas iš tokių "prisimintinų" yra Vladas Rekašius, sušaudytas 1920 m. kovo 12 d. Plungeje. Eja, jis neabejotinai būtų tapęs LKP vadovaujanti asmeniu po "išsilaisvinimo".

Prievarėjami ir Nerėnos vasarotojai

Sventadienis atvykę į Kuršių Nerin- gą, vasarotojai dažnai yra sugaudomi "masinei talkai". Nerėnų sutarkyti ir papuošti. Kartais suvarama iki 100 žmonių, kai tik išsilaipsta.

Pelėngs nepaaužė vasarai

Tarybinė spauda skundžiasi, kad gegužės mėnesio viduryje kai kurios sanatorijos nepradėjusios remonto, kurortas neapsirūpinęs kuro sanatorijoms, taip pat krautuvėse nesu pakankamai maisto produktų ir prekių atsargų.

ELTOS žinios apie VLIKo veiklą

— VLIKas pasiuntė Berlyno burmistrui prof. Reuteriui teigiamą, kuria VLIKo vardą reikiama giliausia užuojauta dėl kritusių bėkėtojų su bolševizmu berlyniečių mirties. Telegramoje pažymima, kad lietuvių gerai supranta, ką reiškia tokios aukos, ir pareiškia savo solidarumą kovoje su raudonuoju siaubu.

Telegramą paskelbė vokiečių SWRF, Berlyno radijas ir visa eilė vokiečių laikraščių.

— Hannoverėje birželio 27-28 d. buvo suauktas Europos Lietuvių Bendruomenių atstovų suvažiavimas. Iš mūsų veiksmų jame dalyvavo URT valdytojas dr. P. Karvelis ir VLIKo narys J. Jaks-Tyris. Suvažiavimas išklaušė mūsų veiksmų ir atskirų kraštų bendruomenių pranešimų apie jų veiklą reikšmingų nutarimų.

— Pietų Vokietijos radiofono Stutgarte iniciatyva Kaiserio ministerijos užsienio reikalų politinis patarėjas dr. Schütz skaitė paskaitą "Vakarų-Rytų santykiai ir Vokietijos susijungimas". Apie pusę diskusijų dalyvių sudarė vokiečių veikėjai, kitą pusę — įvairių tautų tremtiniai. Lietuviams atstovavo IT valdyt. M. Gelzinis ir URT valdyt. P. Karvelis.

Naujas vargo mokyklas baigia organizuoti šios apylinkės: Oldenburg-Sandplatz, kurioje surašyta 17 vaikų ir jai vadovauja J. Matušauskaitė; Stuttgart-Backnang — su 11 vaikų, vadovaujama L. Skeivelienės.

Atsišaukimas į rytprūsus

"Göttinger Arbeitskreis", Rytų Vokietijos mokslininkų darbo ratelis, rinkdamas sutartum su Vokietijos Krašto Valdyba knytus išleidimui medžiagą, kreipiasi per spaudą su tokiu atsišaukimu:

I visus rytprūsus! Göttingeno darbo ratelis jau kartą gavo tremtinių paramą, kai 1950 metais kvietė siųsti jam pranešimus apie užsieniečių sąvės atsižadancios pagalbos veiksmus masinių tremimų metu. Gausiai suplaukę pranešimai padėjo išleisti veikalą "Žmoniškumo dokumentai", kuris pasaulyje rado didelį atgarsį ir jau yra išverstas į anglų ir prancūzų kalbas.

Tame veikale, dėl juo siekiamų specifinių tikslų, buvo trumpai paminėta, kad daugelis rytprūsų laike sovietinės okupacijos pasiaukojančia, sąvės atsižadancia lietuvių pagalba buvo

įsigerbėti nuo bado mirties. Šiandien reikia šiai kaimyninei ir draugiškai tautai pareikšti padėką, juo labiau, kad jos dalis kartu su mumis neša benamių likimą, o kita dalis tėvynėje tebekentia baisius persekiojimus.

Göttingeno darbo ratelis, drauge su rytprūsų organizacija, prašo visus rytprūsus siųsti pranešimus, kuriais būtų pavaizduota, kaip lietuvių nuo 1945 metų gelbėjo badaujantiems vokiečiams. Kad tinkamai įvertintus šią pagalbą, reikia išryškinti tiems žmonėms susidariusį dėl to pavojų ir nušviesti Lietuvos ir Rytprūsų būklę. Mes tikime, kad vargiai, kas gali būti gražesnio, kaip pareikšti padėką pagalbėjusiems didžiausioje varge, kol šita pagalba negali būti atlyginta veiksmais.

Dr. Herbert Kraus, Teisų profesorius, Göttingeno darbo ratelio pirmininkas.

Lietuvių važiukite vasaroti į

O. ir E. NARUŠIŲ VASARNAMĮ

"FOUR OAKS" TOURIST HOME

Leam

Apie žmonijos likimą

Lietuviškosios knygos klūbas išleido Vytauto Bagdonavičiaus MIC "Žmonijos likimas" Jono Apreiškimo knygoje. 406 psl.

Sv. Jono Apreiškimas jau daugelio teologų ir neteologų buvo narpliotas. Ir apie tą knygą galima pasakyti jos žodžiais "nei danguje, nei žemėje, nei po žeme atidaryti knygos nei į ją pažvelgti". Ir tie visi narpliojimai, kurie į ten randamas pranašybes įspausiti laiko dvasioje ir laiko rėmuose liko klaidingais. Ne kartą buvo pranašauta pasaulio pabaiga, kuri sukėlė pasaulį krikščioniškame pasaulyje.

Autorius jau įžangoje pasisako "geriausia yra į ją žiūrėti, kaip į perspėjimų knygą". Ir čia autorius nebūtų tikslus, jei toliau nebūtų pridėjęs, kad tai esąs pranašas perspėjimas, kuris esąs virš laiko vyksmo, nes susitinka praeitis, ateitis ir ideja. Tačiau "praėjusio ir ateities" sąvokos reikalingos aptarties, nes toji knyga negali išpildyti kartų gyvenusių prieš Apreiškimo paskelbimą.

Apreiškimo pabaigoje patiekta sintetinis spėjimas. O tas spėjimas ypač liečia ne vien Dievo Žodžio neklusnaujančius, bet ir pranašystės iškreipėjus: "Jei kas pridėtų ką nors prie to, Dievas užtes jį už aprašytą šioje knygoje slogas" (31, 18).

Numanu, kad čia neįmanoma atpažinti veikalo esmės, nes tai ir nepriklauso apžvalgininkui.

Pradininkas. Autorius yra, šios srities pradininkas lietuvių kalboje. Jei neminėti A. Jakšto bandymo aiškinti skaičių 666, mes, be atskirų nuotrupų, šiuo klausimu nieko daugiau neturime.

Perspėjimų ir pranašysčių skirsnys autorius pateikia samprotavimus apie Apreiškimo prasmę. Pirmasis tikslas išpildyti žmones dėl pasaulio pabaigos. Katalikų Bažnyčia tos prasmės Apreiškimui neprikirto. Antroji tesitenkina tik krikščionių pirmutinę kovą nekrikščioniškame pasaulyje. Tretieji tame pavaizdavime užtikina pasaulio ir Bažnyčios istorijos simbolių pavaizdavimą. Ši linkmė toli pasineria mistiniuose sąjūdžiuose, net nuklįstančiuose nuo paties Apreiškimo esmės.

Autorius siekia išskirti tų esminių linkminių minčių sutelkimą, tačiau vis labiau išskeldamas žmonijos spėjimą.

Skirsnys apie septynis žibintus užtikina gana žymų istorinį įvykių aiškinimą. Ir ten plačiau stabteli apie žalcio vingiuotumą, "Liūliuojanti vingiavimą ir svaiginantį judesį", kuris yra išgalejęs ir krikščioniškame pasaulyje. Tiesa, autorius nestabtelėjo ties šio meto žalcio vingiavimo išdardymais, nes nuširdė lydos, net Iliada, pasiekdama Basanavičių ir lietuvių, nors tai mažai turi sąsajos su gvilddenamu klausimu. Tas skirsnys gal pernelyg persunktas istorinėmis nuoklydomis, kurios mažai palengvina esmę suprasti.

Antspaudų atidarymas. Čia autorius, aptaręs pranašystes, prabyla aiškinti ne tiek laiko, o kantrybės klausimą. Vertai ten pastebėta: "Jeigu nuo žmonių priklausytų, tai pasaulis būtų jau senai pasibaigęs". Ar toji pastaba skirta žmogaus nuomumui, šaukiančiam bausmės už neteisingumą, o gal tai tik priekaištas apsybei neteisingų pranašų, kurie skelbė pasaulio pabaigą, neturėdami tiesos supratimo, nei palaimos šeštojo antspaudų atidarymo išvadoms suvokti. Šis, tarčiau, grynai filosofinis skirsnis, kuriame užtikinama ir tolerancijos sąvokos. Jei Apreiškime pakanta — tolerancija turi savaimingą prasmę, nes ji yra kitame santykiuose negu žmonijos gyvenime, tai žmonijos pakanta turi visai kitą savitą kovoti su blogiu. Autorius aiškiai pasisako, kad gėrio ir blogio sutapdinimas yra prieštaras tiesiai, tačiau Pohle ištrauka tą sąvoką į apmėdomo.

Trimitų vizijos gal visų labiausia pritaikomos šiandienyčiam tarpsniui. Autoriaus žodžiais toji neįgiamoji, išpušingoji vizija yra pakartotinis spėjimas žmonijai.

Saulėtosios moters skirsnys aptariai atskiri ženkli: Jūros Žvėris, Žemės Žvėris, kuriuos kalbas bando pritaikyti šio tarpsnio politinėms galioms. Antikristo — Kristaus neiginio aptartis ten randa ganėtinai vietos, tačiau per toli nenuklystant ir plačius sąvokojimus, kurie dabar ganėtinai populiariūs filosofijoje.

Blogio ir gėrio kovos išdavas: blogio, iškrypimo sunaikinimas aptartas ištiesame skirsnys. Tas pavaizdavimas blogio naikinimo aprašymas paliečia ir patį žmogų, kai sustojama ties apdairiu kviečiu atskirimu nuo pikto, kurio skirtos sudeginti. Kada gi vyksta tas piktožūgių sunaikinimas?

Dievo rūstybės taurės aiškinimai gal patys įdomiausi, nes jais bandoma įprasminti tie vaizdai žmogaus buityje. Tie

aiškinimai toli neranda atsako į daugelį klausimų. Ir autorius 256 p. šiaip samprotuoja: "Sunkumas svarstyti — baudžiančio Dievo klausimus yra daugiau vaizduotės sunkumas, negu proto". Ten teisingai pasielgiama kildinant patį blogį iš paties žmogaus gilumos. Autorius keloje Vietose dėsto blogio nugalėjimą. Ir štai 262 p. paminima: "Blogio nugalėjimas žemėje dieviškosios šviesos pagalba turi taip pat savo ritmiką". Tačiau, kaip tas blogio nugalėjimas vyksta, niekur aiškiai neapartyta, nes šį klausimą palitę, tuojau nušokama prie kitų klausimų, kurie turi formalinį sąsiejį su pirmuoju.

Vandens, taurių, saulės paaiškinimai ganėtinai vykę, nors nesudaro pačios esmės.

Babelės sugriovimas. Ten nuodėmė sulaukia keršto: "Atiduokite jai, kaip ji jums davė, ir atiduokite dvigubai pagal jos darbus". Tas žodis teisiesiems, kurie savo rankomis turėjo prisidėti nusikaltusius bausti toli nežino pakantos. Už blogį apmokama dvigubai. Tegu ten praskverbia rtytiečių metaforos, nors jos ten neturėtų rasti vietos, tačiau toji vieta aiškiai nurodo kerštavimą blogiui už nekalto kraujo praliejimą, ištvirkavimą ir vaizbą. Priminimas prekybos yra taip perkeltinis, kai beprekiaujant pamirštamas žmogus ir jo vietos stoka pakaitalas — pelnas. O tas pakaitalas pajungia ir žmogų, iš jo darydama tik sau priemonę.

Tūkstantmetės karalystės aptartieji reikiama paminimas millenarizmas, sąjūdis, kurio kūrėju laikomas ap. Jono mokymų Papijas. Ton klaidatykėbėn pakliuvo daugelis žinomų katalikų rašytojų, kurie įtikėjo, kad krikščionybė vyraus tūkstant metų be blogio. Gi ne vien šie klaidatykiai, bet ir kiti klaidingai apreikimo aiškinimai padarė toli neteisingas išvadas.

Tame skirsnys ganėtinai plačiai aptariamas gyvenimo ir mirties klausimas. Jei čia žmogus leidžiasi būti pavergiamas ir nuslūsta nuo tikro kelio, jis nebegaali atlikti pareigos, kuri išplaukia iš jo pilnutinės buities. Ir todėl apie tokiuos iškrypėjus iš tiesas kelio Apreiškimo minima turėsimas dvi mirtis — fizinę ir kančios.

Paskutiniame skirsnys Avinėlio Sužadėtinė lyg paantrina žmogaus tiesus kelias. Šios knygos autorius yra optimistas: "Mąstant apie žmonijos (Nukelta) 8 psl.)

aiškinimai toli neranda atsako į daugelį klausimų. Ir autorius 256 p. šiaip samprotuoja: "Sunkumas svarstyti — baudžiančio Dievo klausimus yra daugiau vaizduotės sunkumas, negu proto". Ten teisingai pasielgiama kildinant patį blogį iš paties žmogaus gilumos. Autorius keloje Vietose dėsto blogio nugalėjimą. Ir štai 262 p. paminima: "Blogio nugalėjimas žemėje dieviškosios šviesos pagalba turi taip pat savo ritmiką". Tačiau, kaip tas blogio nugalėjimas vyksta, niekur aiškiai neapartyta, nes šį klausimą palitę, tuojau nušokama prie kitų klausimų, kurie turi formalinį sąsiejį su pirmuoju.

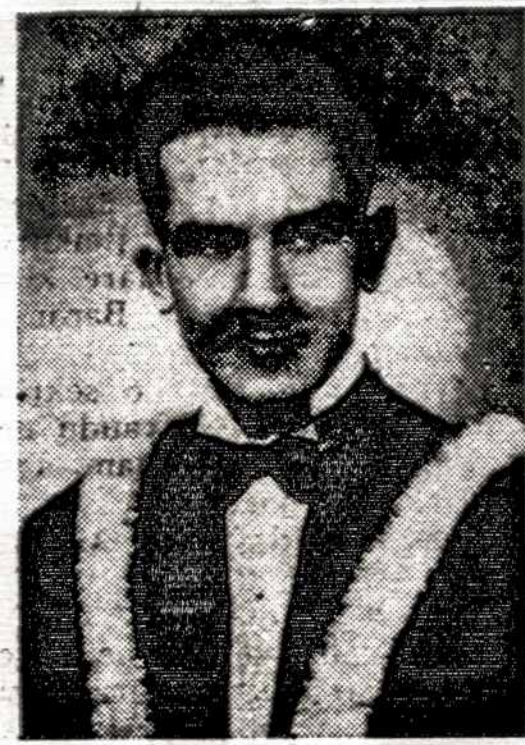
Vandens, taurių, saulės paaiškinimai ganėtinai vykę, nors nesudaro pačios esmės.

Babelės sugriovimas. Ten nuodėmė sulaukia keršto: "Atiduokite jai, kaip ji jums davė, ir atiduokite dvigubai pagal jos darbus". Tas žodis teisiesiems, kurie savo rankomis turėjo prisidėti nusikaltusius bausti toli nežino pakantos. Už blogį apmokama dvigubai. Tegu ten praskverbia rtytiečių metaforos, nors jos ten neturėtų rasti vietos, tačiau toji vieta aiškiai nurodo kerštavimą blogiui už nekalto kraujo praliejimą, ištvirkavimą ir vaizbą. Priminimas prekybos yra taip perkeltinis, kai beprekiaujant pamirštamas žmogus ir jo vietos stoka pakaitalas — pelnas. O tas pakaitalas pajungia ir žmogų, iš jo darydama tik sau priemonę.

Tūkstantmetės karalystės aptartieji reikiama paminimas millenarizmas, sąjūdis, kurio kūrėju laikomas ap. Jono mokymų Papijas. Ton klaidatykėbėn pakliuvo daugelis žinomų katalikų rašytojų, kurie įtikėjo, kad krikščionybė vyraus tūkstant metų be blogio. Gi ne vien šie klaidatykiai, bet ir kiti klaidingai apreikimo aiškinimai padarė toli neteisingas išvadas.

Tame skirsnys ganėtinai plačiai aptariamas gyvenimo ir mirties klausimas. Jei čia žmogus leidžiasi būti pavergiamas ir nuslūsta nuo tikro kelio, jis nebegaali atlikti pareigos, kuri išplaukia iš jo pilnutinės buities. Ir todėl apie tokiuos iškrypėjus iš tiesas kelio Apreiškimo minima turėsimas dvi mirtis — fizinę ir kančios.

Paskutiniame skirsnys Avinėlio Sužadėtinė lyg paantrina žmogaus tiesus kelias. Šios knygos autorius yra optimistas: "Mąstant apie žmonijos (Nukelta) 8 psl.)

Alfredas Daubaras

šiais metais baigęs Manitobos universitetą. Winnipege komercinį skyrių, dabar dirba Canada Packers Co. Alfredas yra gėmė ir augęs Winnipege ir ten reikiasi lietuviškoje veikloje, yra tautinių šokių grupės narys.

"LIETUVIAI KANADOJE"

Kanados lietuvių prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų sąjungos "Verslas" (Toronto) valdyba, norėdama stiprinti lietuvių tarpusavį ryšį, nutarė išleisti vienkartinį informacinį leidinį "Lietuviai Kanadoje".

Jame bus visos Kanados lietuvių turinčių prekybos ar pramonės įmonės adresai. Taip pat bus adresai visų laisvųjų profesijų asmenų, organizacijų, tabako ir kitų stambių ūkių. Šių adresų pilnumas bus tiksliai informacija keliaujantiems, nuolatinei reklamai vietoje, nes bus galima lengvai susirasti reikalingas firmas ar asmenis. Gi esmėje tvirtins mūsų lietuvių tarpusavio ryšį ir padės ūkiškai santykiuoti, kurtis, jungtis ir stiprėti.

Be šios smulkios informacijos bus duotas aiškus vaizdas apie galimybes kurtis pramonėje, prekyboje, amatuose bei žemės ūkyje. Jame tilps įvairūs straipsniai, paruošti atskirų šričių žinovų. Su straipsnių autoriais yra susitarta ir jie jau ruošiami. Redaktoriais to leidinio yra kvieisti ir sutiko dr. Juozas Kaskelis ir ekon. Povilas Budreika.

Šio leidinio pasekmingsniam išleidimui yra maloniai kviečiami prisidėti visokeriopais būdais ypač lietuvių verslininkai Kanadoje — prisidėti suteiktai tikslūs adresai apie save ir savo vietovės esančius lietuvių verslininkus, tiesiogiai redakcijai ar bendradarbiams ir duodant tam leidiniui skelbimus. Redakcijos adresas: P. Budreika, 12 Isabella

VYDŪNO PALIKIMAS

se — 2.

II. Vydūno parašytų ar išverstų knygų: Bhagavad Gita — 489, Tauresnio žmoniškumo užteikėjimas — 432, Ein Nachlass — 135, Die Lebenswelt im Preussischen Litauen — 14, įvairių kitų knygų — 18.

III. Vydūniui dedikuotų įvairių autorių knygų — 18.

IV. Mokslinės vertės ar kitų retesnių knygų — 18.

V. Įvairių lietuviškų ir nelietuviškų knygų, nepriskirtų prie retesnių, — 64.

VI. Vydūno portretas (aliejinis).

VII. Vydūno pomirtinė kaukė.

VIII. Ryšulys įvairių žurnalų. Tie visi daiktai sudėti į 5 dėžes su užrašais, kur kas sudėta, tiksliai kaukė dėta ir atskirą dėžę ir portretas — į tam tikrą kartonėlį. Komisija mano, kad visus Vydūno rankraščius reikėtų perduoti Lietuvių Rašytojų Draugijai Amerikoje (Mr. B. Babrauskas, 1436 S. 50 Ave. Cicero, Ill., USA), o visus kitus daiktus — MLT pirmininkui E. Simonaičiui. Šio akto surašyti 3 egzemplioriai, iš kurių 2 perduoti MLT pirmininkui E. Simonaičiui, o vienas — Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos direktoriui, kurio žinioje paliekami ir visi šiame akte surašyti daiktai.

Mirusiojo Dr. Vydūno-Storostos paliktieji raštai taip įvertinti: paliktųjų knygų ir raštų, kuriame bus nagrinėjama daugiau lietuvių iškūrimo Kanadoje istorinė ir kultūrinė raida.

"Verslo" Valdyba.

Lietuvių mokslininkų kartoteka

Pabaltijo Tyrimų Institutas (Baltisches Forschungsinstitut, Germany) nori sudaryti visų Pabaltijo valstybių mokslininkų kartoteką. Dabar Pabaltijo valstybių mokslininkai išlaikyti po visų pasaulį. Šiokia kartoteka ir mums būtų labai naudinga. Turėti Lietuvos mokslininkų kartoteką yra visų mūsų interesas. Todėl dabar renkami adresai visų Lietuvos augstųjų mokyklų dėstytojų, daktarų, tremtyje baigusių augstuosius mokslus ir šiaip mokslo darbą dirbusių ar dirbančių. Pabalt. Tyrimų Instituto vadovybė sudaro: latvių prof. dr. E. Sturms, estų prof. dr. M. Toomė ir lietuvių prof. dr. A. Maceina. Talkininkais kartotekai sudaryti pakviesta iš kiekvienos tautybės po vieną asmenį. Iš lietuvių pusės šitas darbas pavestas dr. V. Litui (August-

dorf b. Detmold, Germany).

Lietuvių Profesorių Draugijos turima kartoteka neapima nei pusės Lietuvos mokslininkų, todėl jos papildymas yra būtinas. Prieš kurį laiką pagal turimus adresus buvo išsiuntintos atitinkamos anketos ir prašyta jas užpildyti grąžinti. Reikia apgailestauti, kad pusė anketų dar negrįžo.

Mūsų prašymas dabar būtų toks: grąžinti užpildytas anketas, o kurie jų negavo, skubiai pranešti adresus — bus pasiūta.

Latviai ir estai šita darbą atlieka su visu intensyvumu. Lietuviai mokslininkai kviečiami neatsisakyti prisidėti prie šios kartotekos sudarymo. Šiokia statistinė medžiaga bus labai naudinga ir atitinkamoms lietuviškomis įstaigoms tremtyje.

Dr. V. Litas.

Naujas "Tėvynės Sargo" numeris

Šiomis dienomis išeina iš spaudos naujas ir platus "Tėvynės Sargo" numeris. Dr. A. Serkšnas straipsnis "Kultūrinis Lietuvos atstatymas", apžvelgia, koks bus sovietinio humanizmo moralinis, socialinis ir intelektualinis palikimas Lietuvoje ir kurtie keliai, kurios priemonės bei institucijos reikės pasirinkti Lietuvos kultūriniam atstatymui. Prelatas L. Tulaba rašo apie tikinčiųjų pareigas valstybei; dr. P. V. Raulinaitis apie piliečių teises ir valstybės galias Lietuvos 1922 m. konstitucijoje. J. Matulionis paliečia labai įdomią problemą, kaip turi būti atstatomas lietuviškas kaimas; dr. A. Skėrys rašo apie Lietuvos miškų perspektyvas; prof. dr. A. Ramūnas nagrinėja krikščioniškos demokratijos pasaulėžiūrinius metmenis; A. Gražiūnas duoda plačią apžvalgą Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos kongreso metu suruošytą diskusiją: "Krikščioniškoji demokratija akcijoje".

Ryškiųjų veidų skyriuje kan. V. Zakarauskas rašo apie sukaštutininką J.E. Arkivyskupą J. Skvirecką, dr. V. Viliamas apie prof. K. Pakštą, M. Galdikienę apie a.a. dr. V. Karveliengę, o prof. prel. M. Krupavičius apie prof. J. Kaminską.

Toliau seka labai plati ir kruopščiai paruošta apžvalga, kurioje paliečiama labai daug ir svarbių mūsų politinio ir visuomeninio gyvenimo klausimų. Duodama įsami įvairių vakarietiškųjų sąjūdžių apžvalga, o taip pat apžvelgiama Lietuvos laisvinimo byla ir lietuvių politinių partijų ir sąjūdžių veikla: krikščionių demokratų, liaudininkų, Lietuvos Ūkininkų S-gos, Darbo Federacijos ir kt.

Apžvalgoje randame naują skyrių, skirtą moterų veiklos apžvalgai ir labai įdomų skyrių jaunimui, kuriame vyšk. V. Brizgys ir prof. dr. Pakštą labai konstruktyviai pasisako jaunimo ir politikos klausimais. Taip čia plačiai apžvelgiama europinio jaunimo įvairiose sąjūdžiuose politinės veiklos pasireiškimas.

Gale platus ir labai vertingas knygų apžvalgos skyrius.

Nauju "Tėvynės Sargo" administratoriu yra Jonas Jakucionis: 503 Euclid Ave., Brooklyn 8, N.Y.

Redakcijai prisiūsta

W. S. Reymont, Kaimiečiai, romanai, III, Pavaras, išvertė F. Neveravichius, antras leidimas, inicialai dail. B. Macutkevičiaus, tiražas 750 egz., išleido Nemunas, spaudė M. Morkūno spaustuvė, 472 psl., kaina nepažymėta.

Keleivis, Mažosios Lietuvos laikraštis, 1953 m. NN. 1, 2, 3, 4, 6.

Tėvų Kelias, 1953 m. birželio mėn. Nr. 6(46), 882-904 psl.

Venecuelos lietuvių laikraštis. Teisininkų Žinios, 1953 m. birželio mėn. Nr. 4, 12 psl.

Sv. Pranciškaus Varpelis, 1953 m. liepos mėn., Nr. 7, 193-224 p.

Prof. dr. A. Maceina rašo naują veikalą "Niekšybės paslaptis".

A. Tyruolis išleidžia sohetų knygą "Laukų liepsnos". Leidžia "Ventos" leidykla Vokietijoje.

Prof. J. Kaminskas yra parašęs savo atsiminimų I tomą. Jį leis LSS Literatūros Fondas.

Giedraičio, J. Jurkaičio, A. Subačio.

Vydūnas savo menką privatinę nuosavybę paliko savo artimiesiems. Jo palikimo "daiktinis įkainojimas" siekia vos apie 300. - DM. Gal koks nors archyvas po daugelio metų išsitrauks šią apdulkėjusią bylą ir sakys: čia kadaise gyveno lietuvis filosofas, kurio visas palikimas siekė ne daugiau kaip 300 markių. ... Baigtas reikalas. Tačiau jis nėra baigtas po visą pasaulį išsiklaidžiusiems jo draugams, nebaigtas lietuvių tautai nei tauriajai žmonijos daliai. Mums jo palikimas buvo ir liks neįkainojamas.

ELTA

Kultūrinė kronika

"Draugas" vėl paskelbė romano konkursą. Premija — \$1000. Rankraščius įteikti terminas — lapkričio 1 d. Jury komisiją sudaro: Pr. Naujokaitis ir Stp. Zbarskas, paskirti L. Rašytojų D-jos; kun. Vikt. Dabušis, A. Šešplaukis-Tyruolis ir Ant. Vaičiulaitis, pakviesti "Draugo".

Rankraščiai — ne mažesni kaip 200 spausdintų puslapių — siunčiami "Draugui".

Liet. Teisinių D-ją dabar leidžia 5 kartus per metus savo laikraštį "Teisinių Žinios". Redaguoja dr. P. Jokubka, L. Smulkstys, J. Talalas. Anksčiau ejęs to paties vardo laikraštis ir J. Gliudaus redaguotas "Lietuvio Teisinkas" sustojė eję.

Draugija yra nutarusi sušelpiti sergančius bei vargstančius kolegas. Tokių yra jau 7 ir jiems sušelpi kas mėnesį reikia \$81. D-ją yra nutarusi paskirti stipendiją vienam studentui teisė studijuoti. Tam reikia \$500, bet tų pinigų dar neturi. D-jos nario mokeskis yra \$6 metams, be to, valdyba prašo sumokėti visus po \$5 šalpos reikalus.

Myk. Slezevičiaus monografija būsianti plati. Ją redaguoja Ant. Rūkas.

Ramono romanas "Kryžiai" Milton Stark yra išverstas anglų kalbon. Ji rengiasi išleisti "Lietuvių Dienų" spaustuvė Los Angeles, Calif.

Petras Babickas, rašytojas, Lietuvos pasivienybės sekretorius Brazilijoje, balandžio mėn. atšventė savo amžiaus 50 metų sukaktį.

Liet. Dainos Diena kitais metais organizuoja Bostono Kunigų Vienių. Kviečiami dalyvauti visų apylinkės parapijų chorai.

Emilui Skujenieks, Latvių Lietuvių Vienių veikėjui, daugelio lietuvių knygų vertėjui ir latvių, o latviškių lietuvių kalba, birželio 26 d. sukako 50 metų.

Gimęs Bauske, Latvijoje, 1903 m., būdamas 12 m. su tėvais persikėlė į Lietuvą, į Biržų apskrį. Dalyvavo Latvijos nepriklausomybės kovose kaip savanoris, o po karo, baigęs mokslo, grįžo Lietuvon, kur 4 metus dirbo kaip pradžios mokyklos mokytojas Biržų apskrityje. Tai davė jam progos gerai pažinti lietuvių ir Lietuvą, ką jis panaudojo nuo 1928 m. įsikūrus Rygoje dirbdamas žurnalisto bei literato darbą. Iš lietuvių kalbos ir latvių kalbą jis išvertė apie 15 romanų, 5 didesnius scenos veikalus ir daugybę smulkių kūrinių, daugiau kaip 25 lietuvių autorių. Tremtyje išvertė V. Ramono "Kryžius" ir "Dulkes raudonam saulėlydy".

Dabar E. Skujenieks gyvena Clevelande.

Jaunas latvių teologas Modris Gulbis parašė ir Latvių Tautinis Fondas Skandinavijoje gražiai išleido knygą "Die Cheka (NK VD) at work in Latvia", Documentary evidences. Kun. M. Gulbis yra labai talentingas komunistinio tyrinėjimo specialistas, kelis metus dirbęs latvių žymios resistencinės organizacijos "Tautinė Sargyba" (Nationala Sarde) štabe Rygoje. Autorius pateikia grynus faktus ir kalba be frazių ir perdejimų, remdamasis Tautinės Sargybos archyvo originaliais bolševikų dokumentais ir kitais duomenimis. Gana smulkiai aprašo čekos struktūrą ir vaizdingai nušviečia teroro metodus. Atspausdintos čekos dokumentų originalų nuotraukos. Ši knyga gali suinteresuoti ne tik latvių, bet ir lietuvių antikomunistinį veikėją, bet ir svetimačius.

Kanadietis pianistas Ray Dudley gavo vieną iš dviejų, kasmet duodamų, medalių žymiausiems Commonwealth pianistams.

Medalis yra vadinamas garsiosios pianistės Harriet Cohen vardu. Čitas medalis įteiktas pietų afrikiečiui P. Stone. Jie įteikti birželio 4 d. Londone.

Ukrainiečių kalbos kursai vasaros metu jau penkti metai iš eilės yra ruošiami Winnepigo universitete, jau antri metai Sakatoono universitete, o pirmą kartą šiemet juos ruošia Otavos universitetas. Kursai vyks rugpjūčio mėnesį.

ALB. BARANAUSKAS

Pavyzdys

PLECIANTIS mūsų bendrovei, atidarėme krautuvę net Vilkačių miestelyje, toli nuo centro ir kelių. Vedėju paskyrė nemelantį Zebenkskį.

Iš anksto žinojau, kaip bus. Tegul Zebenkskis mūsų akcininkas, ir krautuvė jo namuose, tačiau prieš balsuojant aš visiems pasakiau atvirai: "Zinokite, ką darot!" Nieko negelbėjo.

Kai atėjo pirmosios Zebenkskies apyskaitos, direktorius susiraukė, pamėję pas pirstų galais ir padėjo ant stalo kampo. Raštinėje pakviop silkėmis.

— Nusisūkite jam žmoniškesnio popieriaus, — sako direktorius. — Geriau nusūsti muilo, — sakau aš.

Direktorius akimis ieško buhalterio. — Mykolaiti! — sako jis. — Ateina Mykolaitis.

— Štai pirmosios apyskaitos iš mūsų naujosios krautuvės Vilkačiuose. Patikrinkite ir įtraukite į knygas. Buhalteris pauostė popiergalius ir sako: — Gerai.

Jis išėjo į savo kabinėtą ir atidarė langą. Aš mirktelėjau direktoriui.

— Ką čia, ką čia... — neramiai sako jis man. Gerai, zinokitės.

Po penkių minučių Mykolaitis vėl pasirodė mūsų akivaizdoje, pasiūškęs ir raudonas.

— Čia, keltas žino, kas! — ?

— "Pokeliai". O kas tuose pokeliuose? "Aštuoniolika pokelių po dešimt centų". Arba vėl: "kamuoliukai"! Kokie kamuoliukai? Direktoriaus užsidedo akinius ir, žiūrėdamas tiesiog pro juos, sako Mykolaičiui:

— Reikia patikrinti pagal važtaraščius, ponas Mykolaiti, tada paaiškės.

— Tikrinti pagal važtaraščius? — Tikrinti pagal važtaraščius. — Reikia jo apyskaitas turui sudarinėti aš? — Aš tik tai sakau.... — Nieko panašaus! Ir trenkė durims.

Klausau, direktorius priėjo prie mano stalo. Čiupinėja rankose apyskaitas ir kosti. Aš nepakeliu akių — rašau ir rašau. Jaučiu, kaip man pamazū rausta ausys. Direktoriaus nesitraukia. Taip spūstelėjau pieštuką, net nulūžo.

— Po perkūnais! — sakau.

Direktorius apsisuko ir dingo. Po minutės, klausau, bendrojoje raštinėje:

— Zukauskai! Zukauskas — mūsų sąskaitininkas.

— Čia mūsų apyskaitos iš Vilkačių... — netvirtu balsu sako direktorius.

— Gerai, — atsako Zukauskas.

Po penkių minučių:

— Švęts Jurgi!

— Kas atsitiko? — klausia iš kabineto direktorius.

— Kokie čia maišai? "Pastaba: aštuoniolika maišų dvidešimt devyni litai". Ar jis maišus pardavinėja?

— Tai, gretčiausia, pirkto perpilti buvėms.

— Pirkto? Neparašyta, kad pirkto. Čia pastaba; nežinia, pirkto ar inventorijui.

— Rašyti k! išlaidas.

— Tai jis dvidešimt devynis litus

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausio, didžiausio ir patikimiausio firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudamas nuosavybes.

BIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telefonu: OL 7525

PARDUODAMA:

- High Park—Bloor,** 8 kambarių mūrinis, 2 augstų namas; įmokėti \$4.900. Kaina \$13.900.
- Geoffrey—Roncesvalles,** 7 did. kamb. atskiras mūrinis namas, kiemas ir garažas; įmokėti \$5.500. Kaina \$15.500.
- High Park—Bloor,** 8 did. kamb. gero mūro, nepereinami kambariai, alyva apšildoma; įmokėti \$4.500. Kaina \$15.000.
- High Park—Bloor,** 8 did. kamb. mūrinis, 2 augstų mūrinis, privatus įvažiavimas ir garažas; įmokėti \$6.000. Kaina \$16.500.
- Wright—Roncesvalles,** 7 did. kamb. atskiras mūrinis, 2 augstų, garažai; įmokėti \$5.000. Kaina \$15.900.
- Bloor—Ossington,** 6 kamb. atskiras, alyva apšildoma, 2 garažai; įmokėti \$3.500. Kaina \$10.350.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižnį ir tt. 863 BLOOR STREET WEST

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais: Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

- \$11.500.** Ossington — Dundas, 6 k. namas, didelė virtuvė, gražiai dekoruotas, vietoj garažo, įmokėti tik \$3.000.
- \$11.000.** Ossington — Davenport, 6 k. 2 augstų mūrinis namas, patogus susisiekimas, geras rajonas, mažas įmokėjimas.
- \$11.000.** Ossington — Davenport, mūrinis, atskiras, 6 kambarių namas, kieta medžio grindys, gerame stovyje, įmokėti apie \$3.500.
- \$16.000.** Lansdowne — Dundas, 8 k., atskiras mūrinis namas, kieta medžio grindys, garažas, gerame stovyje, nedidelis įmokėjimas.
- \$17.600.** Bloor — Roxton Rd., atskiras mūrinis namas, šilto vandens - alyvos šildymas, kieta medžio grindys, patogus išnuomavimui, arti tramų susisiekimo, mažas įmokėjimas.
- \$26.000.** Bloor — Roxton Rd., atskiras mūrinis namas, šilto vandens - alyvos šildymas, kieta medžio grindys, patogus išnuomavimui, arti tramų susisiekimo, mažas įmokėjimas.
- \$17.500.** High Park—Bloor, atskiras mūrinis namas, 9 kamb. ir virtuvė, vandens anglių šildymas, garažas, \$6.000 įmokėti. Namas be molių.
- \$17.900.** Oakmount—St. Clair, 8 k. ir 2 virtuvių mūrinis namas, vandens ir alyvos šildymas, bendras įvažiavimas. Labai gražioje vietoje. Šiek tiek augstis įmokėjimas.
- \$18.900.** Bloor — Jane, 6 didelių kamb. mūrinis atskiras namas. Moderni virtuvė ir plytelių 4 dalių vonia; karšto vandens alyva šildymas, plytų garažas, graži aplinka.
- \$21.000.** Parkdale — Sunnyside, dupeksas, 11 didelių kambarių, 2 verandos, 2 alyvos šildymo krosnys. Gražus gettonų plytų namas.
- \$27.000.** Indian Rd. — Bloor, didingas, 12 kamb. namas su baldais. Dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. 3 virtuvės rūšys. Patogus išnuomavimui. Pajamų apie \$4.000 metams plius 3 k. butas šeimininkui.
- \$13.900.** Dovercourt — Dundas, plytinis, atskiras, 8 kamb. namas ir garažas. \$4.000 įmokėti.

SKAMBINKITE:

A. Kiršonis
OL 7511

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

V. Morkis
KE 0415

B. Sergautis
KE 0415

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

Geriausia proga įsigyti namus.

Yra pavesta skubiai parduoti nemažą skaičių namų, įvairius dydžius ir įvairius miestus. Tai patikimas vienas mišrusis turto — namų savininko. Tie namai yra nuo dviejų iki keturių tūkstančių dolerių pigesni negu, kodėl pat kiti namai rinkoje ir kainuoja daugiausia 8-9 tūkstančiai dolerių.

Namai yra gerame stovyje (12-15 metų senumo); geras konstrukcijos; gerų (vėd.) plytų; atskiri; turi garažus; 6-8 kamb. dviejose augstuose; vandeniu-anglimis šildomi; kieta medžio grindys; gražioje rezidencinėje vietoje (daugiausia į šiaurę nuo St. Clair, kur skaitoma yra geriausias Toronto oras).

Visi tie namai yra be skolų. Perkant galima užtraukti paskolas. Tačiau šiuo laiku turėti keletą tūkstančių dolerių.

Kas tik nori įsigyti namus, tai geriausia proga. Dėl šių namų prašau kreiptis asmeniškai arba skambinti:

J. KAŠKELIS

Telef. EM. 8-2646; EM. 8-2647
EM. 8-2648
575 Queen St. W. (prie Bathurst)
Namų telef.: KE 7536

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. ist. OL 7525
namų tel. LA 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

- \$52.000** pilna kaina. Kinų su pilnu įrengimu. Kartu ir visas namas. 425 sėdimų vietų. Dabar išnuomotas už \$400 mėnesiui. Butas ten esantis iš 4 kambarių irgi išnuomotas už \$75.
- \$3.000** grynais, **\$8.000** pilna kaina. 6 kambariai. Garažas. Mūrinis, pusiau atskiras namas. Lansdowne netoli College.
- \$4.000** grynais, **\$13.500** pilna kaina. 8 kambariai. 2 virtuvės. Geram rajone Hepburne gatvėje, netoli Bloor ir Ossington.
- \$2.000** grynais, **\$11.000** pilna kaina. 6 nepereinami kambariai. Mūrinė siena tik iš fronto. Brock gatvėje netoli College.
- \$5.000** grynais, **\$15.500** pilna kaina. 8 kambariai. 3 virtuvės. 2 toiletai. Namas atskiras, mūrinis. Cowan gatvėje — Parkdale rajone.
- \$3.500** grynais, **\$11.000** pilna kaina. 8 kambariai. Mūrinis tik frontas. 2 virtuvės. Garažai vietoj yra. Carr gatvėje netoli Bathurst ir Queen.
- \$7.300** grynais, **\$17.600** pilna kaina. 7 kambariai per 2 augstus. Moterys svaionė! High parko rajone. Visas — kas reikalinga geram namui turėti — yra.
- \$5.500** grynais, **\$15.800** pilna kaina. 8 kambariai. Namai atskiras, mūrinis. Visas vidus švarus — eik ir gyvenk! Margaretos gatvėje visai netoli Bloor.
- \$6.000** grynais, **\$24.000** pilna kaina. 10 kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios. Gražus, tvirtas, atskiras namas. Didžiulis skydas. Pirkiny visais atžvilgiais vertas dėmesio. Dvigubas įvažiavimas prie garažo. High Parko rajone — netoli Annette.

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STREET WEST - 575 QUEEN STREET WEST
TORONTO

Didelis namų pasirinkimas visuose rajonuose

- Morningside — Wendenere** — 6 k. atskiras mūrinis namas, garažas, privatus įvažiavimas, tik \$11.800.
- Clinton — Bloor** — 10 k. mūrinis duplexas, alyva šildymas, tik \$2.500 įmokėti, kaina \$11.300.
- Annette — Runnymede** — 8 k. mūrinis namas, alyva šildymas, tik dviejų augstų, geram stovyje — kaina \$15.000.
- Bloor — Pacific** — 8 k. atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas \$15.900.
- Dundas — Roncesvalles** — 9 k. mūrinis namas, dvi virtuvės, dvigubas garažas, kambariai dažyti. Kaina \$16.000.
- Roncesvalles — Fermanagh** — 10 k. atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, dvi vonios. Kaina \$17.500.
- Bloor — Alhambra** — 8 k. mūrinis namas, vandeniu alyva šildymas, garažas, 5 k. su baldais, 2 vonios, vienas molių. Švarus. Kaina \$17.800.
- Bloor — Quebec** — 10 k. atskiras mūrinis namas, vandeniu alyva šildomas, trys mūriniai garažai. Kaina \$18.000.

J. KARPIS

K. Wiles Real Estate

(Centrinė įstaiga)

1 ST. CLAIR AVE. W.

TORONTO

Tel. KE 7941, namų tel. LL 4744

Nerada manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefono numerį.

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Geri žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

- \$10.500.** Bloor — Windermere, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, puikiam Swaseo rajone, alyvos šildymas ir garažas; įmokėti \$3.500.
- \$11.600.** Bloor — St. Clarens, 7 kambarių pusiau atskiras namas, geri kambariai, vandens šildymas, 2 garažai; įmokėti \$4.000.
- \$13.000.** Roncesvalles — Galley, 6 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas, geri kambariai ir kiek grojanti laiptai, alyvos šildymas ir garažas; įmokėti \$4.500.
- \$15.900.** Dorval — Bloor, 8 kambarių atskiras mūrinis namas. Labai dideli kambariai, kieta medžio, kiek susilenkusios, grindys, oro-anglių šildymas; įmokėti \$4.5.000.
- \$16.900.** Alhambra — Bloor, 8 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas, geri kambariai. Vandens-alyvos šildymas, garažas; įmokėti \$6.000.
- \$17.500.** Fern — Roncesvalles, 10 kambarių pusiau atskiras mūrinis namas, labai dideli kambariai, vandens-alyvos šildymas. Baldai priskaityti į pardavimo kainą; įmokėti apie \$7.000.
- \$22.500.** Grenadier — Roncesvalles, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, puikus kambariai, 3 virtuvės, 3 vonios, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai; įmokėti apie \$10.000.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauju mūsų atstovais

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

Naujai atidarytas skyrius
383 RONCESVALLES — TEL. LA. 8000

Igyto patikėjimo dėl mūsų firma auga sparčiausiai žingsniais. Kiekvieną laiką čia rasite didžiulį namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvieną laiką čia rasite namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų naujojo skyriaus dėmesys bus skiriamas patarnauti klientams norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

Jūsų pasirinkimai:

- OAKWOOD — ST. CLAIR**
\$11.000, įmokėti \$5.000. Puikūs mūro 5 kambarių namas — bungalow. Trys garažai. Vienas atskiras molių.
- BEAUVILLE — DUNDAS**
\$11.000, įmokėti \$2.500. Pusiau atskiras 6 kambarių namas. Švarus, gražiai užlaikytas namas, graži aplinka.
- GALLEY — RONCESVALLES**
\$13.000, įmokėti \$4.000. Mūrinis 6 kambarių namas; nepereinami kambariai, erdvi virtuvė, alyva šildomas. Gražus kiemas, garažas. Rami gatvė, patogus susisiekimas.
- OSSINGTON — BLOOR (ramioje gatvėje)**
\$13.000, įmokėti \$3.500. Mūrinis, 7 kambarių namas, gražiai sutvarkytas vieta, nepereinami kambariai, dvi virtuvės. Geras pirkiny, pagal įdėtą pinigą.
- GILMOUR — ST. JONS**
\$15.000, įmokėti \$5.000. Visai atskiras, 9 kambarių, mūrinis namas; nepereinami kambariai, bet reikalingas remontas. Yra garažas. Įdėjus viršaus šis namas liks daug vertingesnis.
- OSSINGTON — DOVERCOURT (ramioje gatvėje)**
\$16.500, įmokėti tik \$3.000. Mūrinis, 10 kambarių namas, kambariai erdvi ir gražiai dekoruoti. Trys virtuvės, daug patogumų šeimininkui, vandeniu apšildomas. Yra dvigubas garažas, gražus kiemas.
- ANNETTE**
\$18.000, įmokėti \$6.000. Mūrinis, visai atskiras, 10 kambarių namas; labai geras iš oro ir vidaus; vandeniu apšildomas. Yra garažas. Prie patogaus susisiekimo.
- SUNNYSIDE AVE.**
\$22.000. Visai atskiras, mūrinis, gresuotų plytų namas. 10 kambarių ir vienas sanūmis, vandeniu-alyva šildomas, 3 virtuvės, garažas. Namai labai puikiam stovyje kaip iš lauko taip viduje.
- KENDAL — BLOOR**
\$32.000, įmokėti \$10.000. Mūrinis, visai atskiras 16 kambarių namas; keturi apartamentai po keturius kambarius, keturios virtuvės ir keturios vonios. Vandeniu-alyva apšildomas. Penki garažai. Investicija ir pajamos!

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. LA. 8000 - Buto tel. EM. 3-6711

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo — pardavimo įstaiga
1052A BLOOR ST. W., Toronto

Parduodame ir perkame namus; bižnį visuose miesto rajonuose.

NAMAI—BIZNIAI

PARDAVIMUI

- \$14.500** — įmokėti \$3.500, 8 k., mūrinis namas, Crawford-Dundas. Išilginis koridorius, 2 virtuvės, garažas.
- \$15.000** — įmokėti \$5.000, mūrinis 8 kamb. baldais apstatytas namas, Dufferin St. Išilginis koridorius. Viena skola balansui.
- \$16.000** — įmokėti \$5.000, 8 k., atskiras mūrinis namas High Parko rajone. Išilginis koridorius, galimo greit užimti.
- \$18.000** — įmokėti \$7.000, 9 k., mūrinis namas, Manning-College rajone; karšto vandens-alyva šildoma. Garažas. Nepereinami kamb. Viena skola balansui.
- \$19.000** — įmokėti \$6.000, 8 k. ant dviejų augstų, High Parko rajone, mūrinis atskiras namas, karšto vandens-alyva šildomas. Kvadratinis planas, 2 virtuvės, mūro garažas, priv. įvažiavimas.
- \$19.000** — įmokėti apie pusę grynais, 10 kamb. atskiras mūrinis namas High Parko rajone. Karšto vandens-alyva šildymas, 2 virtuvės, 2 vonios, 3 garažai, privatus įvažiavimas.

ĮMOKETI apie \$20.000, kino teatras su 6 butų pastata, europietiški apgyvenamų vakarų Toronto, grynais pelno apie \$1.200 mėnesiškai, tikrai susidomėjusieji pajamų išlaikų knygos patikrinimui.

Visais nuosavybių pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės į

J. RUKŠA

Tel. OL 1793, OL 5176
Namų tel. MU. 0746.

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

- \$11.500** Bloor—Lansdowne rajone, mūrinis 6 kamb., įvažiavimas į kiemą; įmokėti \$2.000.
- \$12.800** Parkdale rajone, 8 kamb. mūrinis, įvažiavimas į kiemą.
- \$14.300** Westmoreland į šiaurę nuo Bloor, 9 kamb., mūrinis, 2 virtuvės.
- \$16.000** High Park prie Roncesvalles, mūrinis labai gerame stovyje 9 k., 2 virtuvės, 2 garažai, kamb. naujai dažyti.
- \$17.500** Bloor — Runnymede Rd., mūrinis atskiras, aliejiui šildomas, šiuo metu 9 kamb., 3 toiletai, garažas, kamb. skaičių galima padidinti, vienas molių.
- \$17.800** Bloor — Indian Trail, mūrinis vandeniu-aliejiui šildomas, 2 vonios, garažas. Parduodamas su baldais.
- \$19.000** Bloor—Pacific, 10 kamb. mūrinis, atskiras, vandeniu - aliejiui šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, 3 garažai.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

MES PARDUODAME NAMUS, BIZNĮS, ŽEMES IR HOTELIUS

- \$18.500.** 5 kamb. su krautuve — vyrų kirpykla — Dundas—Bloor rajone; įmokėti apie \$8.500.
- \$13.000.** 7 kamb. mūrinis namas oru-alyva šildomas, Ossington—College rajone; įmokėti \$3.500.
- \$17.500.** 10 kambarių duplexas, Roncesvalles rajone, 2 vonios, 2 virtuvės; įmokėti \$6.000.
- \$12.000.** 6 kamb. mūrinis oru-anglimis šildomas namas; įmokėti \$2.500.
- \$16.800.** 10 kamb. atskiras mūrinis namas oru-alyva šildomas, naujai išdekoruotas. Quebec—Dundas rajone; įmokėti \$6.000.

Klauskite: V. Andrėjausko-Andrews

ME. 5725 - - - ME. 5726

Pirkdami namus ir kitokias nuosavybes kreipkitės į

L. KOWAL, Realtor

403 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONTARIO
ME. 5725 - - - ME. 5726
Mes sudarome paskolas I ir II molių ir skoliname privačiai iki \$2.000

John J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471

Sąžiningu ir malonių patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparciai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

- PALMERSTON — QUEEN**
\$7.000, įmokėti \$3.000. Likusi suma vieno atviro molių. 9 kambarių, dviejų augstų namas be rūsiu. Dvi virtuvės.
- KING — BATHURST**
\$9.000, įmokėti tik \$2.500. Visas mūrinis pusiau atskiras, 9 kambarių, dviejų augstų. Šildymas alyva. Koridorinė sistema.
- GLADSTONE — BLOOR**
\$10.500, įmokėti tik \$2.000. Pusiau atskiras mūrinis, 7 kamb. namas su nuomininkais. Trys garažai. Privatus įvažiavimas.
- NIAGARA — QUEEN**
\$12.900, įmokėti tik \$3.500. Pusiau atskiras, gero mūro, 8 kamb. namas su blyvinu apšildymu. Tikrai vertas pirkiny.
- BEACONSFIELD — ARGYLE**
\$15.000, įmokėti \$6.000. Visai atskiras mūrinis dviejų augstų 9 kamb. namas su centraliniu šildymu. Garažas. Dvi virtuvės, dvi vonios: du atskiri butai.
- GILMOUR — ANNETTE**
\$15.500, įmokėti \$5-6.000. Visai atskiras masyvinis 9 didelių kambarių mūro namas. Koridorinė sistema. Yra garažas ir vieta antram. 3 virtuvės. Paremiamas būti tikrai vertas turto.
- BROCK — COLLEGE**
\$15.800, įmokėti tik \$4.500. Likusi suma lengvai išimokėjimu — vienas atviro molių. Mūrinis, visai atskiras, kampinis, 10 kambarių, dviejų augstų namas. Dvi virtuvės, dvi vonios. Kieta grindys. Yra net 4 garažai.
- DOVERCOURT — DUNDAS**
\$18.000 su didesniu įmokėjimu ir labai lengvu išimokėjimu sąlygom. Mūrinis 13 labai didelių kambarių namas. Šildomas vandeniu-alyva. Keturi virtuvės su sinkom. Labai tinkamas nuomavimui. Savaitinės pajamos virš \$80. Dvigubas garažas.

Mielas Bičini! Jei nori pirkti namą, bet kokį bižnį, tik ar ieškai paskolas, pats atsimink ir savo pažįstamiems primink, jog šiuose reikaluose Jums — be jokio įsipareigojimo iš Jūsų pusės — visada mielai patars ir patarnaus

P. LEONAS

agentas, kuris niekuomet nepyksta ir nesinerpuoja!

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 7425.

Skambėjo jaunatviškas juokas

Ten kur sriauni Niagaros upę jungia du didelius ežerus Ontario ir Erie, netoli nuo Niagaros krioklio prie Quenstono miesto, lieka jau nuo birželio 27 d. pradžios plaukinti lietuviškas jaunimas iš Amerikos ir Kanados. Suskrido vyresnio amžiaus skautiškas jaunimas, paminėti savo organizacijos 35-rių metų sukaktį.

Birželio 27 d. ankstyvą rytą iš Toronto išvyksta stovyklų vadovybė, kiek vėliau miestą aplaidžia ir ūkio skyrius su visais puodais ir palapinėmis. Po keletų valandų esame vietoje. Prasideda darbai. Atvykstančių vis daugėja. Vadovybė rūpestingai seka darbų eigą, nes artėjanti naktis gali atnešti lietu. Anksčiau atvykusieji, pasistatę sau palapines, dar stato jų daugiau, kad nakties metu atvykusieji galėtų tuojau ilsėtis.

Ramiai praslenka naktis, vėl nuo ankstyvo ryto skautai ir skautės ruošiasi savo rajonuose, puošia apie palapines, stato kryžių su Rūpintojėliu. Laikas slenka greitai, o skautų ir skaučių vis daugiau ir daugiau atvyksta. Maitinimo vedėjas, kas dešimt minučių išvyksta į artimiausią miestelį maisto užsakyti. Šlapias kaip viščiukas, "Unte" skrajoja po abi stovyklas, nes neša atsakomybę už palapinių tvarką bei lovų paskirstymą. Žinoma, sesės savo švelnumu daug ką laimėjo — už savo gerą širdį ir pats be lovos ant žemės per visą stovyklavimą miegojo.

Vakare broliai nužygiuoja savosios virtuvės link, o sesės kiek vėliau taip pat atsukaba į savąją. Po vakarienės skuba visi ruoštis lauzui. Laužas užsilieps-

noja. Tyliai daina nukelia visus į Panemunės šilus ir Palangos miškus. Kiekvienas mintyje nuskrendžia į pavergtą Lietuvą, kur dar prieš dešimt metų galėjo laisvai dainas dainuoti ir sekti padavimus apie žilą senovę.

Laužas gesta. Nuskamba pasakutės dainos garsai. Grįžtame į savo rajonus poilsui ir rytdienos darbui.

Rytas. Saulutė kyla iš debesų. Stovyklos rajone išskyla Brolijos, o skaučių — Sesių ir Tarptautinės vėliavos. Rikiuotėje iš savo rajonų vyksta broliai ir sesės prie vėliavų stiebų. Himno žodžiams skambant kyla į padangę trys vėliavos — Lietuvos, Anglijos ir Amerikos. Po vėliavų pakėlimo — užsėmimai.

Taip ir prabėgo savaitė. Visi laukia šeštadienio iškilnių — stovyklos uždarymo ir paskutinio didžiojo laužo su svečiais. Tikrai gražus šeštadienis sukvietė iš tolimų Amerikos ir Kanados kampų tūkstantinę minią svečių. Svečiai stebisi stovyklų įrūšimu, dalinasi įspūdžiais. Čia susitiko daugelis po penkerių metų kaip išsisklaidėme iš Vokietijos stovyklų. Skautai ir skautės aiškina svečiams savo atlikimą per savaitę darbų. Pagaliau laikrodis rodo 8 val. vakaro.

Komendantai rikiuoja vienus ir stovyklos atžygiuoja prie vėliavų. Čia stovyklos sujungiamos bendrai komandai. Skautų stovyklos viršininko pavaduotojas ps. H. Stepaits perima komandavimą. Seka sveikinimų skaitymai. Skautus ir skautes sveikina raštu: J. E. vysk. Briz-

Stovyklų vadovybė Mergaičių stovykloje prie Nukryžiuotojo

Iš kairės: v. sklt. Banevičius, skautų stov. komendantas; sktn. Lukočiūnienė. Kemežytė, skaučių stov. virš. pavad.; vyr. sktn. St. Kairys, Brolijos vyr. skautininkas; vyr. sktn. K. Grigaitis, skautų stovyklos viršininkas; vyr. sktn. M. Barniskaitė, stovyklos viršininkė; pskn. V. Morkūnas, stovyklos adjutantas; sktn. S. Radzevičiūtė, skaučių stovyklos komendantė.

gys, J. E. vysk. Padolskis, P.L. S.S. Tarybos Pirmininkas v.s. Vyt. Cepas, Čikagos skautų-čių Tėvų Komitetas ir daugelį kitų. Žodžių sveikina L.S.S. Brolijos vyr. sktn. St. Kairys ir Kanados Bendruomenės pirmininkas p. J. Matulionis. Po sveikinimų bendroji komanda ir Marija, Marija... nuskamba tyliai slėniu, vėliavos nušileidžia iki pusės stiebų, pagerbdamos žuvusius už Tėvynę. Toliau himnas, ir vėliavos paskutinį kartą nuslenka.

Prasideda paradas. Pro tūkstatinę svečių ir garbingų skautininkų minią pražygiuoja sesės ir broliai, pagerbdami atsilankiusius. Matosi, kaip skautų tėvų veidus nušviečia šilta šypsena, kai jų sūnūs ir dukros pagerbia juos. Čia pat matosi ir jau pražilę mūsų organizacijos garbingi skautininkai prof. Koncius, prie jo mūsų kelionių organizuotojas per lietuviškas upes ir ežerus prof. Kolupaila, vyr. sktn. Senbergas ir daugelis kitų.

Stovyklos iš bendrojo rajono gražia rikiuote nužygiuoja į savo palapinių miestus. Ruošiasi didžiajam laužui. Pagaliau plikteli ugnis ir iš jaunų krūtinų išsiveržia galinga daina, kurios aidas nuskrieja per slėnį ir upę ir dingsta Amerikos žemėje. Šis laužas skiriamas Pavergtai Lietuvai. Įvairūs pasirodymai su rišti su brangiuoju kraštu. Laužą veda vyr. sktn. Vl. Sarūnas. Jam padeda sesė Buknytė. Laužu metu Kanados Bendruomenės pirm. J. Matulionis paprašo svečių paaukoti kiek kas gali pamerkti stovyklai. Surinkta \$70, kuriuos stovyklos vadovybė nusprendė pasiųsti Vokietijoje esančių skautų stovykloms paremti.

Šioje gražioje jubiliejinėje stovykloje dalyvavo 164 skautai ir 256 skautės. Į stovyklą buvo atvykę iš Los Angeles, Čikagos, Niujorko, Bostono, Clevelando, Detroito, Harfordo, Waterbury, Montrealo, Toronto, Hamiltono, Wellando, St. Catharines ir kitų mažesniųjų vietovių. Nuo pat stovyklos atidarymo dalyvavo ir skautų-čių dvasios vadovai, kun. J. Vaisnora MIC, kun. Kulbis, s. prof. Yla, s. kun. Vaisnys, s. kun. Musteikis ir daugelis kitų dvasios vadovų.

Į laužą buvo atsilankę ir Niagaros skautai vyčiai su savo vadovais ir distrikto komisijonieriumi, kuris savo sveikinime džiaugėsi, matydamas kitą darnią ir gražią skautišką šeimą jo distrikte.

Nuo pat pirmųjų stovyklavimo dienų stovyklos darbų eigą sekė ir užrašinėjo sktn. jūr. kpt. P. Labanauskas, kuris stovyklos gyvenimą ir sveikinimus persiųs į Lietuvą per "Amerikos Balsą". Negalima pamiršti, kad šios jubiliejinės stovyklos našta teko nešti skautininkui v. s. K. Grigaičiui, kaip skautų stovyklos viršininkui ir jo adjutantui ps. Vl. Morkūnui. Skaučių stovyklų vadovavo s. Barniskaitė ir Ir. Kemežytė, padedant dar kelioms skautininkėms.

Ne SKS.

Baltos palapinės dobilienoje

Jau visa savaitė, kai Narušio ūkyje netoli Hamiltono pakilo Kanados Lietuvių Bendruomenės Ontario Apygardos vaikų vasaros stovyklos vėliavos. Išsukus pagal stovyklos ženklus iš kelio Nr. 5 netoli Burlington ir padarius porą posūkių, greit iš tolo pamatai ant gražaus kalnelio kyšančias baltas stovyklos palapines ir plevėsuojančias lietuvišką ir kanadišką vėliavas. Stovyklos rajone greit susirand vadovė S. Prapuolenytė, kuri suteikia stovyklos informacijas ir parodo jos gyvenimą.

Šiuo metu stovykloje vasaroja 94 vaikai ir jaunuoliai iš kelių Ontario apygardos vietovių: Toronto, Hamiltono, Wellando, Windsor, Port Colborne, St. Catharines. Du stovyklautojai yra iš tabako ūkio, o du berniukai net iš Čikagos. Šitą gražų būrį vaikų ir jaunimo vadovauja ir prižiūri net keliolika personalo narių. Vaikų dvasiniam, kultūri-

niam ir meniniam gyvenimui vadovauja kun. Pacevičius, pp. Prapuolenytė, Grigaitytė, Verbiekaitė, Ščepavičiūtė, Pažera, S. Verbiekaitė, V. Verbieckas, A. Dailydė.

Labai susirūpinusiais veidais visur sukiojasi ūkio viršininkai — Mikšys ir Sonda. Dalį laiko stovykloje praleidžia Švieto Komisijos pirmininkas A. Rinkūnas, sporto vadovas Šapočkinas, kvi. dr. Tadarauškas, mokyt. Matulaitis ir eilė kitų kultūrininkų iš Toronto ir Hamiltono.

Stovyklautojai praleidžia laiką pilnoje stovyklavimo tvarkoje. Miega palapinėse ant čiužinių. Impozantiškas vėliavos pakėlimas rytą ir nuleidimas vakare. Mišios atvirame ore prie lauko altoriaus. Sportas. Lietuviškos dainos. Pašnekėsiai. Valgyti stovykloje duodama keturis kartus į dieną. Vaikų apetitas (Nukelta į 10 psl.)

MIELAS LIETUVI,

Šiandien, kada Lietuvių Tauta išdraskyta ir išblaškyta po visą pasaulį, kada iš lietuvių širdies norima išplėsti Motinos kalbą ir šventas mūsų tikėjimas, mes Lietuvių gyvenantieji Winnipege, kad išsaugojus šventą savo tikėjimą, gimtąją kalbą ir visą, kas mums brangu, nutarėme įsigyti savo Lietuvišką Bažnyčią.

Ši Bažnyčia bus vienintelė Kanados viduryje: Nuo Toronto, Hamiltono 1200 mylių, ir iki Pacifiko vandenyno 1600 mylių. Todėl čia galės rinktis žmonės iš plačios Kanados prerijų, miškų, kasyklų ir atgaivinti savo sielą.

Darbą jau pradėjome, bet mes esame nedidelė kolonija ir vieni

to didelio darbo nepajėgiami atlikti, todėl kreipiamės į Jūsų Gerą Lietuvišką Širdį ir prašome Jūsų paramos. Gal būt, per Jūsų auką ne vienas ras Dievą savo širdyje, ne vienas gali likti ištikimas savo Tėvynei. Todėl Jūs išgelbėsite Sielą Dievui ir Lietuvį Tėvynę!

Jeigu Kristus žada Dangaus Karalystę už paduotą vandens stiklinę, juo labiau Jis suteiks Amžiną Laimę už išgelbėtą Sielą. Už aukotojus bus meldžiamasi ir prisimenama Šventose Mišiose. Visų aukotojų vardai bus įrašyti į kronikinę aukos knygą ir paskelbti spaudoje.

Aukoje 100 dol. ir daugiau, bus įrašyti į paminklinę lentą, aukos sumos didumo eile.

Aukojusių 500 dol. bus pakabinti portretai prie bažnyčios esančiose patalpose, kurie amžiais liudys apie Jūsų duosnią širdį ir lietuviškų reikalų meilę.

Aukos prašome siųsti šiuo adresu: Rev. J. Bertušius, 191 Austin St. Winnipeg, Man., Canada.

Gavus Jūsų auką, tuoj klebonas Jums asmeniškai praneš apie aukos gavimą ir Jūsų vardą su aukos suma paskelbs spaudoje. Už Jūsų auką reiškiam didžiausią padėką ir prašome Viešpaties Dievo, kad Jums atlygintų už Jūsų gerą širdį.

Telaimina Jūs, Viešpaties Dievas, suteikdamas Jums sveikatos ir palaimos Jūsų darbuose.

Kun. Justinas Bertušius, Winnipeg R.K. lietuvių parapijos klebonas.

Vincas Januška, Lietuvių Bažnyčios Įsigijimo Komiteto Informacijos, Apgarsinimo ir etc. narys.

Keistas nutarimas

"Dirva" Nr. 28, liepos 9 d., paskelbė "Kanados Tautinės S-gos suvažiavimo rezoliuciją". Apie patį suvažiavimą nieko neparašyta, gal nespėta. O iš rezoliucijos tikrai keistai skamba \$4:

4. Remti Kanados Lietuvių Bendruomenės vieningos veiklos idėją ir dalyvauti tos bendruomenės veikloje, laikantis nusistatymo, siūlančio bendruomenės vadovybės sudarymo tvarką reformuoti ta prasme, kad bendruomenės veiklos vadovavime būtų reprezentuojamos įvairių bendruomenės tikslams pritariančių politinių nusistatymų grupės".

Vadinasi, suvažiavimas pritarė teizei, kad į Pasaulio lietuvių gyvenimą reikia įvesti partinį principą — Krašto Valdymą sudaryti partinės koalicijos pagrindais.

Ar buvo tuo reikalu suvažiavime diskusijų, mes nežinome. Tačiau norėtume paklausti rezoliucijos autoriaus, o kaip gi su tais lietuviams, kurie partinėmis "zabovomis" šiame išsivikčiame gyvenime nesidomi? Kas gi juos "reprezentuoti" bendruomenės organuose? Kaip gi su PLB laikiniais nuostatais, kurie PLB organizaciją laiko lietuvių organizacija — vistik organizuotą į partijas ar išviso neorganizuotą — bet ne partijų sambūrių? Tautininkai Lietuvoje kryžiu vadovavo, kad jų Sąjunga net nesant partija. Dabar čia, kur politinėms partijoms tikrai nėra ką veikti, jie nužengė į kraštutinį partinio momento iškilimą.

Mes visdėlio manome, kad dešimtuko partietčių nusistatymas ir liks tik popieriuje, o kam brangus lietuviškas reikalas, pamiršę, kad jie priklauso tautininkų ar kuriai kitai partijai, eis dirbti didžiąja lietuviškos išlaikymo bei krašto laisvės idėjai. Jei kam rūpi išskirti partines ambicijas, atrodo, neturėtų drąsos ir tautininku vadintis. Juk to žodžio prasmė visiškai aiški. Nejaugi ponai partietčiai bus ir tą terminą sukompromitavę? St.

Vokiečių tremtinių projektai Rytuose

(Atkelta iš 2 psl.)

listes" vokiečių skyriaus suvažiavimas. Iš vokiečių dalyvavo visa eilė ministerių atstovų ir visuomenės veikėjų. Taip pat buvo pakviesta ir grupelė egzilių. Tame susirinkime buvo egzilams visu aiškumu statomas pakeidavimas, kad ir jie pasirašytų vokiečių tremtinių chartą. Pastarieji įvairiais argumentais sakėsi negali sutikti su tokiais pirmininkaujancio pasiūlymais. Estas pulk. Jacobsenas pabrėžė, kad iš Pabaltijo kraštų niekas vokiečių varu nevarė. Todėl jis ir nematęs jokio reikalo pasirašyti tremtinių chartą. Kartu jis pareiškė nusistebėjimą, kad susirinkimo iniciatoriai nepakvietė atstovų iš tų kraštų, iš kurių vokiečiai buvo išvaryti. Taip chartos egzilai ir nepasirašė.

Kitokie balsai

Ne tik užsienyje, bet ir pačių vokiečių tarpe išgirstama balsų, kurie tokiai politikai ne tik simpatizuoja, bet ją ir praktizuoja. Įtakingas vokiečių savitrašė "Rheinischer Merkur", laikomas neoficialiu Adenauerio organu, Nr. 19 / 1953 rašo, kad tarp vokiečių esą tokių, kurie galvoja, jog vokiečiams turi rūpėti tik tai "Magdeburgas ir Drezdenas, bet ne Varšuva, Praha, Karlsbadas ir Viena". Toks galvojimas nesąs protingas, nes iš tikro Vokietijos ir Rytų Europos likimas yra neatsiejami. Yra tiek aišku, kad vokiečiai vieni atstautyti reiką tik savo pajėgomis neįstengs, — jiems teks dairytis pagalbos arba į Rytus, arba į Vakarus. Tiek Rytams, tiek Vakarams vokiečių problema yra neatmezgamai susieta su Rytų Europos valstybių likimu. Kaip galima iš amerikiečių reikalauoti, kad jiems 18 mil. vokiečių Rytinėje zonoje būtų brangesni, negu 33 mil. lenkų? Jeigu rusai būtų palikti Egeri arba Breslave, tai tokia taika kabėtų tik kaip ant plauko. Tai klaidinga manyti, kad vokiečių problema esanti lengviau išsprendžiama negu lenkų ar čekų. Iš tikro yra priešingai, pažymi "R. M.", ypač aštriai pasisakydamas, kaip prieš "Ivėlnišką" propagandą, esą, dabartinė vokiečių vyriausybė žvalgois tik į Vakarus, bet nemato savo Rytų. Vokiečiai kaip tik nori peržiūrėti savo santykius su lenku tauta ir į visą Rytų Europos problemų kompleksą žvelgti daug rimčiau negu ligi šiol.

Kancleris Adenaueris JAV-se du kartus tarė draugišką žodį lenkam. Laikraščio įsitikinimu, tie žodžiai gal kaip tik ir sudaro "pačius geriausius jo keliones vaisius". Neseniai CDU atstovas Brookmann vienam susirinkime Kiely pareiškė, kad tik 1937 m. sienų pripažinimas esąs vienintelis tarptautinių derybų dėl Rytų Vokietijos išeities taškas. Hamburgio "Die Welt" vedamajam pasisakyta, kad "apie tokius dalykus", t.y. apie buvusios Ry-

tų Vokietijos kraštų prisijungimą, "geriau visai nekalbėti", nes iš viso dar nežinoma, kaip viskas bus pravedama. Rašytojas Thomas Mann, kalbėdamas perplodyto Hamburgo universiteto Maximum auditorijoje, kreipėsi į studentus, kad jie stengtųsi išnaikinti užsienyje esanti nepasitikėjimą vokiečių hegemoniniais veiksniais, nes esanti reikalinga "ne vokiška Europa, bet europinė Vokietija". "Frankfurter Rundschau", komentuodamas vedamajame Sudetų vokiečių suvažiavimą, pikišo, kad Sudetų vokiečių Landsmannschaft išvystanti per didelį užsienio politikos aktyvumą, nes užsienio politika esanti tik politinių partijų ir demokratinių respublikos įstaigų už-

davinys. "Neue Zürcher Zeitung" Nr. 147 įdomus balsas iš užsienio taip byloja: "Iš Rytų kraštų išvietinti vokiečiai dega noru grįžti į savo gimtinę. Jos ilgesys ir vargas, nuo kurio daugelis jų kencia, padaro juos prieinamesni nacionalistiniams šuikiams, ir jų kalbėtojai vis ir vėl nemalonina pasireiškia agresyviais pasisakymais. Ir Sekminijų metu tokių išsiskikimų nestigo. Blogiausia apsisunkino susisiekimo ministeris Seebom. Per vieną minėjimą Frankfurte jis kalbėjo apie įsietinimą, išvairymą iš gimtinės kaip "tautų dybinį prasižengimą", kuris "nebus nei pamirštas, nei atleistas", ir ragino vokiečių tautą imtis "kovos dėl pasienio kraštų". -is.

TARP MŪSŲ KALBANT

Rošo LAIMA KUTVELIENĖ

Mes, naujieji kanadiečiai, esame ypatingai susidomėję dabartine rinkimų kampanija. Mes žinome, kad čia esame laisvi pasirinkti ir remti bet kurį kandidatą. Rinkėjų sąrašas yra išskabinti ant stulpų, medžių, pastatų arba kitose vietose jūsų rajone. Įsitikink, ar tikrai Jūs pavardę yra šiuose sąrašuose: jūs turite teisę balsuoti, jei įsigijote Kanados pilietybę dar prieš birželio 13 d. ir neišvykote iš savo balsavimo rajono iki tos pačios datos. Jeigu sąrašuose būtų padaryta klaida, arba jūs iš viso į juos neįtrauktas, susisiekit su savo rajono Returning Officer, kurio pavardė ir adresas yra išskabintame sąraše — arba betkurio kandidato komiteto raštineje.

Visi, kurie atvykome į kitą kraštą, esame kartais susimaišę — kartais džiaugiamės čia atvykę, nes čia vyksta laisvi balsavimai — bet dažnai pasigendame savosios tėvynės vaizdų ir garsų. Todėl, jei mes užtikame tokią duoną, kaip DEMPSTERS, tikrai pajuntame tėviškos duoną, pajuntame, kad galime valgyti tai, ką savo laikų valgėme savo sename krašte. Išbandykite DEMPSTER'S duoną — ir jei jūsų krautuvininkas neturi jos, prašykite, kad jums užsakyty.

Net ir vasarą šeima renkalinga gero maisto. Mūsų vasaros valgių sąraše dažniausiai figuruoja vad. casse-rolle pietūs, užskandant su salotų priedais. Mūsų GURNEY krosnyje, kuri turi puikų karščio kontrolės paskirstymą, tai labai lengva paruošti. Su GURNEY verdant vasarą netenka jums mokėti "pabaudos" — kęsti karštį, nes ši krosnis puikiai išsiviečia. Krosnis galbūt ir bus karšta, bet vėrejai bus vesu prie GURNEY krosnies.

Mes, naujieji kanadiečiai, turime kožką, kuo galime didžiulius. Mes nebijome ką nors naujo išbandyti. Tarp daugelio dalykų, kuriuos aš išbandžiau Kanadoje, yra CURITY vystyklai. Jūs nustebite išbandę, kaip lengvi ir minkšti jis yra — jie dar suminkštėja išskalbus. CURITY vystykus lengva išplauti ir greit galima išdžiovinti. Jie ypatingai šio sezono metu patogūs kūdikiams. Noredama, kad jūs įsitikintumėte pačios, aš mielai galūsiu pasiųsti jums po vieną CURITY vystyklą, jeigu jūs prisijusite savo adresą ir 25c. pašto išlaidoms padengti (grynais arba p. ženkliais) sekančiu adresu: care of: CURITY, 73 Adelaide St. W., Room 342, TORONTO.

Vasaros laikas labai dažnai mes esame ne namuose — galbūt atostogose, galbūt kartais pabėgę nuo karščio. Kaikada tenka polikti brangenybes namuose, kai mes išvykstame. Ar jūs žinote, kad už labai menką atlyginimą jūs galite išnuomoti brangenybės saugoti dėžutę (Safety Deposit Box) mūsų IMPERIAL BANK OF CANADA? Čia jūsų brangenybės — jūsų pilietybės pažymėjimai, draudimo sutartys ar žiedai, bus laikomi saugiai nuo vagystės ar ugnies. Jūsų IMPERIAL BANK OF CANADA skyrius — "bankas, kuris išugo iš darbo" — šiuo atveju jums gali patarnauti. Kreipkit į artimiausią IMPERIAL BANK OF CANADA skyrį.

SUSTOK... pirk kur ženklas Coke ir maistas

Pagerink karštame ore valgius su ledo šaltumu Coke. Jūsų šeima ir draugai džiaugsis šia puikia kombinacija.

6 butelių kartonas 36c

Išskaitant federalinius mokesčius, plus 2c depozitas už butelį.

"Coke" yra registruotas ženklas

COCA-COLA LTD.

ŠALPOS REIKALU

Žodis šalpa — kažkaip režiama, erzina mūsų ausis. Gal būtų to, kad mes šios temos nepadiskutuojame konkrečiai ir užblokuojam sąžinės šauksmą: "Mylėk savo artimą, kaip pats save". Apie tai nereikėtų net kalbėti, juk taip dar neseniai daugelis buvome vieno likimo broliai ir seserys.

Vos tik peržengėm tėvynės ribų slenkstį, mes buvome reikalingi paramos ir ją gavome tokią, kokią to krašto ištekliai ir sąlygos leido. Nebuvome labai nusiklausi. Kad ir svetimas nacizmas, bet šalto humanizmo nepamėtė, kaip žmogus žmogui.

Šiandien mes visi pajėgūs gerimės demokratijos laisvėmis, kurios sotina mus savo duona ir pinigais. Ir vis laimingesni darome, jei sukalame daugiau pinigų. Kada išgirstame brolių ir seserų prašymą paremti juos ligos

ninėse ir senelių prieglaudose, dauguma atsako, "deja, neturiu pinigų". O kai būna dūžiai skamba, mes turime ir alaus, ir dar ką nors. Kaip gi čia nepasilinksminsi?

Broli ir sesuo, ar prisimeni, kaip tave džiugino UNNROS pakietėlis ir jame radęs ekstraktų, keliavai ieškoti juodos duonos ir lašinių? Šiandien ten nėra nei pakietėlių, nei ekstraktų. Visos dienos vienodos. Tik tu gali jas praskaidrinti. Tu turi ateiti su savo parama ne kaip šaltas humanistas, ar pareigos verčiamas, bet kaip brolis ir sesuo. Niekas nereikalauja iš tavęs šimtų. Paaukok po dolerį metams ir tai susidarys dešimtimis tūkstančių. Bus sažinė rami ir niekas neerzins tavo ausų būnelių. Juk žinai, kad daug sunkiau prašyti negu duoti.

Vikt. Dumbliauskas.

L. Kariuom. Kūrėjų - Savanorių žinial

Lietuvos kariuomenės kūrėjai - savanoriai, kurių tik mažam skaičiui pavyko išvengti Sovietų Sąjungos komunistinių budelių žiaurus keršto, labai sielojasi pavergtos tautos nelaimėmis ir kančiomis. Po sunkaus tremties laikotarpio, savanorių didesnis kiekis apsigyveno JAV Čikagos mieste ir čia susibūrė į LK Kūrėjų-Savanorių Organizaciją.

Norėdami gyviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo talkoje ir siekdami aktyvesnio veikimo kovoje prieš pasaulio marą - komunizmą, SKELBIAME visų Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių žinial:

1. Vykdamas LKKS 1952 metų gruodžio 14 d. Čikagos mieste visuotinio narių susirinkimo nutarimą, išrinktoji valdyba, drauge su minėto susirinkimo prezidiumu, š.m. gegužės 22 d. bendrame posėdyje nutarė imtis iniciatyvos atgaivinti visame pasaulyje Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungą ir veikti jos Laikinių Įstatų Tremties pagrindais, vienkartį ĮSISIJUS GIANT į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2. Iki visų narių balsavimu bus išrinkti Centro Organai, visą organizacinį darbą atlieka LKKS Organizacijos Valdyba Čikagoje.

3. Centro Organų rinkimų data nustatoma 1953 m. spalio 31 d. Rinkimai bus vykdomi korespondencine tvarka. Atsiųstus balsus suskaičiuos ir rinkimų protokolą surašys tam reikalui paskviesta Rinkimų Komisija.

4. Visi laisvame pasaulyje gyvenantieji kūrėjai - savanoriai prašomi galimai greičiau atsiliepti, pranešant šiai valdybai savo dabartinį adresą. Skiriamas vietoje organizuoti ir Centro Organų rinkimams praversti visos informacijos bus pasiųstos kiekvienam asmeniškai, gavus atsiliepimą - adresą. Žinias siųsti šiuo adresu: Mr. V. Rekus, 1630 N. Kedzie Ave., Chicago 47, Illinois, USA.

Visuotinio susirinkimo prezidiumas: pirm. Juozas Tumas, sekretorius Jonas Melys. LKKS Organizacijos Valdyba: pirm. Jurgis Bobelis, vicepirm. Vincas Rekus, kasinink. Matas Klika, sekr. Adolfas Juodka.

Apie žmonių likimą

(Atkelta iš 5 psl.)

ateitį nėra reikalo remtis išimtinai tik praeitimi ir ateitį matuoti tik tuo, kas buvo iki šiol". Kuo autorius grindžia šį savo optimizmą? Tokių išvadų mums neleidžia daryti Apreikimas, visuomeninė raida, kuri panirus daugiau praeitį, negu ateitį ir šiandienykštė suirutė.

Aptartis. Autorius daugelį šaltinių panaudojo šiai knygai parašyti. Jo daugiakalbiškumas įgalino naudotis plačia literatūra, kurią paskirai, bent prabėgus, autorius aptarė. Tat palengvina darbą tiems, kurie ateityje užsimotų tą sritį tirti kaikiuriu požiūriu.

Knyga padalinta į vienuolika skirsnių. Turinyje dar patiekti poskyriai, tačiau pačioje knygoje jų neužtikame. Tokio pobūdžio knygoje, kurioje pasikartojimų ir pats autorius negalėjo išvengti, neužbaigta sistema sunkina skaitytojų tinkamai susigaudyti.

Svetimos literatūros ištraukos galėjo būti pateiktos knygos pabaigoje, laisvai pridėdant specialias pastabas, kurios nesudaro esmės vieną ar kitą klausimą glaudant.

Lietuvių kalba gera. Bet vietomis užtikami ir nevykę išsireikimai: "Klausimo pastatymas", "Norint laimėti aiškumo klausimuose" ir kt. Korektūros klaidų nepaprastai šykštu.

Autorius į daugelį klausimų bando atsakyti netiesiogiai. Numanu, kad čia bet kuris atsakymas yra nepaprastai sunkus, nes be eilės žinomų klausimų, reikia visuotinai įsijauti į metaforas, kurios vis tik buvo ypač taikytos ano meto tautos. Trumpai tarus, autorius aprėpia plačius horizontus, ne tiek bandydamas nertis į gelmes. Aišku, kad toje didelėje knygoje laikas ir praleista. Vysk. V. Padolskis savo prartyje dalimi atlieka ir recenzento pareigas, paminėdamas: "Niekio tačiau Autorius nekalba apie du liūdytojų (11 skr.) nors jų vaidmuo yra labai prasmingas toje bendroje kovoje".

Ansio Berzins vinjetės skoningos ir puikiai pritaikytos kiekvienam skirsniui. Kun. Vytautas Jonas Bagdavičius, MIC padovanojo lietuvių tautai pirmutinę knygą apie Apreikimą. Reikia palinkėti, kad ši knyga susilauktų tokios pat sėkmės skaitytojose, kaip ji reikalavo autoriaus didelės meilės ir atsidėjimo tai studijai, kokią norėtų turėti ir didesnės tautos.

Gediminas Galva.

PAVYZDYS

(Atkelta iš 5 psl.)

— Neškis tą mešlyną žemyn į krautuvės raštinę. Čia negalima!

— Neiklės apacion, — šypsosi direktorius. — Ten jums niekas netrukdy.

— Tai duokite rašalo, — prašo Kurmis, atsipeikėjęs iš išgąsčio. Mašininkė juokdamosi jam į rankas įbruko visą butelį rašalo.

Pyktelėjo durys, subildėjo laiptai — tiek mes jį ir matėme. Sargas peršlavė raštinę, atidarė langus, pavėdinomė. Visiems palengvėjo širdys, tik man vienam neramu: padarys Kurmis gedą mums, veltėdžiams... Įknibau dirbti; visą rytą nepriėjau nė prie lango.

Praslinko valanda, dvi, trys. Atėjo pietūs — Kurmio nematyt, nė negirdėt. Žiūriu, linksmumas dingio ir iš mano kolegų veidų — visi apsikrovę, rašo, net nepakelia akių.

Sargas pasisukino ant slenkstio, nusiziovavo ir dingio, negavęs kaip reikiant su mumis šneketėli.

Antrą valandą, pagaliau, įstinko Kurmis, sušilęs, išblyškęs, užkaukto žvilgsniu.

— Pabaigiau, pone direktoriau, — sušnibždėjo jis. Direktoriui jį apkabino, paspaudė ranką ir švelniai paprašė:

— Atsistokite ščia, ponas Kurmi.

Pastatė mums prieš akis ir išrėžė kalbą:

— Štai jums stropumo ir kantrybės pavyzdys! Turi daugiau kantrybės už jus visus, drauge paėmus.

Rėkia ir nežiūri nė vienam į akis.

— Jums pakeliame algą, — sako Kurmiui.

Sėdime, kaip ant ylių, o kasininkė Irena bematant pasinėrė asarose. Negalėdamas pakelti šito raudojimo, sujudėjau kėdėje: braktst, braktst... Direktoriui tuoj sako kasininkė Irenai (tada mes dar nebuvome vedę):

— Neverkit, panele — tai jums netaikoma.

Ir metė man plieninį žvilgsnį.

Kurmis, be jokios išraiškos veide, atsirėmė į sieną ir žiūri gatven, sunkiai alsuodamas.

— Pone direktoriau, — galop sako jis, lyg iš po žemių. — Leiskit nubėgti apacion; manęs laukia vienas žmogus.

— Visų vardu dėkoju, — sako direktorius.

Kurmis atsargiai nulipo žemyn, o direktorius užsidarė kabinetė.

Sėdžiu už stalo ir žiūriu į krūvą neįregistruotų raštų, neatsakytų laišku ir neskaitytų aplinkraščių. Ką veikiau per mėnesius, metus? Žiūrėdavau pro langą į kirpyklą kitoje gatvės pusėje arba šnekučiuodavau su sargu apie Abisiniją. "O algą ėmei?" — klausia mano sąžinė. "Ėmiau"... "O ką sakei, kai direktorius norėjo prašyti pažiūrėti sąskaitų?" "Sakiau: po perkūnais!"

Laikas, laikas apsišarvuoti Kurmio ištverme ir kantrybe...

— Panele, — sakau mašininkei. — Ar gali gauti rašalo?

— Rašalas pas Kurmį; visas butelis. Ar atnešti?

Mašinėlė — taukšt, taukšt, taukšt...

— Ne, aciū, — atsinešiu pats.

Kurmiu radau neramiai žingsniuojantį iš kampo į kampą krautuvės raštinėje. Pamatęs mane, jis krūptelėjo. Prie lango triušėsi stiklius.

— Kas čia, remontas? — paklausiau susidomėjęs.

— Vaikai langą išmušė, — nenoriai atsakė Kurmis.

— Pats ir stiklių pakvietė?

— Taip, — sako jis, nustojęs vaikščioti.

— O kur rašalas?

Kurmis išblyško, suvirpėjo ir ėmė grabalioti savo švarko sagas.

— Niekam nesakykit, — šnibžda jis.

Pažvelgiau pro išmuštą langą — gatvėje sukultas butelis rašalo!

— Prakeiktas Žebenktis! — aimanuoja Kurmis.

Jo akyse pasirodė asaros. Man širdį užplūdo gailėstis; pirmą kartą pažiūrėjau į Kurmį, kaip į žmogų, o ne užgūtą raštinės kuina.

— Nusiramink, — sakau. — Niekas nesužinos.

Jis dėkingai paspaudė man ranką.

Grįžau raštinės švilpaukdamas. Mane sutiko nūstėbė, smalsūs žvilgsniai. Ne, niekas nesužinos... Turi būti kas nors pavyzdys visiems, turi būti nors vienas herojus šioje mūsų bendrovėje.

Tačiau visą tą popietę aš vėl prašnekeju su sargu apie karalienę Michaldą...

NATIONAL MOTORS LTD.

909 BAY ST., TORONTO

NAUJIEJI KANADIEČIAI LAUKIAM!

Dodge Trucks — nauji ir vartoti, tinka kontraktoriams, fermeriams ir pan.

Taip pat

Nauji Dodge ir De Soto lengvos mašinos,

vartotos ir įvairių rūšių bei modelių mašinos.

GARANTUOJAME, būsite patenkinti. — Prašykite katalogų ir kainaraščių — prisiūsime.

Mūsų atstovai kalba latvių, vokiečių ir rusų kalbomis.

Kreipkitės į ROBERT RAITS

Office: KL 4177 - - - Res: ML 7088

OLIVER REAL ESTATE

2273 BLOOR STREET WEST, TORONTO

\$19,000. Gražiai atrodo iš lauko ir vidaus 11 kamb. vandeniu apšildomas namas ir vieta su privačiu įvažiuoju prie garažų. Įmokėjimas žemas. Grenadier Rd. — Roncevalles.

\$19,500. 2-jų augštų duplexas, 10 kambarių vandeniu apšildomi, dvi vonios ir dvi virtuvės. Kiemas ir garažas. Viena skola balansui. Įmokėti apie \$7,000. Willard — Annette.

\$13,000. 6 kamb. atskiras plytų namas, vandeniu — alyva apšildomas ir 2 garažai. Įmokėti apie \$3,500. Margaretta — Bloor St. W.

\$11,700. 9 kamb. ir saulės kamb. Oru alyva apšildomas, nereikalingas remontas, arti krautuvės ir susisiekimo. Įmokėti apie \$4,000. Lansdowne Ave. — Bloor St. W.

P. LEDAUSKAS

TELEFONAS RO. 2301

2273 BLOOR ST. W. (prie Runnymede)

PERKANT - PARUODANT

NAMŲ AR BIZNĮ KREIPKITES Į LIETUVISKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto
Tel. OL. 8443

\$32,500. Parkdale rajone, 4-rių butų atskiras mūrinis namas ir didelis kiemas. Vien iš kiemo yra \$190 mėnesinių pajamų. Viso pajamų \$400 ir mėnesi 5 kamb. butas savininkui. Įmokėti \$12,000 ir vienas atviras morgičius likusiai sumai.

\$28,000. Crawford — College rajone, 10 kamb. moderniškas atskiras mūrinis namas — duplexas. Namo pajamos apmoka morgičius. Įmokėti tik \$2,000.

\$15,500. High Park rajone, 8 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, vandeniu ir alyva apšildomas, 3 modernios virtuvės. Įmokėti \$6,000.

\$14,500. Brock — Dundas rajone, 9 kamb. atskiras namas, vandeniu-alyva apšildomas, įmokėti \$4,000.

\$7,900. pilna kaina. 5k amb. atskiras namas, rūšys po visu namu, didelis kiemas ir vieta garažui. Crawford — Bloor rajone.

\$7,200. Ossington — Dundas rajone, 6 kamb., pusiau atskiras namas, garažas. Įmokėti \$1,500.

Mes taip pat tarpininkaujame pirkimo-pardavimo dokumentų sudaryme bei morgičių ir paskolų reikalais.

K. Wiles

REAL ESTATE

\$11,500 — Bloor-Lansdowne — 6 k. pusiau atskiras mūrinis namas, vieta garažui. Įmokėti \$2,000.

\$11,500 — Runnymede-Annette, mūrinis 6 kamb. pusiau atskiras. Didelis kiemas. Garažas. Įmokėti \$3,800.

\$15,500 — Marion prie Roncevalles, 8 k. pusiau atskiras, vieta garažui. Įmokėti \$5,000. Balanse viena atvira skola.

\$15,500 — Annette-Runnymede, 9 k. atskiras, mūrinis, 3 virtuvės, garažas. Įmokėti \$5,500.

\$16,000 — Dundas-Howard Park, 9 kamb. pusiau atskiras, dvigubas garažas. Įmokėti \$5,500. Balanse viena atvira skola.

\$19,500 — Quebec-High Park — 10 k. atskiras, mūrinis, šoninis įvažiavimas, didelis kiemas, 3 garažai. Įmokėti \$7,000.

\$20,000 — Wright-Roncevalles — 10 kamb. atskiras, mūrinis, 3 virtuvės, vandeniu šildomas. Įmokėti \$7,000.

\$25,000 — Annette-Clendenan — 12 kamb., vandeniu šildomas, atskiras, mūrinis. Šoninis įvažiavimas. 2 garažai. Įmokėti \$8,000.

\$26,500 — Indian Rd. — 14 kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, 3 virtuvės, garažas, pajamų namas. Įmok. \$10,000.

ir daug kitų namų, didelių ir mažų, įvairiomis kainomis visuose lietuvių mėjamuose rajonuose. Nuosavybę perkant, parduodant ar keičiant visas informacijas Jums suteiks ir mielai patarnaus

Jonas Baltakys

1675 BLOOR ST. W. Tel. KE. 7941
Namų tel. LL. 8310

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto Realtorius

383 Roncevalles Ave.
LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausią namų ar biznį pasisirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

\$36,000 pilna kaina. Didelis kampinis 3 krautuvės namas Dundas gatvėje. Didelis pajamos, neauštas įmokėjimas.

Įmokėti \$10-15,000. Tikrai gera progą nusipirkti gerą, 18 metų senumo, 2 butų namą ir self-service krautuvę-grosernę. Savaitė apyvarta apie \$3,000.

Churchill — Dovercourt, \$14,000, įmokėti \$3,500-4,000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.

Havelock — Bloor, \$12,600, įmokėti \$3-3,500, naujas pečius, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apy-naujis šaldytuvas ir virt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir išeitimo rūpesčius patikėkite kreipdamiesi į

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000
Buto tel. LY 2048.

O. E. CARSON LTD.

Stambiausias Toronto Realtorius

90 modernišku įstaigų 4-riose pagrindinėse miesto dalyse

490 COLLEGE STR. - PR. 3313

Mūsų firma daugiausia skelbia visuose Toronto dienraščiuose, devyniuose svetimų kalbų laikraščiuose ir per radio, todėl yra garantuotas geriausias pirkimas ir greitas pardavimas

\$2,000 įmokėti, 6 kambarių, alyva vandeniu šildomas, kietos grindys, pilna kaina \$9,500. Dundas—Euclid rajone.

\$2,500 įmokėti, 7 kambarių College gatvėje prie Lansdowne. Turi garažą, tinka bizniui.

\$5,000 įmokėti, High Park rajone, labai gero mūro 8 kambarių visai atskiras namas, grožus skydas. Pilna kaina \$14,000. Jeiti galima laike 6 mėnesių nuo pirkimo.

Turime labai daug kitų namų, kurie keičiasi dienomis, savaitinėmis laikrotyje jų nespėjama paskelbti.

Jei nori gerą namą pirkti ar parduoti su pagaldavimu prašome kreiptis telefonu į mūsų atstovą, kuris nemokamai patarnaus ir suteiks visas informacijas:

STASYS PERMINAS

Telefonai: įstaigos PR. 3313, namų EM. 4-7034

SUSTABDYK MOKESČIŲ PRIESPAUDĄ!

Valdžios surenkami mokesčiai turėtų būti atsargiai naudojami ir tik visuomenės reikalams. Tai nėra vien tuščias žodis — tai dėsni, kuris negali būti piktnaudojamas. Per metus Liberalų Valdžia Otavoje surinko šimtus milijonų dolerių daugiau negu reikėjo krašto išlaidoms. Parlamente buvo iškelta davinų, kad St. Laurent vyriausybė išleido milijonus tokiems niekam, kaip pirkimui 20 porų batų kiekvienam Kanados kareiviui, iš viso už 22 milijonus dolerių.

Prekybos ministeris Howe yra pareiškęs parlamente: "Jei kariuomenė norės paauskuoto pianino ir tą jiems parūpinsime!"

Bet juk tai MŪSŲ pinigai — jūsų ir mano. Kai Progresyviųjų Konservatorių opozicijos nariai parlamente paklausė ministerių, ką jie daro su žmonių pinigais — tie atsakė nesikišti ne į savo reikalus. Vienas iš vadovaujančių liberalų ministerių parlamente pasakė: "Jei mes su tuo išsiverčiame, kas mums neleiš?"

Paskutiniame parlamente, turinčiam didelę daugumą liberalų, Progresyviųjų Konservatorių opozicija buvo bejėgė sustabdyti tokį bereikalingą švaistymąsi — tik tauta tai gali sustabdyti išsirkindama atsakomybę jaučiančią valdžią.

AR JŪS ŽINOTĖ?

- Vedęs darbininkas su 2 vaikais vidutiniškai sumokėjo \$1340 praėjusiais metais tiesioginių ir netiesioginių Liberalų Valdžios mokesčių.
- Per praėjusius 7 metus Liberalų Valdžia surinko bilioną keturis šimtus milijonų dolerių daugiau negu reikėjo.
- Progresyvūs Konservatoriai sumažintų mokesčius šį rudenį, kai tik jie bus išrinkti.
- Tas mokesčių sumažinimas sieks 500 milijonų dolerių per metus, kas išeitų \$170 kiekvienai šeimai.

IŠKELKIME LAISVĖS VĖLIAVĄ RUGPIŪČIO 10 DIENĄ

BALSUOKITE UŽ PROGRESYVIUS KONSERVATORIUS

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481
Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybės pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujimuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$3.000 įmokėti, \$16.500; Bathurst - Bloor r., 10 k., vandeniui-alyva šildomas, mūrinis, ultramoder-ni virtuvė, neperreikiama, dideli, šviesūs k., ramioje gatvėje, di-dels pajamos.

\$3.000 įmokėti, \$15.000; St. Clair—Annette Rd., 8 k. duplexas, 2 virtuvės, 2 vonios, \$160 pajamų mėn. ir 3 k. butas savininkui, alyva šildomas.

\$4.000 įmokėti, \$16.500; High Park — Bloor, 8 k., mūrinis, 2 virtuvės, garažas, prie puikios susisiekimo, vandeniui-alyva šildomas.

\$4.000 įmokėti, \$19.000; High Park — Parkside Dr., mūrinis, garažas, vandeniui-alyva šild., 2 mod. virtuvės.

\$4.000 įmokėti, \$13.700; High Park — Gordon, 7 k., mūrinis, alyvos ir vandens šildymas, 2 virtuvės, garažas.

\$6.000 įmokėti, \$14.800; Crawford Bloor; 9 k., mūrinis, 2 virtuvės, šviesūs, dideli k., vietos bent 3 garažams, idealus nuomoti.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznų, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morkius.

MUSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽUNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, apdros ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba Telefonas įstaigos OL. 8481 — — — — — Namų ME. 0667

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561-567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUNCTION 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W., (prie Dovercourt) Tel. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus. Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

DEMESIO! VALGYKLOJE "BAL TIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos. Sav. Feliksas Jonynas

YORK PACKING CO. LTD.

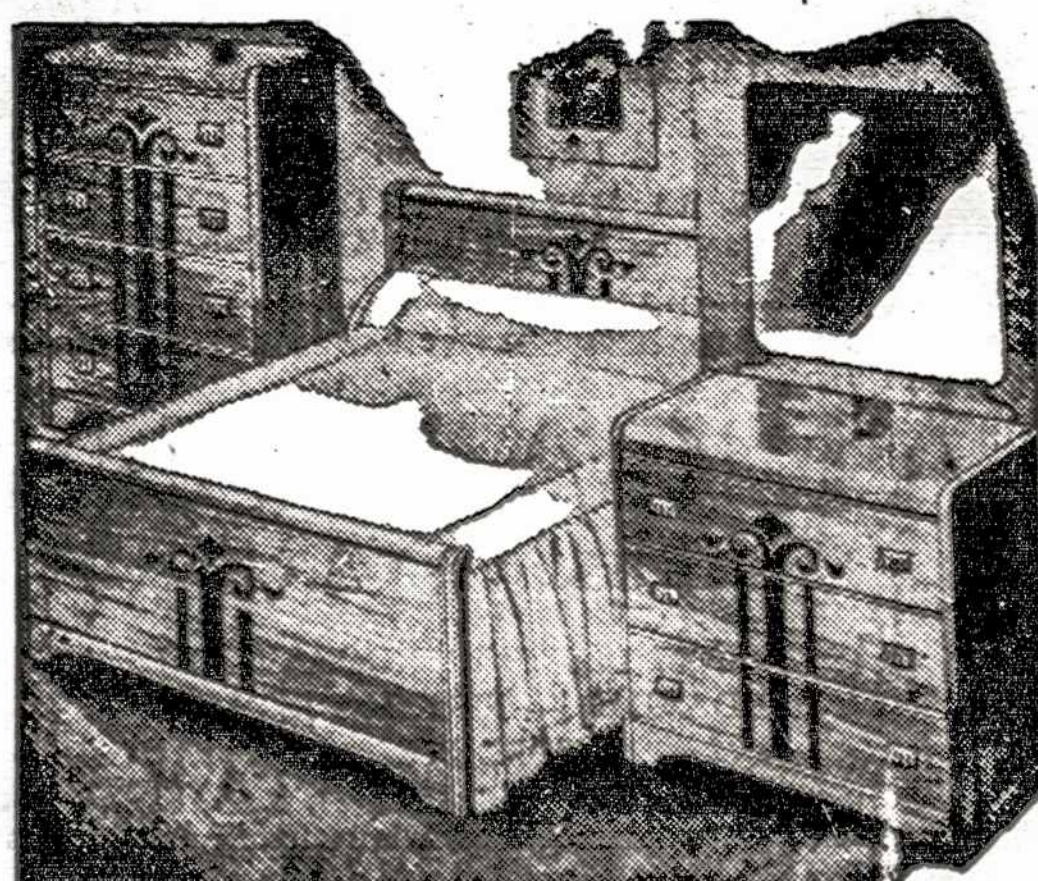
104-106 Trowell Ave., Tel. JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras. Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemažiau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofa, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. JYPSENOS ..

Stovėjo eilės

Rytų Vokietijoje prie Berlyno artėjo vienoje traukinio kupe du keleiviai.

— Mano vaikams reikia batukų. Tad vežu parduoti dar mano senelės paliktą stalo sidabrą, — sako vienas.

— Aš kuprinėje turiu lėkštę su Stalino galva. Tikiuosi taip pat šį tą gauti, — sako antrasis.

Vakare grįždami vėl susitinka. — Nedaug tegavau už senelės sidabrą, — skundžiasi pirmasis.

— Kaip matau ir jums nesisekė. Lėkštė tebėra kuprinėje.

— O ne. Aš lėkštės ir nemaniau parduoti. Nuėjau į galvijų turgų, padėjau lėkštę ant žemės ir iškabinau užrašą: "Nusisipiauti pusę markės!" Žinot, eilės susidarė, žmonės net stumdėsi...

Nebetinka

Justas Paleckis vasaros metu aplankė pionierių stovyklą Pažaisly. Žiūrį — trys berniukai iš žemės ir šakalių stato "namą".

— O kas čia bus? — klausia Paleckis.

— Mes statome valdžios rūmus, — atsako vienas nei neat-sigrėždamas.

— Šitaip? Valdžios rūmus! Tai jūs čia ir prezidentą pasodinsite?

— Ne... Tokie biauzybės čia negyvens! — nusijuokia nuoširdžiai vaikutis.

Amerikonukas

Vienas amerikonus, dalyvaudamas audienčioje pas Šv. Tėvą Pijų XII, paklauso:

— Jūsų Šventenybė, ar kada nors bus galima amerikiečiui tapti popiežium?

— Kas žino, mano sūnau. O kodėl tu klausai? — pasiteiravo nusipypsojęs popiežius.

— Matot, aš norėčiau būti kunigu ir... — pradėjo aiškinti

vaikinas.

— Tu pasirinkai didelį tikslą. Tai gerai, — pastebėjo susijuo-kęs popiežius.

Dabar aišku

— Mamytė, dabar aš jau žinau, kodėl Dievulis iš dangaus mums pasiuntė Algiuką.

— O kodėl gi?

— Jie ten nenorėjo turėti triukšmo...

Jis ne tos parapijos

Mažam bažnytkaimių vikaras taip iškalbingai gaudeno parapijiečius, kad visi pradėjo raudoti. Tačiau vienas pa-gyvenęs vyras visiškai ramus dairėsi po bažnyčią.

— Kodėl tu neverki? — klausia jį kaimynas.

— Aš ne iš šios parapijos...

Geras vaistas

— Kas čia pasidarė, kad tavo vyras vakarais jau niekur ne-beisėina?

— Labai paprastai. Kaip tik jis vėlai grįžta, aš tyliai paklausiu: "Ar tu čia, Juozeli?"

— Ir tai padeda?

— O taip... Juk mano vyras Kazys...

Mirtis vapsvai įgėlus

Jau keli metai, kai vasarą britų spaudoje pasirodo karts nuo karto žinutės apie staigią mirtį vapsvai ar bitei įgėlus. Gal tas pasikartos ir šią vasarą, todėl pravartu nors trumpai pakalbėti šiuo klausimu.

Ne visi žmonės vienodai jaut-rūs vapsvos ar bites įgėlimui.

Vienas tik pajunta staigų skausmą, pačiupinėję, pakaso įgeltą vietą — ir toliau tęsia savo dar-bą; kitam įgėlimo vieta smar-kiai patinsta, patinimas ilgai ne-

Kada pirkti arba pakeisti automobilį

Inžinieriai suskirsto automobi-lius į tris rūšis: pigius, vidutiniškos kainos ir bragių. Kanadoje automobiliai žemiau \$2.400 lai-komi pigios klasės, nuo \$2.400 iki \$3.200 vidutinės klasės.

Dauguma brangių automobi-lių turėtų važiuoti mažaisiais 80.000 mylių be didesnių gedi-mų; vidutiniškos klasės automobiliai turėtų važiuoti be taisymo 60.000 mylių ir pigios rūšies — 45.000 mylių.

Vidutiniškos ir žemos kainos automobiliai nustoja per pirmu-tinius metus 33% savo kainos. Toliau nustoja daugiau savo kai-nos vidutiniškos kainos auto-mašinos negu pigiosios. Varto-ti automobilių paklausa yra di-džiausia dviejų su puse metų se-numo. Iš to seka, kad žemos kai-nos mašinos gali būti parduoda-mos geriausiomis kainomis iš-važinėjus 45.000 mylių arba po dviejų su puse metų, žiūrint kas įvyks pirma.

Trumano dukrė Margareta atnaujino 1950 m. sudarytą su-tartį su National Broadcasting Co. dar metams. Iki 1954 m. bir-želio 30 d. ji turi 10 kartų pasi-rodyti radio ar televizijos pro-gramoje. Už kiekvieną pasi-rodymą televizijoje ji gaus po \$4.000, o už radio programą — \$2.000.

KANADA RŪPINASI

savo motinomis...

Kanadoje motinos yra labai svarbios asmeny-bės... Jų rankose yra ateitis. Beveik visuose Kanados miestuose yra prieš ir po gimdymo klinikos, skirtos padėti motinoms duoti pasau-liui kūdikių ir išlaikyti juos sveikus. Šv. Jono ORDINAS (St. John's Ambulance Society) ap-moko jos, kaip suteikti pirmąją pagalbą, prie-žiūrą namuose, kaip rūpintis jų sveikata ir higiena. Seimos priedai padeda motinoms išauginti kūdikius ir puikias jaunas moteris ir vyrus.

KANADA RŪPINASI SAVAISIAIS—STENKIS JĄ GERIAU PAŽINTI.

MELCHERS SPIRITO VARYKLOS

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. — — — TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skonį: Krokuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelės mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinki-mas. Speciali korbė dešra kasdien. Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės buteliuose, magi ir raišpiai, Ementhaler ir šveicariškos sūris, ovičių sūka, marzipanai, romo pupos ir tt.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. — — — 272½ QUEEN ST. W., Toronto

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.
Tel. RI. 5804

576 QUEEN ST. W.
Tel. EM. 3-1618

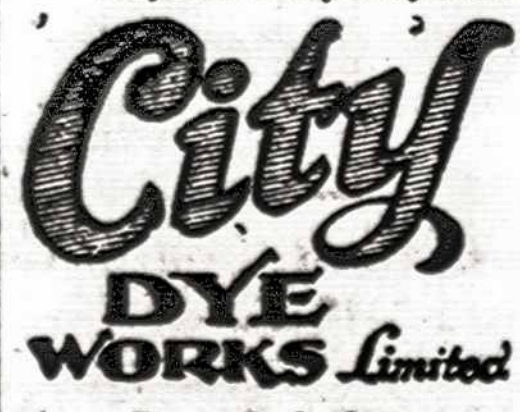
ŠVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama

atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė:

Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.
138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patirtimas

Akių specialistas

M. STEFANUK

(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadi-niais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

DEMESIO!

ATLIEKU VISUS MEDŽIO DARBŲ PATAISYMAS IR

įtaisau virtuvės spinteles, užsakyda-mas reikalingas medžiogas. Taip pat dirbu pagal užsakymus pavels-loms ar nuotraukoms rėmelius.

Skambinti KE. 7824 - V. TIKUŠIS
351 Dovercourt Rd., Toronto

Dr. N. Novošickis

LIETUVIS DANTŲ GYDYTOJAS

Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST
(kampus Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO

Telefonas MI. 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 v.v. ir pagal susitarimą.

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies os-t-mos, reumatizmas, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas

1081 BLOOR ST. W.

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

•

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 val p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI

•

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

•

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val vak. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir

CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.

386 Bathurst St. Toronto

Telef. EM. 8-1344

•

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

•

Pritaiko akinius visiems akių defek-tams. Iširia akių nervus, kurie daž-nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner-vingumą. Kalbą slovų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

•

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

•

100 Adelaide St. W.

Room 107

•

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

•

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

•

Telef.: EM.4-9912

•

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

•

Kalbų slovų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM. 6-1753. Res. tel. LY 5797

•

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaškas, šepčiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Toronto, Ont.

•

Tel. EM. 4-2715

•

DEMESIO!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

•

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

•

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto, telef. LL. 4576

•

ANT. JUOZAPAITIS

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

430 Dundas Str. West

prie Huron gatvės

Toronto

•

Priimamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. pp. Kitu laiku pagal susitarimą.

•

EM. 6-5798

•

Dr. JOHN REKAI

HAMILTONAS Kviečia

visus Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių tautiečius atsilankyti į

PIRMĄJĄ DIDELĘ LIETUVIŠKĄ KAIMO GEGUŽINĘ, kuri įvyks šeštadienį, liepos 18 d., "The Barn" vienklėmy, 8 mylios nuo Hamiltono, Toronto kryptimi

GAUTAS OFICIALUS LEIDIMAS STIPRIEMS GERIMAMS!

PASTABA: Gegužinės vieta yra prie "Queen Elizabeth" autostrados. Iš Hamiltono važiuoti 2-ru keliu Toronto kryptimi ir toliau "Queen Elizabeth" autostrada. Prie trečiųjų judėjimo šviesų pasukti į kairę, į 25-tą kelią, kuriuo pavažiavus ¼ mylios — gegužinės vieta. Iš Hamiltono nuo York ir Dundurn sankryžos iki minėto posūkio yra lygiai 8 ir pusė mylios. Vykstantiems iš Toronto, važiuoti "Queen Elizabeth" ir ties Freeman judėjimo šviesomis 25-tas kelias kerta autostradą (8 mylios prieš Hamiltoną) pasukti į dešinę, į 25-tą kelią. Kelias į gegužinę bus atžymėtas tautinėm spalvomis. AUTOBUSAI iš Toronto ir Hamiltono stočių eina kas valanda. Bilietus pirkti iki Freeman. ESANT BLOGAM ORUL, SOKIAI VYKS SALEJĖ.

Nepraleiskite retos progos pabūvoti sąvųjų tarpe ir linksmoj kaimo aplinkoj pasidalyti išpužiais su senais pažįstamais. Pradžią 5 val. vak. Pabaigą 11.30 val. vak. GROS Benni Ferris orkestras su mikrofonu! VEIKS įvairūs stiprių gėrimų ir skanių užkandžių bufetas!

TORONTO, Ont.

PLB KANADOS KRAŠTO VALDYBA

paskutiniu laiku gavo pinigų:

Iš Edmontono apylinkės valdybos solidarumo mokesčio \$40 už 1953 metus;

Iš susilukvidavusio Lietuvių Sąjungos Wellandto skyriaus \$40;

Iš A. Miškinio, gyvenančio Londone, \$2 kaip nario mokesčio;

Iš Hamiltono apylinkės valdybos solidarumo mokesčio \$30;

Iš susilukvidavusio Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyriaus \$61.28.

Visiems prisuntusiems pinigų K. Krašto Valdyba dėkoja.

KLB Salpos Fondo Toronto Apylinkės Komitetas

Motinos dienos minėjime ir prie

lietuvių bažnyčios rinko aukas sušelpiti Vokietijoje likusias motinas ir š.m. gegužės 27 d. per BALF'o įgaliojimą Europoje I. Rugienį tas aukas pasiuntė. Šiuo

laiku jau yra gauta už pasiūstas aukas daug padėkos laišku, tad

vieną iš jų skelbiame aukotojų ir visų lietuvių žinią:

"Š.m. birželio mėn. 27 d. per BALF'o įgaliojimą Vokietijoje pona Iz. Rugienį pasiekė mano Jūsų gailėjimo ranka sunkioje mano ligoje ir padėtyje. Gavau 26,75 DM iš Jūsų surinktų aukų vargšoms motinoms sušelpiti. Tai didelė man moralinė ir materialinė parama, už kurią nuširdžiausi dėkoju Jums ir visiems gerasirdžiams aukotojams. Lai gerasis Dievas atlygina Jums šimteriopai. Žmonių patarė sako, kad Gerosis Dievas neuždėda sunkiosios kryželio žmogui, negu jis gali pakelti. Dėju, mano gyvenimo kryžius jau man vėliau nepakels. Nuo 1944 m. sunkiai sergu astma, tik neilgas laiko tarpas galėčiau išeiti iš ligoninės, o dabar ir vėl jo kelint mėnuo. Išsekiau, sudžiūvau, beveriu vos 40 kg. Jaučiu, kad jau pasuktuose mano jėgos sunyk. Nebauginu manęs kacetikiškai sudžiūvus mano kūnas, jei neturėčiau nemažai nelaimingo sušėlio, 13-kos metų berniuko, kuris nuo 1945 metų serga sunkia epilepsija (nuomorio) forma ir taip pat tik trumpiems laikotarpiais grįžta iš ligoninės pas mane. Bet kai jis grįžta, geriau sakant, savo valiai melais ir ilgesio griaužiu pasivažiavau, tai savo nuolatinių mirimais išsiūpiu paskutines mano jėgas ir paguldau mane ligoninėje, pats likdamas tik pasisventusio žmogaus globai, kol vėl ir jį poima kurti ligoninė. Taip vyksta mirtino kovo dėl gyvenimo su mirtimi ir vargu. Ir nėra brangesnio žmogaus, didesnio susiraminimo ir vilties, kai pėtrisi sąvųjų tautiečių gailėjimui!"

Jūs, Brangūs Kanados Lietuviai, verti tikrai giliausios padėkos, kad savo patarimu pelynta aukų skrydis vargšoms motinoms! Viena iš tų, kas esu ir dar kartą nuširdžia Jums dėkoju už Jūsų gailėjimą ir prašau Dievo gausių Jums visiems Jo palaimos. (—) Paulina Viltreikienė, München 54, Opastr. 15. US Zone Germany. 28. VI. 1953".

Tautiečiai! Negi neskauda mums širdies, kada likusieji mūsų sesės-broliai Europoje kovoja su bado ir mirties šmėkla? At-

rodo, kad nereikėtų jokių raginimų aukoti jų šelpimui, nes tik mūsų aukos tegali juos išgelbėti iš bado nagų ir palengvinti jų sunkią benamių našą.

Dabartiniu laiku KLB Salpos Fondo Toronto Apyl. K-tas vykdo aukų rinkimą aplankant tautiečius namuose. Negalėkime keleto dolerių paaukoti šiam tikrai būtinam reikalui, o Dievas jus laimins už artimo meilę.

KLB Salpos Fondo Toronto Apyl. Komitetas.

Sv. Jon Krikštytojo liet. parap. bažnyčioje pakrikštyta Salomėja Danutė Ona Verikaitytė ir Kristina Aldona Totoraitytė.

Viešo padėko

Toronto sporto klubo "Vytis" valdyba sportininkų vardu nuširdžia dėkoja sv. Jono Kr. parap. klubui kun. A. Azubolui už svarbiame reikale paskolos suteikimą ir už didelę paramą sportininkų reikalams ruošiant klubo vardu pasilinksminimą. Didžiai vertindami šią visokeriopą paramą sportuojančiam mūsų jaunimui, liekame nuširdžius Jums, klubo. Sporto klubo "Vytis" Valdyba.

Pamaldos lietuviams evangelikams Toronto, St. Andrew's Church, Carlton & Jarvis gatvių kampe, liepos 19 d. 9 val. rytą.

Dr. M. Kavolis.

Toronto liet. evangelikų parapija pradėjo leisti savą biuletinį. Jis pasirodo kas 2 savaites, spausdinamas specialia

blanke, kurio pirmajame puslapyje spausdinama klisė, o ketvirtajame koks religinis tekstas anglų kalba. Du viduriniai puslapiai užpildyti lietuvišku religinių tekstų bei informacijomis. Jau yra išėję 7 numeriai.

Bažnyčių sklypai

Anksčiau nupirktas naujai liet. Prisiėlimo bažnyčiai statyti sklypas šiuo metu užparduotas, bet esą dar kažkurių kliūčių iš

pirkėjų pusės. Viskas galutinai paaškęs liepos 15 d. Toronto arkidiecezija pirkėjų pasiūlymą yra priėmusi.

TT Pranciškonai naujai bažnyčiai statyti sklypą užpiko College Str. prie Rusholme gatvės. Bet ir čia dar yra neaiškumų — reikia gauti leidimą tie

vietose statyti bažnyčią iš miesto valdybos.

Svečiai

Vasaros atostoginių kelionių metu Toronto aplinko daugybė svečių iš JAV ir tolimesnių Kanados rajonų. Nemažai jų užsuka ir į "TZ" redakciją.

Taip ši pirmadienį mus aplankė Detroito gyvenęs dviejų metų iš eilės "Draugo" skelbtų romanų konkursų premijų laimėtojas rašytojas J. Gilauda su

ponia ir sūneliu, iš Newarko kun. Totoraitis ir p. Kungys, perėję savaitę applanke PKS Martirologijos skyriaus vedėjas p. Rimašauskas iš Clevelando, Dr. A. Maciūnas su šeima iš Čikagos, taip pat inž. Bartkus, kun. Kemėšis iš S. S. Marie ir daug kitų.

Palaidota a.a. Mikailienė

Praėjusį ketvirtadienį iš sv. Jono Kr. liet. parap. bažnyčios iškilmingai palaidota Toronto Vilties Kalno kapinėse a.a. Antanina Mikailienė, kapitonio Mikailos žmona. Velionė susirgo staiga darbovietėje, iš kur tiesiog buvo pergabenta į General ligoninę. Po kurio laiko ji buvo operuota, išimant vieną inkstą. Deja, ir grįžusi, ir savo būta, ligonė nesijautė gerai. Baisiosios vežio ligos bacilos buvo persimetę į kraują apytaką, ypač paliesdami galvos smegenų centrą. Velionė mirė apirpinta paskutiniaisiais sakramentais, palikdama vyrą ir našlaitę 8 metų dukrelę Onutę.

Įvairių tautų virtuvės

Siemot Kanados tautinėje parodoje Toronto, kuri prasidės rugpjūčio 28 d. bus demonstruojama, kaip kuriuose kraštuose paruošiami valgiai. Kiekvieną rytą Coliseumo Kitchen Theatre bus pateikiami vis kitos tautos papročiai pagaminti valgiai. Yra pateikta šių tautų sarašai bei receptai: čekų, danų, italų, japonų, kinų, lenkų, olandų, suomių, škotų, ukrainiečių, vokiečių ir vengrų.

Paragavę, išklauskę paaiškinimų ir pamatę pristatytus valgių gamintojus, svečiai, kurie domėsis, galės atsilankyti į "The Master Cooking School" tose pačiose patalpose.

Gaila, lietuviškų valgių ten nebū.

KIN "CENTRE"

772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, liepos 16, 17, 18 d.d.

1. ROYAL WEDDING — spalv. — Fred Astaire, Jane Powell

2. MARK OF ZORRO — Tyrone Power

Pirmadienį — trečiadienį, liepos 20, 21, 22 d.d.

1. WESTWARD THE WOMEN — Robert Taylor, Denise Darcel

2. LAVENDER HILL MOB — Alex Guinness

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJO PROGRAMOJ

Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuvis pigiai perveža baldus, bagna, prekes ir kit. VEŽAMA IR Į PROVINCIJĄ.

9 Pearson Ave., Toronto

Telefonas LO. 8828

Kanados Lietuvių studentų registracija pratęsiama iki š.m. liepos mėn. 31 d.

Kanados universitetuose studijuoją arba 53/54 metais besirengią studijuoti lietuviai studentai, prašomi nedelsiant suteikti žinias, kaip vardą, pavardę, adresą, fakultetą bei kursą, tikslu praveisti registraciją ir rinkimus Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos kūriniui. Kartu prašoma prisiųsti Sąjungos valdybos narių nominacijas. Korespondencijai siųsti G. Šernui 25 Triller Ave., Toronto, Ont. Smulkesnės žinios buvo paskelbtos "TZ" Nr. 24.

Toronto un-to Liet. Studentų Klubu Valdyba.

Kap. B. MIKAILAI, jo žmonai

A. A. ANT. MIKAILIENEI mirus,

reiškiu nuosirdžiausią užuojautą

Alius Baziukaitis.

Lietuvis advokatas

Sekmingai baigęs 4 metų teisių studijas Toronto universitete ir dar 2 metus gilines žinias Ontario advokatų institute Osgood Hall, Toronto, jaunas lietuvis advokatas V. Alksnis šiomis dienomis pradėjo profesinę praktiką pas advokatą M. Romanick, 62 Richmond St. W., 511 kambarys, tel. EM. 4-2585.

Smagu pažymėti, jog šis iš dzukų tėvų — senųjų imigrantų — jau Kanadoje gimęs gabus, malonus ir veržlus jaunuolis puikiai kalba lietuviškai.

Šią žinią lietuvių visuomenė sušiks tikrai su pasididžiuoju ir džiaugsmu. Dabar kiekvienas su pasitikėjimu galės kreiptis į šią pirmąją čionykštį pilnai kvalifikuotą lietuvių advokatą Torontose betkokiame byloje ar dokumentu tvarkant. O ta proga ir pačiam adv. V. Alksniniui linkėtina gražios ateities ir sėkmės. —pl.

Serga p. Meškauskienė

Ilgosnį laiką gydžiusis Weston sanatorijoje lietuvis p. Meškauskienė prieš porą savaitių buvo perkelta į General ligoninę. Ligonės slaugyti iš JAV yra atvykę jos dukra.

Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijai, "Tėviškes Žiburių" Leidėjams, Dr. Adolfui Šapokai, "Tėviškes Žiburių" Redaktoriui, 941 Dundas Street West, Toronto, Ontario.

Gerbiamieji,

Sąrašysje su "Tėviškes Žiburių" 1953 m. liepos mėnesio 2 d. laidoje telpusiu šmeiztu, liečiančiu "JONO JUŠKAICIO" pavardę, pranešu, kad "I. Slapšinskas" šmeizto paskelbimo dienoje prieš mane jokio Kanados įstatymais pagrįsto įkešinio neturi.

Tuo pačiu atkreipiu Jūsų dėmesį į Kanados įstatymus, liečiančius šmeizimą.

Sis registruotas laiškas siunčiamas Jums dviejuose kopijuose: viena kopijut lietuvių kalboje, antroji kopijut anglų kalboje. Su pagarba,

Jonas J. Juškaitis

Manager,

Academic Translation Bureau

Sia vasara

planuojant atostogas šlamancio miško paukščiame, kur kristolinės bangos skalauja smėlėtas ežero pakrantes ir kur mažųjų kampučiu išnyra mūsų ošiančios Baltijos pristiminimas, rašykite, arba skambinkite: Sigitas Prancūnas, Springhurst Beach, P.O., Ont., EM. 8-2039. Ten pat dar gausis sklypų pasirinkimas.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

SERKSNYS ANTANAS

Teiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 metus. Taip pat teiso auksinius žiedus ir kitus auksos išdirbinius.

256 CRAWFORD ST. TORONTO (Dundas St. W. kampas)

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

MOHAWK FURNITURE CO

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Šią savaitę turime didelį pasirinkimą kilimų, linoleumų, knygoms spintų, kambariams stalų ir kėdžių bei Continentalinių lovų, taip pat turime miegamųjų komplektų, sofų, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų, siuvamų mašinų ir vaikų baldų bei vežimėlių

Teirautis pas J. Aukštaitį.

LIETUVIAMS 10% NUOLAIDA

Krautuvė atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

Baltos palapinės dobilienoje

(Atkelta iš 7 psl.)

tiek padidėjęs, kad ūkio skyrius turi gerai rūpintis laikyti stovyklautojus sočius.

Pagaliam ežeras! Kiek daug rūpesčio ir kalbų buvo jis sukėlęs! Bet sumani stovyklos vadovybė ir tą sunkiausią kliūtį vykusiai išsprendė: atitvertame ežero plote maudosi vaikai nedidelėmis grupėmis, griežtoje vadovybės priežiūroje. Nuplauk už virvės, arba pabandyk panerti — tuoj turėsi nemalonumą — buvliu skusti, rajoną valyti arba, neduok Dieve, reikės namo važiuoti.

Tokiame vaikų būryje pasitai-

ko ir susirgti. Stovyklos gydyto-

ja dr. Norvaišienė yra įrengusi

ambulatoriją ir dviejų lovų

ligoninę, kurioje pasitaikiusius

ligonis pati asmeniškai slaugo.

Kai pažiūri į parudavusius

nuo saulės vaikus, į jų puikią

nuotaiką gamtoje, gaila pasida-

ro tų, kurie dėl kurių nors prie-

žasčių liko įkaitusių miestų gat-

vėse.

Stovyklos šventė

Pereitę sekmadienį stovyklos

vadovybė vaikų tėvus ir visą lie-

tuvišką visuomenę pakvietė į

stovyklos vaikų šventę bei vie-

šią gegužinę. Tėvai pradėjo rink-

tis net iš vakaro — kaikurie ten

patį laikotarpį. Nelaimės užsi-

baigė mirtimi 27 atvejais (pernai 22), sužeista 1842 (pernai 1652), nuostolių padaryta už

\$962.760.

Nelaimės sumažinti judėji-

mo policija nuo balandžio 7 d.

pradėjo tikrinti auto mašinų sto-

vi. Patikrinta iš viso 10.801 au-

tomašina, iš kurių 3686 rastos ne-

tvarkoje; o iš 113 net atimtos li-

cencijos. 1369 mašinų stabdžiai

rasti taip blogi, kad jų savininkams

išskeltos bylos. Netvarkos

daugiausia rasta, žinoma, senose

mašinos — 1939-1942 modelio.

Patikrinimas tebetęsiamas.

— London, Ont. — Cionykščiam University of Western Ontario nuo sekandio rudens mokesčiai už mokslą pakeliamas:

medikams \$35, kitiems \$30. Taip

nuo tada medikų stud. mokesčiai

bus \$550, menų fakultetė — \$310,

tikslųjų mokslų — \$350.

— Londonas. — D. Britanija įkūrė 12 stipendijų amerikiečiams studijuoti Anglijos universitetuose. Skiriama 500-800 svarų (\$1540-2249) metams, pradedant 1954-5 mokslo metais.

Išleiko gero kambario I or II augšte, su mažu virtuvės pasinuojomu. Bloor rajone tarp Bathurst ir Dufferin. Skambinti tel. LA. 9704.

Išnuomojamas kambarys su baldais II-me augšte, galima ir su maistu. 115 Sheraton Ave. Telef. LA. 0650.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte. Telef. LO. 8268.

Išnuomojami du dideli kambariai ir virtuvė gražioje rajone, 296 Windsor. Seima gali būti ir su valkais. Telef. MU. 6413 po 6 val. vak.

Išnuomojamas butas iš 2-jų kambarių ir virtuvės. Skambinti MU. 2425. Butas randasi High Park rajone.

Išnuomojamas didelis kambarys, tinka dviems mergaitėms ar vyrams. Galima naudotis virtuve. Arti Liet. Namų. Skambinti kiekvieną laiką LO. 9023.

Išnuomojami du butai — 3 kambariai ir virtuvė ir du kambariai. Telef. OL. 7680. 160 Westminster Ave.

Išnuomojamas II-me augšte kambarys be baldų šeimai be vaikų arba pavieniui asmeniui. 103 Gothic Ave. Telef. RO. 3135.

Išnuomojamas kambarys vyrai arba poniai, II-me augšte. 36 Mountview, Telef. JU. 1687.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui, 315 Brock Ave. su baldais, galima naudotis virtuve. Skambinti LO. 8835 5-8 val. vak.

Išnuomojamas didelis frontinis kambarys su bendra virtuve 2-jiems šeimoms pirmame augšte. 270 Wrigth Ave. Telef. OL. 6926.

MONTREAL, Que.

A. V. parapija rugsėjo 8 d.,

sykiu su Tautos švente švęs tri-

jų metų sukaktuves nuo parapij-

jos įsikurimo. Tą dieną norima

pašventinti ir padėti kartinį ak-

menį naujai bažnyčiai.

Figios atostogos

Naujųjų Kanadiečių komitetas

rengia Kanadon atvykusių trem-

tinių 10-16 m. berniukams labai

pagiai apmokamas atostogas,

grazioje Rawdon apylinkėje. Už

dvi savaites atostogų, nuvežimą

ir parvežimą ima tik \$15. Jei

iš šeimos vykdu du berniukai,

už abu mokama tik \$25. Kas ir

ties negalėtų mokėti, galėtų

gauti dar didesnę nuolaidą. Reg-

istruotis šią savaitę klebonijoje.

Stovykla rengiama įvairių

tautybių berniukams. Bet jei

atsirasu nors 10 lietuvių, gautų

atsirasu patalpas, su lietuviška

programa ir vadovybe.

Operacija padaryta Birutei